

977246347005

СРПСКО КОЛО

• ЛИСТ САВЕЗА СРБА ИЗ РЕГИОНА • ПИСАН ИЛЕКАВСКИМ ИЗГОВОРОМ • ГОДИНА III • БРОЈ 20 • ЈУЛ 2017. • БЕСПЛАТАН ПРИМЈЕРАК

ПРЕДСЈЕДНИК ОПШТИНЕ ЛАЗАРЕВАЦ

БОЈАН СИНЂЕЛИЋ

Лазаревац је
погодно мјесто
за инвестирање!

ПРЕДСЈЕДНИК ОПШТИНЕ НОВИ КНЕЖЕВАЦ

ДР РАДОВАН УВЕРИЋ

Домаћинско
пословање за
бољу будућност

ДАН СЈЕЋАЊА ОБИЉЕЖЕН У ВЕТЕРНИКУ ВУЧИЋ: Никоме Србија није толико лијепа као Србима Крајишницима

ЛИНТА: ЗА СРБИЈУ И СРПСКИ НАРОД ОЛУЈА ЂЕ
УВИЈЕК БИТИ УДРУЖЕНИ ЗЛОЧИНАЧКИ ПОДУХВАТ

ТРИБИНА У БЕОГРАДУ

Сребреница
изговор за
антисрпску
политику Запада

ОЖИВЈЕЛИ ЗАВИЧАЈ

Сеоске славе
окупиле народ
у родном крају

У КРЕКОВИМА ОБИЉЕЖЕНЕ 142 ГОДИНЕ ОД ПРВЕ НЕВЕСИЊСКЕ ПУШКЕ

Устанички хици
у Херцеговини
промијенили карту Европе

ЗАШТО ЈЕ ПОДИГНУТ УСТАНАК У СРБУ И ДРVARУ 27. ЈУЛА 1941. ГОДИНЕ

Дан када
је српски
народ
пружио
отпор
усташком
геноциду

УВОДНИК

» Пише: Трифко Ђоровић

Гробови свједоче истину

На рођендан великог српског научника Никола Тесле у његовом родном Смиљану обновљени су надгробни споменици његових родитеља Ђуке и Милутине. Донатори су били Срби настањени по Хрватској, али и широм свијета. Иницијатива за обнову споменика потекла је од гospићко-смиљанског пароха Драгана Михајловића. Управо у Госпићу је до темеља 1992. године срушена црква Светог великомученика Георгија, у којој су служили отац и ујак Николе Тесле, прота Милутин Тесла и прота Петар Мандић. Све то није сметња да Хрвати пласирају нове лажне теорије о Теслиному поријеклу: „Теслин предак био је римокатолик који је дошао из Задра, прихватио православље и оженио се православном Влахињом из Босне.“

Публициста Јово Бајић закључио је да Теслу превелика љубав према науци није одвела у свијет, он би, као што је пријељкивао његов отац, смиљански прота Милутин Тесла, такође био свештеник. Није тешко претпоставити да би 1941. године доживио судбину тадашњег смиљанског претећег Херцеговца Матије Стијачића. Управо је он био први свештеник СПЦ који је мученички пострадао од усташког ножа и бачен у јаму на Велебиту. Суро-

ва статистика говори да је од 621 Србина (по попису из 1931), колико их је пред рат било у Смиљану, преживјело свега 62. Све остале усташе су бацили под нож [међу њима и 74 дјеце]. Неки извори наводе да је само у родном селу Теслиног оца убијено чак 119 његових ближих и даљих рођака, са презименом Тесла.

Међутим, кад већ нису убили Николу Теслу, Хрвати су одлучили да зараде на његовом имену. Тако православна црква у Смиљану и родна кућа Николе Тесле данас су дио Меморијалног центра Никола Тесла, који за 25 куна може да погледа сваки путник намјерник.

Историчар Немања Девић недавно је указао на бројне чињенице од којих ћу навести само неке. Никола Тесла је веома цијенио гусле и најзуст знао огроман број српских епских пјесама. Потицјао је из угледних свештеничким породицама и по оцу и по мајци, а ујак му је био владика СПЦ. Колико је био задојен православљем свједочи и чињеница да је био носилац Ордена Светог Саве, као и почасни предсједник српске црквено-школске општине у Њујорку, а такође и приложник и кум тек подигнуте Цркве Светог Саве у Либертивилу крај Чикага (касније гробном мјесту Дучића, владице Николаја и краља Петра II, као и мјесту где је подигнут први споменик Дражи Михајловићу у српској емиграцији). Када су га пронашли мртвог, поред Николе Тесле је стајала књига, отворена на почетној страници пјесме Смрт мајке Југовића. Сахрањен је по православном обреду, а по његовом аманету на сахрани је виолиниста свирао тужну химну српских изгнаница и бродоломника Тамо далеко. Историја сваког села изучава се на гробљу. Зато је веома важна вијест са почетка текста. Српски народ је обновио надгробне споменике Теслиних родитеља. На извornom писму – српској ћирилици.

СРПСКО КОЛО

Основач и издавач: Савез Срба из региона

Главни и одговорни уредник: Трифко Ђоровић

Лектор: Сања Вуковић

Веб администратор: Милисав Шапић

Редакција: Весна Вуковић, Сњежана Станишић,

Јелена Рокнић и Јована Јакшић

Адреса: Краљице Марије 47, Београд

Дописништво: Булевар Ослобођења 26, Нови Сад

Мејл: srpskokolo@ssr.org.rs

Телефон: 011/3820-250, 021/6613 600

Сајт: www.ssr.org.rs

Тираж: 30.000 примјерака

Дизајн и прелом: Студио Џум, Барајево

Штампа: Штампарија Графопродукт

Десанке Максимовић 52, Нови Сад

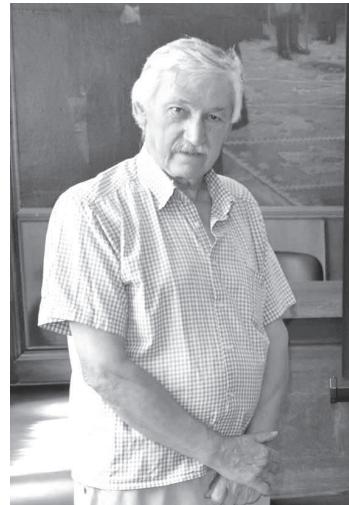
Лист излази посљедњег дана у мјесецу.

Рукописи и фотографије се не враћају.

ISSN 2466-3476

Штампање
Српског кола
помогло је
Министарство
културе и
информисања
Републике
Србије

» Nikola Čerovač, Снежана Вељо, Миодраг Линта, Светозар Данчуо, Весна Матић Вукашиновић, Илија Смиљанић

ЛИНТА ПРИМИО ПРЕДСТАВНИКЕ УДРУЖЕЊА КРАЈИШКИХ СРБА ИЗ ЧИКАГА И ДВА КРАЈИШКА УДРУЖЕЊА ИЗ БЕОГРАДА

Од Чикага до Београда: Ма гдје били, Крајишици се нигдје не одричу својих обичаја и традиције

Миодраг Линта, замјеник предсједника Одбора за дијаспору и Србе у региону, примио је 6. јула у Скупштини Србије Светозара Данчуа, предсједника Одбора за информисање и издаваштво Удружења крајишких Срба Прело из Чикага, Снежану Вељу, предсједнику КУД-а Ђирило и Мешодије из избјегличког насеља Бусије и Николу Џеровацу, предсједника и Илију Смиљанића, представника Српског културног друштва Зора.

Светозар Данчуо је упознао замјеника предсједника Одбора Миодрага Линту са активностима Удружења крајишких Срба Прело из Чикага, које је основано 2002. године. Удружење окупља Србе са ширег подручја Чикага, Индијане и Висконсина и има око 100 активних чланова, као и 160 чланова који помажу Удружењу. Чланови су поријеклом са простора Србије, Републике Српске, Федерације БиХ и данашње Хрватске, тј. са подручја Далмације, Лије, Кордуна, Баније, Славоније и Барање. Кроз своје активности и манифестације удружење се бави хуманитарним радом и помаже обнову српских храмова у Хрватској, рад крајишких удружења у Србији, Републици Српској и Хрватској, цивилним инвалидима рата, повратничким породицама и талентованој дјеци.

МУЗЕЈ У ЧИКАГУ

Данчуо је рекао да је Удружење формирало са цијелом да се стари и нови досељеници (послије ратова деведесетих година) друже и присјећају обичаја крајева из којег воде поријекло. Планови су много амбициозни, а један од њих је да се оформи културни центар и музеј Срба Крајишика у Чикагу. Сваке године у Чикагу организује се манифестација под називом Крајишико Прело. То је централни догађај Срба Крајишика на који дође од 500 до 1.000 посетилаца, а поред Крајишика значајан је број посетилаца Срба из Матице и Црне Горе. Од забавних манифестација припрема се Ловачка забава, а у јесен поznата Чикашка кесићенијада на којој се уз мирис печених кестени одржава спорт-

ски програм са турнирима у фудбалу, балотама и пастирским вишебојем. У календару удружења је и један тужан догађај – Дан сjeћања на све страдале Србе у новијим ратовима, који се обиљежава прве недеље августа парастосом и другим комеморативним активностима.

Данчуо је на крају излагао преда књигу коју је доноио на поклон Библиотеци Народне скупштине, а у питању је књига о Николи Тесли на енглеском језику и у америчком издању.

БРОЈНЕ ХУМАНИТАРНЕ АКТИВНОСТИ

Светозар Данчуо је нагласио да све набројане активности Удружења имају хуманитарни карактер. На припремама и одржавању ових манифестација укључено је између 50 до 100 чланова. Сви раде на добровољној бази, од којих већина и са својим породицама. Посебна захвалност свима њима који често пута знају да одсуствују и по више дана са послом да би одрадили послове за Удружење. Већина средстава које на овим манифестацијама заради расподјељује се у хуманитарне сврхе. Укључени чланови у Прело помажу и активности удружења Срби за Србе и 28. Јун. Ове године помогли су снимање филма Кордун – земља без људи, обнову манастира Комоговина, рад СКД Зора, КУД Ђирило и Мешодије из Бусија, талентовано дијете Милоша Богдановића. Такође, купили су инвалидска помагала ратном инвалиду Драгану Сантрачу са Баније који је тешко рањен у злочиначкој хрватској акцији Олуја у августу 1995. године, као и инвалиду Драгану Чабраји, повратнику у село Сјеничак на Кордуну, који је несретним случајем прошле године изгубио вид и који је као најимљиви члан бринуо о старим и немоћним у своме селу. Удружење је помогло и породици Лука из Индијане, поријеклом са Кордуну, која је имала породичну трагедију.

» Снежана Вељо предала захвалницу Светозару Данчуо за несебичну помоћ у очувању традиције и културног наслеђа Срба Крајишика

Никола Џеровац је у разговору упознао Миодрага Линту са радом и активностима Српског културног друштва Зора, које је обновило свој рад 1988. године у Кистању.

150 ИЗДАЊА ЗОРЕ

Зора је, као Привредно-просветно друштво Зора, основана 1901. године у Кинине, а њен посљедњи предсједник Онисим Поповић је стријелан 1914. године у Сињу од стране аустроугарских власти као истакнути национал-

ни радник. Џеровац је рекао да је главни циљ СКД Зора очување културе, традиције и обичаја српског народа Кинине Крајине, Буковице и Равних Котара са пододбором у Бенковцу. Данашње активности Зоре су: издавачка дјелатност (преко 150 издања); изложбена активност (крајишки ликовни салон) и колонија умјетничког братства манастира Крка. Награде које друштво дојдељује су: Сребрни прстен умјетничког братства манастира Крка на очување културног идентитета са подручја Српске Крајине; плакета са повељом се дојдељује институцијама и награда на Крајишком салону се дојдељује младом умјетнику поријеклом из Крајине, који је завршио ликовну академију или академију умјетности.

СТАЗАМА НАШИХ ПРЕДАКА

Снежана Вељо, предсједница КУД-а Ђирило и Мешодије Бусије, упознала је Линту са радом и активностима Културно-умјетничког друштва Ђирило и Мешодије, које је основано 2011. године и које окупља преко 120 активних чланова старости од 4 до 40 година у три фолклорне секције. КУД Ђирило и Мешодије је друштво са највећим бројем Крајишика у Србији. У оквиру КУД-а је основана и библиотека. КУД даје значајан допринос очувању крајишких културе, обичаја, игре и пјесме и организује годишњу манифестацију Стазама наших предака, где наступају културно-умјетничка друштва са простора Србије, Републике Српске и Хрватске. Друштво наступа на више десетина манифестација, како у земљи, тако и у иностранству (Италија, Бугарска, Грчка...) и најбољи начин представља крајишку културу и традицију.

Миодраг Линта је рекао да ће Одбор помоћи организовању састанка у Министарству културе и информисања са цијелом да се изнађи могућности за већу подршку активностима СКД Зора и КУД Ђирило и Мешодије. Такође, он је рекао да ће Одбор успоставити још бољу сарадњу са Удружењем крајишких Срба Прело из Чикага, као и другим организацијама Срба у САД и шире у региону и дјаспори.

СК

ДРВАРСКА РЕПУБЛИКА ЈЕ НАСТАЛА ПРИЈЕ УЖИЧКЕ

Српски народ је устанком у Дрвару и Србу 27. јула 1941. пружио отпор геноциду НДХ

У склопу контекста НДХ и њене геноцидне антисрпске политike устанци у Дрвару и Србу нису два одвојена процеса, већ један устанак: српски устанак против НДХ са центром у Дрвару, односно Српски крајишко-лички устанак против терора хрватских усташа и геноцидне политike Независне Државе Хрватске.

НДХ је војно-територијално била подијељена на дивизијска подручја: Савско, са сједиштем у Загребу, Осјечко, са сједиштем у Осијеку, Врбаско, са сједиштем у Бањалуци, Босанско, са сједиштем у Сарајеву, Јадранско, са сједиштем у Липару, те подручје групе генерала Лукића, са сједиштем у Госпићу и подручје групе генерала Клашића са сједиштем у Добоју.

Одмах по окупацији на чело градских и сеоских општина по-

стављена су пројерена хрватска усташка лица или припадници њемачког народа.

Устанак, и то масовни устанак, подигнут у јуну у источногорском Херцеговини и устанак подигнут крајем јула 1941. у Дрвару имају узрок у терору (и геноциду) Независне Државе Хрватске над Србима. Устанак је подигнут тамо где је Срба било много, а хрватских усташа недовољно да их на близину побију. Западнобосанско-лички устанак је јединствен,

а центар му је у Дрвару. Исти му је узрок, исти су учесници, исти програм. Резултат устанка је значајна слободна територија у већинском српском крају и двомјесечна устаничка држава. Установи имају јединствен назив – назив герилци, јединствену војну организацију – чете, и јединствену цивилну организацију (за привреду, снабдијевање, судство итд.). Установичка држава са центром у Дрвару практична је негација Не-

зависне Државе Хрватске. То је Дрварска република, прије она Ужичке републике.

Она је настала из муке, у изнудици, без стране подршке. У првој години рата, она се није могла ни проширити, ни одржати. Послије њеног пада пред надмоћним силом (Италијанима), а пала би и да није сама од себе ослабила, а ослабила је због тога што је испунила циљ због кога је створена – спречавање терора и геноцида НДХ над Србима – народнослободилачка борба је настављена са ширим циљевима и са дијелом дрварских установника герилаца који су од половине септембра постали партизани предвођени КПЈ. Дио герилаца приклонио се четничкој варијанти отпора без борбе против окупатора по сваку цијену и био је током грађанског рата поражен.

**ИЗ АУТОРСКОГ ТЕКСТА
ДР ДРАГА ЊЕГОВАНА**

ДОДИК НА ОБИЉЕЖАЊУ ДАНА УСТАНКА У МИЛИЋА ГАЈУ

Слобода – кључна ријеч народа Козаре

Предсједник Републике Српске Милорад Додик изјавио је да је антифашизам власништво Срба на овим просторима, јер је чињеница да су на мјестима где су Срби били апсолутна већина покретани устанци против фашизма.

– Српски народ је дао несумњив допринос цивилизацијској побједи Европе и народу који су се нашли пред најездом фашизма и истребљења по националној и вјерској основи – рекао је Додик новинарима у Милића Гају код Козарске Дубице, где је 27. јула 2017. године обиљежен Дан устанка против фашизма 1941. године.

Он је нагласио да је српски народ био на мети њемачких окупатора и тадашње независне усташке државе у којој је државни пројекат био истребљење Срба са ових простора.

– Срби су, наравно, реаговали тако што су овде у слободарској Козари и Милића Гају дигли устанак против окупатора и истребљења, а недалеко, локација Јасеновца, говори најбоље колико је овај народ овде страдао – додао је Додик.

ФОТО: РРС

ДАН УСТАНКА У СРБУ ОБИЉЕЖЕН УЗ ПРОТЕСТ ДЕСНИЧАРА

ФОТО: ПОРТАЛ НОВОСТИ

Хрватски званичници бојкотовали Срб

Ујесту Срб у Лици 29. јула 2017. године је уз јако полицијско обезбеђење и контрапротест ултрасеничарске Аутохтоне хрватске странке права (А-ХСП), обиљежена 76. годишњица антифашистичког устанка народа Хрватске у Другом светском рату.

Рељић је поручио да потомци учесника НОР-а и сви људи са овог подручја не смију заборавити чувену Битку на Козари и пожелио да народ тог краја живи у миру и слободи.

Рељић је поручио да младе треба учити о историји,

да би знали корачати у будућности.

У оквиру обиљежавања Дана устанка против фашизма 1941. године положени су вијенци на партизанском гробљу у Кнезици код Козарске Дубице.

Представник Антифаши-

стичке лиге Хрватске Зоран Пусић подсјетио је да се у Србу додгио масовни народни устанак подстакнут страшним злочинима које су усташе Макса Лубурића починили над становницима тог краја.

С друге стране, на контраскупу окупило се неколико десетина симпатизера десничарске ванпарламентарне А-ХСП, које је полиција држала на удаљености од неколико стотина метара од свечаности у Србу.

Они су носили транспаренте на којима је писало „Кrvavi Сrb“ и „Ko ne voli Hrvatsku, neka ide iz њe“.

Према изјавштима локалних медија, скуп у Србу обезбеђивало је око 150 припадника специјалне полиције и завршен је без инцидената.

До распада СФРЈ, у Хрватској се Дан устанка у Србу обиљежавао као дан почетка антифашистичког устанка у Хрватској.

У самосталној Хрватској као Дан антифашистичке борбе обиљежава се 22. јуна, на дан када је 1941. основан Први сисачки партизански одред.

АГ

ЦИЦОВИЋ: СЕДАМ ДАНА ТРАЈАЋ ПРЕДСТАВЉАЊЕ РС У 20 ГРАДОВА СРБИЈЕ

Пета манифестија Дани Српске у Србији биће свечано отворена 15. септембра у Београду, а током седам дана трајања програме ће видjetи грађани још 20 градова у Србији, договорено је на радном састанку министра за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске Златана Клокића и директора Представништва Српске у Србији Млађена Цицовића.

Клокић је нагласио да су Влада Републике Српске и Представништво Републике Српске у Србији амбициозно ушли у припрему овогодишње манифестије да би на што бољи начин представили привредне, културне, туристичке и остале потенцијале Српске.

Он је рекао да су досадашњи ефекти ове манифестије изузетни и да су допринијели да бројни туристи из Србије дођу у Српску, али и да се успоставе јаке везе између привредне коморе Српске са подручним привредним коморама у Крагујевцу, Пожаревцу и Зрењанину. Цицовић је истакао да за Представништво представља чак и изазов могућност да Српску на најбољи начин представи у Србији.

Он је нагласио да ће манифестија 15. септембра бити отворена у Народном позоришту музичко-сценским мултимедијалним програмом.

Предвиђено је да овогодишња манифестија траје седам дана у 20 градова Србије.

– Прошле године смо били у 15 градова. Ове године у 20, од Врања до Суботице. До сада је на адресу Представништва пристигло 48 програма. Лани смо имали 23 програма и 42 извођења – рекао је Цицовић. СРНА

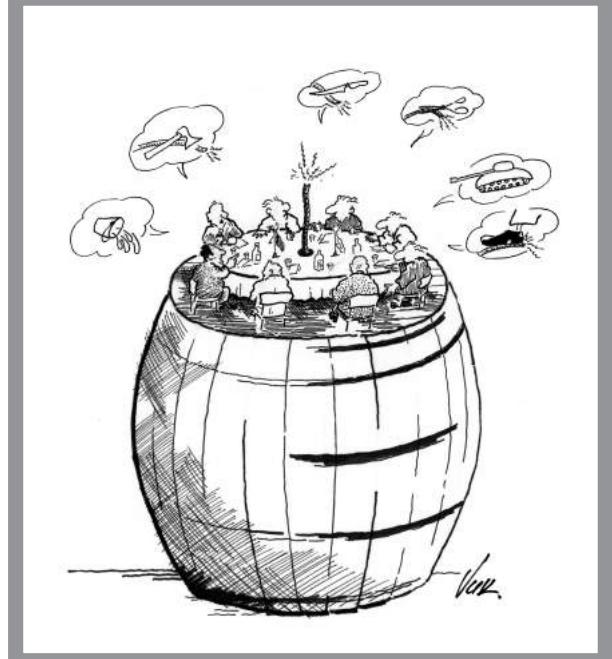
ЧЕТВРТ ВИЈЕКА ОД СМРТИ ДР ЈОВАНА РАШКОВИЋА

Дана 28. јула 2017. године навршило се четврт вијека од смрти др Јована Рашковића (Книн 5. јул 1929 – Београд 28. јул 1992). Својим дјелом, добротом и племеништву овај човјек задужио је Србе да га памте и поштују. Јован Рашковић, син книнског адвоката Душана Рашковића (касније судије Врховног суда Хрватске) и мајке Славке, из велепосједничке породице Лукавац, рођене у Тепљуху код Дрниша, живио је у Книну до почетка Другог свјетског рата. Тада га је отац, чију су главу уцијениле нове усташке власти, склонио у манастир Крка код Кистања а потом у Задар, подручја која је анектирана Мусолинијева Италија. Послије задарске гимназије завршио је Медицински факултет у Загребу, на којем је касније и докторирао. Рашковић је руководио скупом о политичком организовању српског народа, 30. јануара 1990. у Доњем Лапцу. Седамнаест дана касније Рашковић је на масовном оснивачком скупу у Книну, на тадашњем Тргу далматинских пролетерских бригада, изабран за предсједника СДС. Јован Рашковић је умро убрзо након што га је телефоном у њихов стан у Београду, преко неких специјалних телефонских веза, једино могућих у тадашњим приликама ратова у окружењу, неки човјек из Хрватске обавијестио да је Војни суд у Сплиту који га је неколико дана раније оптужио за ратне злочине затражио казну од 15 година робије.

Доктор Рашковић је сахрањен у Алеји заслужних грађана на Новом гробљу у Београду. СРНА

СЛИЈЕПИ ПУТНИК АУТОР: НИКОЛА ВУКОБРАТ – ВУК

СЈЕЋАЊЕ НА АВГУСТ 1995. ГОДИНЕ

● **ЗЛОЧИНАЧКА ОПЕРАЦИЈА ОЛУЈА** имала је за циљ заузимање највећег дијела територије Републике Српске Крајине. Операција је званично трајала четири дана, завршила се падом Републике Српске Крајине и успостављањем контроле Републике Хрватске над том територијом.

● **МЕЂУНАРОДНИ КРИВИЧНИ ТРИБУНАЛ ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ** је операцију *Олуја* у првостепеној пресуди хрватским генералима Анти Готовини и Младену Маркачу окарактерисао као удружен злочиначки подухват, са циљем трајног и присилног пропријетања највећег дијела Срба са простора бивше Републике Српске Крајине у Хрватској.

● **У ДРУГОСТЕПЕНОЈ ПРЕСУДИ** су такве тврђње одбачене и генерали су ослобођени усљед политичких притисака на пороту, чиме је направљен међународни преседан и изгргивање правди и жртвама. У Хрватској и западном дијелу Босне и Херцеговине и хрватској дијаспори ова одлука је дочекана са неописивим слављем. Хрватске оптуженике у Хашком трибуналу су током суђења подржавали хрватски државни и војни врх и Римокатоличка црква у Хрватској.

ФОТО: ТАНЈУР

ВИШЕ ОД 30.000 ЉУДИ ОКУПИЛО СЕ У ВЕТЕРНИКУ НА ЦЕНТРАЛНОМ СКУПУ ПОСВЕЋЕНОМ ДАНУ СЈЕЋАЊА НА ЖРТВЕ ОЛУЈЕ

ВУЧИЋ: Никоме на свијету Србија није толико лијепа као Крајишницима!

Објежавање Dana сјећања на страдаље и прогнане Србе у војно-полицијској акцији Хрватске Олује одржано је у петак 4. августа на стадиону Вејшерник у Новом Саду. Више од 30.000 људи изразило је свој несмањени бол због српске голготе и страдања од којег је прошло 22. године. Окупљенима су се обратили његова светост патријарх српски господин Иринеј, предсједници Републике Србије и Републике Српске Александар Вучић и Милорад Додик, као и дипломирани инжењер грађевинарства Бранка Максимовић, која је у вријеме Олује била осмогодишња дјевојчица.

Скупу су присуствовали сви министри у Влади Србије, народни посланици, представници републичких, по-

крајинских и локалних власти, канцеларија и агенција, представници изbjegличких и завичајних удружења, војни врх и ратни ветерани.

МИНУТ ЋУТЊЕ И ПАРАСТОС

Након химни Републике Српске и Србије минутом ћутње и парастосом, који је служио патријарх Иринеј, одата је пошта страдалима, а потом је КУД Крајина извео неколико крајишних пјесама.

– Српски народ је 4. и 5. августа у акцији Олуја дожијвио страшну трагедију коју мора опростити, али никада не смије заборавити како се не би поновила. Срби још памте ту страшну трагедију питајући се откуд и зашто и који је то разлог да нас браћа хришћани толико mrзе. Хоћемо ли размишљати о освети? Не, браћо мила, то није својствено православљу. Ми

не размишљамо о освети него као православни хришћани то препуштамо праведном суду Божјем – рекао је патријарх Иринеј.

Предсједник Вучић је потврдио ријешеност да српска држава брине о стабилности у региону упркос провокацијама и злим намјерама неких центара који би да ту стабилност наруше.

– Кад видим колико нас на мир и достојанствен начин, без жеље за осветом и одмаздом, без ружних и претешких ријечи, обиљежава страдање Срба, морам да будем поносан на род којем припадамо – истакао је Вучић и додао да нову Олују српски народ не би могао да превики.

Предсједник је цитирао Черчила: „Ниједан успјех није коначан и ниједан пораз није фаталан.“

– Као да је Черчил хтио нама Србима да стави до знања да нисмо тад све изгубили и да је много тога остало пред нама, радости, суза и

будућности за наш народ – објаснио је Вучић.

Он је навео низ статистичких података који егзодус Крајишника показују у свој његовој трагичности.

– Увијек сте добродошли у вашу Србију, драги Крајишници. Ни за кога на свијету Србија није била толико лијепа као Србима Крајишницима. Она је њима више од најскупље ријечи. Србија је за јуначке Крајишнике више од живота – рекао је предсједник и подсјетио на „ћутање и непокор старца Вукашина Мандрапе“ пред усташким ножем.

– Срби желе будућност и мир, али никада и никоме неће дозволити да их понижава. Тај тежак и грозан злочин од прије 22 године мјерен је различитим мјерама. Неки су лили сузе радоснице и пјевали побједничке пјесме копирајући их још из периода нацистичких успјеха с почетка Другог свјетског рата, док су се други, а то смо ми Срби, нашли у чуду политичких по-

ЗА 70 ГОДИНА НЕСТАЛО МИЛИОН СРБА

Вучић није имао проблем да јасно каже ко је био на хрватској, агресорској страни – то су биле западне силе и НАТО.

– Уз помоћ страних инструктора седам до осам пута бројнији и 10 пута опремљени „ослободили“ су до темеља и темељно и Груборе и друга мјеста.

– У Хрватској је 1936. године живјело 1.200.000 Срба, а сада их је 180.000, што значи да је ријеч о процесу од 70 година. Када крену у Хрватској да славе, који тачно дио тог седамдесетогодишњег процеса славе? – упитао је предсједник, додавши да је резултат погрома 2.752 уништене куће, 410 занатских, 211 угоститељских објеката, 172 задружна дома, 56 здравствених станица...

Да циљ није био само физички нестанак Срба, говори и податак о уништених и оштећених 78 православних цркава, 920 споменика, 181 гробље, опљачканих и оштећених 29 музеја...

раза, личног и политичког се- бичлuka, у којем нисмо смјели ни да говоримо о патњи нашеј наређајује да би нам то неко споља замјерио. Данас, поносан сам што смо овде заједно, сви из Српске, сви из Србије који о нечemu одлучујемо и што не дамо да се бол Крајишника заборави. Дигли смо главу, нећemo сукобе, хоћemo мир и будућност, али не дамо нити ћemo икome дати да нас било кад понижава – поручио је Вучић.

– Зато вам кажем и обећавам да Србија нигде више на српском етничком простору нећe дозволити спровођење злочиначких акција против српског народа. Немамо право да губимо српске главе и огњишта, а да гледамо у небо. Србија никоме не пријети, али не допушта да се не-кајкњено убијају Срби. Србија жели мир и сарадњу са свима по свим отвореним питањима. Не знам да ли данашња Хрватска има снаге да се суочи са резултатом Олује, али зато Србија има снаге да читав свијет сваке године подсећа, као што данас има снаге да заштити свој народ и не дозволи прогоне – закључио је Вучић.

Д. БАШОВИЋ

ДОДИК: ПРИЈЕТИО НАМ је ПОТПУНИ ПОМОР

Предсједник Републике Српске Милорад Додик изјавио је да је акција „Олуја“ била завршни чин нечега што је давно планирано и што је постала званична политика Независне државе Хрватске (НДХ), а то је да Србе побије, пртјера и прекрсти.

Додик је рекао да су Срби напустили своја огњишта, јер је „пријетио комплетан помор“.

Он је поручио да се морамо окренути животу и да вјерујемо у Србију и РС.

– Вjerujem da ћemo biti једно. У територијалном и државном смислу – рекао је Додик.

Он је поручио народу да дају снагу предсједнику Вучићу, Влади Србије и РС да се изборе и да наставе да се боре да не бисмо нестали.

Додик је истакао да је Србија хтјела мир, а да је под патронатом тадашње међународне заједнице, која се, како каже, ни данас није промијенила, добила етничко чишћење.

– Срби су остали окупљени, остали смо јаки, данас су Србија и РС најстабилније у региону. Наше институције функционишу, наше владе и парламенти нису угрожени – рекао је Додик и додао да Србија са предсједником Александром Вучићем добија нову снагу.

40.000

СРПСКИХ КУЋА И ПРИВРЕДНИХ И ПОМОЋНИХ
ОБЈЕКАТА ЈЕ СПАЉЕНО И ОПЉАЧКАНО

КРАЈИШНИЦИ: ВЕЛИКА ЈЕ СТВАР ШТО ЈЕ ЖРТВАМА ОЛУЈЕ УКАЗАНО ПОШТОВАЊЕ

На централној комеморацији разговарали смо са Маријом Вулић, поријеклом из Двора на Уни, која посљедње три године долази на обиљежавање Олује.

– Тешко нам је због те трагедије и наша бол за страдалима временом није нимало мања. Можда је разлог што свијет не жели да види ту нашу патњу, што не признаје истину и што не кажњава злочинце. Погледајте ликове те дјеце убијене бездужно. И умјесто да се барем формално покажу, они нам још врте нож у рани када Пленковић каже да су спријечили нову Сребреницу у Бихаћу – каже Марија.

Оливера Марток из Кистаћа је такође била присутна на све три централне манифестације Дане сjeћања, које је организовала држава и она је задовољна порукама које је чула од предсједника Вучића.

– Предсједник Србије успоставио је нешто што до сада нисмо имали, а то је култура сjeћања. Коначно поштујемо своје жртве и то на прави начин, како доликује. То је најбољи одговор онима који враћају усташку идеологију, ни од кога ометени у томе – истакла је Оливера у изјави за Српско коло.

Петар Здравица, чији је отац поријеклом из Метка у Лици, а мајка из Братунца у Републици Српској, рођен је октобра 1995. године.

– Било је пуно људи, ја сам одушевљен, а најбитније је да то држава ради. Дивна је та комуникација између нашег војства и људи, а ја сам задовољан што је предсједник показао на Нато, који је Хрватима давао директну војни и логистичку подршку – рекао нам је Петар.

БРАНКА МАКСИМОВИЋ: КАД ВАС ВИДИМ ЗАЈЕДНО, ЗНАМ ДА НИСАМ САМА!

Пред 30.000 окупљених говорила је дипломирани инжењер грађевинарства Бранка Максимовић. Она је као осмогодишња девојчица у изbjегличкој колони стигла у Србију. Максимовићева је рекла да је тада била довољно одрасла да препозна страх у мајчиним очима, али сувише мала да схвати ко их и зашто тјера.

– Срећна сам што смо уједињени око борбе за болу Србије, која се сjeћа, прашта, али и тугује због 4. августа, око Србије која иде напријед, поноса, снажна и сигурна, која ће бити боље место за нека нова дјетињства – рекла је Максимовић. Она је цитирала Мешу Селимовића: „Када живот створи хиљаду разлога за плачење, треба показати да постоји хиљаду разлога за осмијех.“

– Ваша светости, предсједничке, када вас погледам, имам разлога за осмијех, јер видим снагу нашег заједништва и видим да нисам сама – обратила се Максимовић патријарху Иринеју и Вучићу.

ЛИНТА: ХРВАТИМА СМЕТА ДАН СЈЕЋАЊА

Како је писао лист Информер, Хрвати су намјеравали да током скупа пусте дронове са провокативним порукама. Наше службе су тај покушај правовремено осујетиле. Предсједник Савеза Срба региона Миодраг Линта, који је такође био у Ветернику је ојенио да Хрватској много смета Вучићева одлука из 2015. да Србија заједно са Републиком Српском обиљежава дан сjeћања.

– Нисам изненађен покушајем наших комшија да покваре Дан сjeћања. Не изненађује да у Хрватској постоје групе и појединци који желе да спriјече и компромитују ову манифестацију, односно да се са суштине, страдања Срба, пажња јавности скрене на дронове.

● У ЗЛОЧИНАЧКОЈ ОПЕРАЦИЈИ ОЛУЈА учествовало је 138.500 припадника Хрватске војске, МУП и Хрватског вијећа одбране. Тим снагама су се, према хрватским изворима, супротставиле српске снаге од око 31.000 војника. Подручје захваћено хрватском офанзивом напустило је готово цјелокупно српско становништво. Колоне изbjељица на тракторима и другим пољопривредним возилима су преко подручја под контролом Републике Српске у западној и сјеверној Босни кренуле ка Србији, изложене честим нападима хрватских снага.

● ПРЕМА ДОСТУПНИМ ПОДАЦИМА у акцији хрватске војске Олуја нестало је 1.805 особа, а Хрватски хелсиншки одбор за људска права тврди да је током те операције погинуло 677 цивила. Тај одбор је у више наврата оптужио хрватске снаге да су током операције Олуја починиле злочине над српским становништвом. Спаљено је преко 20.000 српских кућа, док су остale опљачкане и разорене.

УОЧИ ЦЕНТРАЛНОГ СКУПА У ВЕТЕРНИКУ АЛЕКСАНДАР ВУЧИЋ СЕ САСТАО СА ПРЕДСТАВНИЦИМА СРБА ИЗ РЕГИОНА

На јесен проглашење националне декларације

Предсједник Србије Александар Вучић разговарао је са представницима Срба из региона, а, према ријечима генералног секретара предсједника Николе Селаковића, договорена је израда декларације о заједничком обједињеном националном дјеловању и дефинисању националних минимума и принципа за опстанак српске нације и српског народа.

Никола Селаковић, шеф кабинета предсједника Србије, рекао је да ће декларацију, неку врсту програмског документа, припремити Србија и Република Српска.

Он је објаснио да ће на јесен, 25. или 26. новембра, када улазимо у 100-годишњицу присаједињења Срема, Баната и Бачке Краљевини Србији, или 1. децембра поводом формирања Краљевине СХС предсједник Србије Александар Вучић и предсједник РС Милорад Додик представити декларацију.

– То је стожер очувања националне свјести и бића – подвикао је Селаковић.

Селаковић је подсјетио и на иницијативу од 2015. године када су Србија и РС, на приједлог тадашњег премијера Вучића, а прихватање Додика, почеле заједнички да обиљежавају значајне датуме из прошlosti, а прво је било обиљежавање погрома српског живља са подручја данашње Хрватске.

Он је ојенио да је урађено много тиме што се тре-

ПОДРШКА ЗА СРБЕ У РЕГИОНУ

Предсједник Србије Александар Вучић рекао је представницима Срба из региона да је важно сагледати проблеме са којима се суочавају као и предлоге за њихово rješavanje, како би Република Србија на најбољи начин могла да помогне да у региону буду загарантovана њихова права у складу са међународним нормама.

Предсједник Вучић је констатовао да јачањем економије и угледа у свijetu Република Србија може више и да учини за положај Срба у региону и другим дијеловима свijeta, саопштила је Служба за сарадњу са медијима предсједника. Српски предсједник је нагласио да ће Република Србија наставити да пружа подршку образовним и културним институцијама српског народа у региону, како би сачували српски језик и културу, а такође и активностима Српске православне цркве.

Вучић је истакао да у исто вријeme Република Србија поштује територијални интегритет и суверенитет земаља у којима живе Срби и са њима жели најбоље односе, јер су мир, стабилност и сарадња у региону у интересу српског народа.

– Њу годину заредом обиљежава Олуја.

– Ове године имамо ситуацију да се у Книну на њиховој званичној прослави неће појавити ниједан страни амбасадор. Они неће да долазе на славља исценираних на српској пропасти и убиствима дјеце – ујверен је Селаковић.

– Прије нешто више од 80 година за потребе двора и кнеза Павла урађена је анализа која каже: „(...) на данашњим 1936. године на просторима Хрватске живи више од 1,3 милиона Срба“, а по пописима из 2011. тај број је пао на 186.680. Срби чине 4,36% укупног становништва, а свега нешто мање од 53.000 има право, смје-

лости и храбrosti да каже да говори српским језиком – рекао је Селаковић.

У разговору одржаном у Градској кући у Новом Саду, без присуства медија, учествовали су и патријархи српски Иринеј, предсједник Републике Српске Милорад Додик и предсједница Владе Србије Ана Бранабић, затим први потпредсједник Владе Јвица Дачић, као и предсједник Покрајинске владе Игор Мировић, потпредсједник Владе Србије и министар унутрашњих послова Небојша Стефановић, министар одбране Александар Вулин, предсједник Матице Српске Драган Станић и градоначелник Новог Сада Милош Вучић.

Чин који ће доприњети јачању духовног јединства

Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта поздравља најаву изrade декларације о заједничком националном дјеловању и дефинисању минимума заједничких интереса и принципа за опстанак српског народа који ће припремити Република Србија и Република Српска. Близу два милиона Срба који живе у осам држава региона (БиХ, Хрватска, Словенија, Црна Гора, Македонија, Мађарска, Румунија и Албанија) треба да постану једно од државних и националних питања у Србији, с циљем да се помогне њихов опстанак слободном употребом српског језика и писма, јачањем српских институција, јачањем безbjедnosti, рješавањем статусних проблема и побољшањем њиховог економског положаја. У

најtežem положају се налазе преостали Срби у Хрватској и Федерацији БиХ, као и у Срби у Црној Гори и Албанији, који су грађани другог реда јер су дискриминисани од стране надлежних органа и у дијелу законодавства. Своја права тешко остварују и Срби у Словенији, који још увијек немају статус националне мањине, као и Срби у Македонији. Пложај Срба задовољавајући је једино у Мађарској и Румунији, мада и тамо има мањих проблема. Линта оцењује да ће доношење декларације доприњети јачању духовног јединства српског народа, под чиме се подразумијева свијест о истој националној и културној припадности, свијест о истим тежњама, циљевима и интересима, без

обзира на државно-политичке и географске просторе на којима Срби живе и идеолошку и партијско-политичку припадност. Због тога ће бити потребно да се добро осмисле културно-просветни, друштвени, економски и политички пројекти и акције, као и да повећају материјална улагања. Један од позитивних примјера јесте одлука бившег Владе Александра Вучића да из буџета извоzi 3,4 милиона евра за грађњу Српске куће у Подгорици, где ће на једном мјесту бити обједињене културне, медијске и националне институције српског народа у Црној Гори (Матица српска, Институт за српску културу, Српски национални савјет, Удружење књижевника српског народа, српска телевизија, Српски културни центар, радио, портали и др.)

250.000

СРБА ЈЕ ПРОТЈЕРАНО ТОКОМ ЗЛОЧИНАЧКЕ АКЦИЈЕ ОЛУЈА

НАСТУП ТОМПСОНА У СЛУЊУ ПОТВРДА ДА ЈЕ И ОВА ХРВАТСКА ВЛАДА ПРОУСТАШКА

6.8.2017. Наступ Марка Перковића Томпсона на концерту у Слуњу уз присуство хрватског министра бранитеља Томе Медведа још једна потврда да је и Влада Андреја Пленковића проуластица, оцјењује Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта. Томпсон је свој концерт у Слуњу, на коме је присуствовало десетине хиљада људи, започeo и овај пут са усташким поздравом „За дом спремни“. Присутни су клицали „Убиј Србина“, скандирали „За дом спремни“, пјевали пјесму о Јури и Бобану, командантима злогласне усташке легије која је позната по масовном поколју Срба и носили мајице и заставе са усташким поздравом „За дом спремни“. Градоначелник Слуња Јуре Катић је у свом говору био искрен и окупљеним присталицама усташтва рекао оно што је општепознато тј. да данашња скоро етнички чиста Хрватска није створена на антифашизму и одлукама ЗАВНОХ-а, већ је њен темељ нацифашистичка НДХ. Главни разлог одржавања концерта Томпсона у Слуњу ове године јесте одавање почасти команданту кољачке Црне легије Јури Францетићу, који је прије 75 година тачније 1942. године убијен поред села Мочиле код Слуња.

Линта позива министра спољних послова Србије Ивицу Дачића да упути отворено писмо САД, Европској унији и Њемачкој и затражи да осуде чињеницу да хрватска Влада финансира концерт проуластика пјевача Томпсона и шаље свог изасланника у виду министра одбране Томе Медведа на концерт. На тај начин хрватска Влада отворено рехабилитује фашистичку идеологију и шаље јасну поруку да је усташтво темељ данашње хрватске државе, чиме дубоко вријеђа стотине хиљада Срба, Јевреја и Рома, који су на бестијалан начин убијени у злогласној НДХ, али и читав српски, јеврејски и ромски народ.

СРАМНА ЧЕСТИТКА КОЛИНДЕ ГРАБАР КИТАРОВИЋ

4.8.2017. Срамна је честитка хрватске предсједнице Колинде Грабар Китаровић у којој се, између остalog, каже да је 5. август тобоже дан када су Хрвати под водством Фрање Туђмана блиставом војном акцијом окрунили своју вишевјековну борбу за националну слободу и државну независност, потврдили свој међународни положај и обезбиједили демократски развој свом друштву, оцјењује Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта. Он истиче да бројне чињенице јасно потврђују тезу да је Олуја била највеће етничко чишћење у Европи послије Другог светског рата и да је по томе најближа дефиницији геноцида. САД игноришу наведену чињеницу јер су смислиле, креирале и спонзорисале спровођење Олује, а режим Фрање Туђмана је био само спровори извршилац коме се пружила јединствена прилика да реализује свој стратешки циљ стварања хрватске државе са што мање Срба. Србија, српски народ, а посебно крајишки Срби и њихови потомци, не смију никад заборавити да је Олуја 1995. највеће етничко чишћење у Европи послије Другог светског рата.

АПЕЛИНИЦИЈАТИВЕ МЛАДИХ НЕРЕАЛАН; ХРВАТСКА ВЛАСТ СЕ НЕЋЕ ИЗВИНИТИ ЖРТВАМА ОЛУЈЕ

28.7.2017. Апел невладине организације Иницијатива младих за људска права упућен хрватским властима да се јавно извине за ратне злочине који су припадници хрватске војске и полиције починили према српским цивилима и заробљеницима током и послије хрватске злочиначке акције Олуја поздравио је предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта. Позитивна је чињеница да постоји макар и мала група Хрвата који се стиде због почињених злочина над Србима и који се стиде што надлежни органи нису осудили све оне злочинце који су свој патриотизам и храброст доказивали убијањем српске дјеце, жена, старија и бомбардовањем избегличке колоне. Нажалост, прошлогодишња акција Иницијативе младих за људска права у вези са прикупљањем потписа за наведени апел, када је прикупљено свега 320 потписа, најбоље показује да хрватско друштво није спремно да су суочи да злочиначком прошлостшћу и да хрватски народ сматра да је убијање српских цивила и ратних заробљеника било сасвим оправдано када је упитању стварање скоро етнички чисте хрватске државе.

● **МЕЂУНАРОДНИ СУД ПРАВДЕ** у фебруару 2015. године одбацио међусобне тужбе Хрватске и Србије за геноцид, утврдивши да су се током и након операције Олуја догодили злочини над цивилима који би могли бити дјела извршења геноцида, као што су убиства припадника колоне избеглица, убиства у заштићеној зони УН-а, убиства и злостављања Срба који су остали у Крајини, али да није доказана специфична геноцидна намјера. У пресуди је поменуто да је егзодус Срба био очекivan, чак и пожељан, као и да је планирање операције у одређеној мјери било засновано на њему

● **КАНАДСКИ ОФИЦИР** из састава УН идентификовао је албанског сепаратистичког лидера Агима Чекуа, одговорног за масакр над Србима. Ема Бонино, европски комесар за избеглице, констатовала је да је око 10.000 Срба нестало из колоне избеглица која је бежала пред хрватским нападом на Крајину. Многи од њих су завршили у масовним гробницама

Линта: За Србију и српски народ „Олуја“ ће увијек бити удруженi злочиначки подухват

Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта оцјењује да ће за Србију и српски народ хрватска војна акција Олуја увијек бити удруженi злочиначки подухват на чијем је челу био Фрањо Туђман, како је то утврђено првостепеном пресудом Хашког трибунала априла 2011. године. Расправно вијеће је, имајући у виду масовно гранатирање крајишких градова, велики број злочина почињен над крајишким Србима, као и уништавање, пљачкање и отимање имовине оправдано закључило да је постојао јасан план да се српски народ насиљсним путем трајно протјера са својих вјековних подручја. Нажалост, Жалбено вијеће је, по налогу западних центара моћи, новембра 2012. године поништило првостепену пресуду и тиме практично амнистирало злочиначки режим Фрање Туђмана и његову ратну политику. То је само један у низу примјера погрешне политике двоструких стандарда западних сила, која до данашњег дана српску страну сматра главним кривцем за оружане сукобе на простору бивше Југославије и агресором а Хрвате, Албанце и Бошњаке тобоже невиним жртвама који су водили ослободилачке ратове.

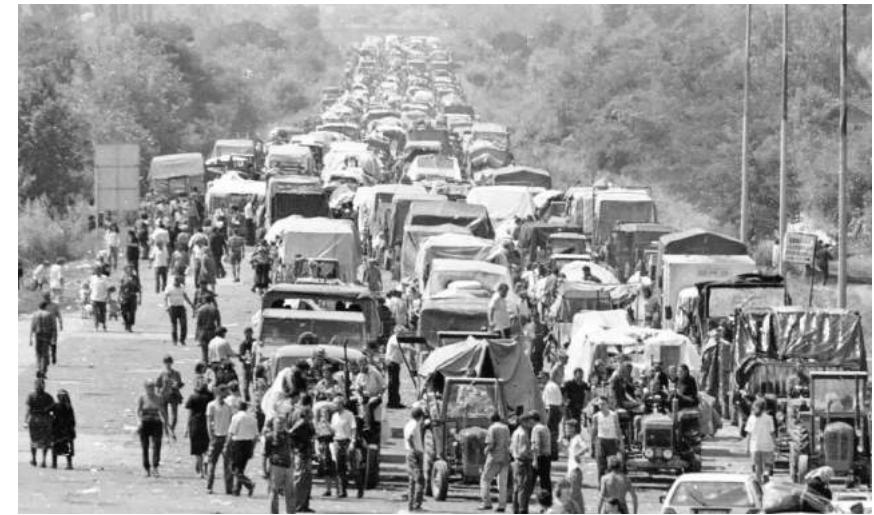
Линта поздравља одлуку предсједника и Владе Србије да и ове године заједно да руководством Републике Српске, по трећи пут заредом, организује Државну манифестацију обиљежавања Дана сјећања на све страдале и прогнане Србе. Тиме је држава Србија јасно показала да никада неће заборавити катастрофу која је задесила преко милион прогнаних Срба са подручја данашње Хрватске, Федерације БиХ и Косова и Метохије и да ће се увијек са дужним поштовањем сјећати њиховог страдања и прогона. Линта сматра да ће у додледној будућности доћи до промјена међународних односа и да ће се створити претпоставке да се отвори суштински дијалог са Загребом, Сарајевом и Приштином о враћању отете српске имовине, новчаној одштети за уништену и опљачкану имовину, кажњавању налогодаваца и починилаца злочина над Србима и поштовању српских жртава које се игноришу и прећуткују.

НЕ СМИЈУ СЕ ЗАБОРАБИТИ НИ ОСТАЛА СТРАДАЊА СРБА

У јавности Србије често се трагедија Срба своди само на страдање и претјеривање Срба у злочиначкој акцији Олуја. Са подручја Хрватске је пртјерано око пола милиона Срба од 1991. године до реинтеграције Источне Славоније у хрватски правни систем. Не смијемо заборавити страдања и претјеривање Срба и у другим хрватским злочиначким акцијама (Оркан, Откос и Папук у западној Славонији 1991. године, Миљевачки плато 1992. године, Масленица и Медачки цеп 1993. године и Бљесак 1995. године), као и страдање и пртјеривање Срба из готово свих хрватских градова посебно током 1991. и 1992. године (Господић, Задар, Сплит, Загреб, Вуковар, Сисак, Осијек, Бјеловар, Карловач...)

Генерални секретар Бутрос Бутрос Гали је реферисао Савјету безбедности 15. маја 1993. године да су хрватске власти прогнale 251.000 Срба у Републику Српску Крајину и Југославију – од 1990. године до 18. марта 1993. године. Он није навео колико је Срба још прогнано у друге државе.

Тадашња Влада РСК је захтијевала од Савјета безбедности да се установи укупан број прогнаних Срба из Хрватске, али је Савјет безбедности одбио да прикупи такве податке од европских и прекоморских земаља. Трагична је чињеница да Бутрос Бутрос Гали и Савјет безбедности нису никада више споменули овај прогон 251.000 Срба до прољећа 1993. године.

СТРАДАЊЕ У ОПШТИНАМА ГЛАМОЧ И ГРАХОВО У ЈУЛУ 1995.

У злочиначкој акцији Љето 1995. хрватске војне и паравојне формације су крајем јула 1995. године освојиле Гламоч и Грахово. У наведеној акцији страдало је више стотина српских војника и цивила, а само у једној масовној гробници, Камен код Гламоча, годину дана касније експумирano је 108 Срба. Пад Гламоча и Грахова, као и нешто раније Купреса, били су увод у злочиначку акцију Олуја. По свему судећи, злочин над српским војницима и цивилима у Гламочу починили су припадници Седме гардијске бригаде, под командом Ивана Корадеа. Биће

потребно уложити још много труда како би свака српска жртва, погубљена у Гламочком пољу, добила гроб какав заслужује јер многи од њих још нису пронађени. За злочин над 108 српских војника и цивила, који су експумирани у Камену код Гламоча, до сада нико није одговорао, као ни за злочине који су почињени над Србима на подручју Грахова и Купresa. Важно је да надлежне институције Републике Српске и Србије активно раде на овим случајевима да би починиоци ових стравичних злочина коначно били приведени правди и кажњени.

Безочне лажи Пленковића и Јандроковића

Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта оцјењује да је безочне лажи изјаве хрватског премијера Андреја Пленковића да је државничка мудрост Фрање Туђмана допринијела не само ослобађању окупираних територија Хрватске већ и да је акција „Олуја“ спријечила нову Сребреницу у Бихаћу, као и да су хрватски бранитељи дали живот и здравље у одбрани од великосрпског режима Слободана Милошевића.

Линта оцјењује као безочне лажи и изјаве предсједника Хрватског сабора Гордана Јандроковића да је акцијом Олуја,

која је била тобоже легитимна ослободилачка акција, ослобођења окупираних територија и сломљен сан о „великој Србији“, као и да је Хрватска према Србији води политику добросусједских односа. Линта истиче да се добро зна да је режим Фрање Туђмана заједно са усташким емиграцијом осмислио концепт стварања етнички чисте хрватске државе по узору на злогласну НДХ. Главни елеменат те политике био је насиљно и трајно пртјеривање Срба из хрватских градова и крајишког подручја. То је било могуће само масовним чињењем злочина према српским цивилима и рат-

ним заробљеницима, планским минирањем преко 10.000 српских кућа и локала и насиљним избацањем Срба из станове у низу хрватских градова, као и систематским пљачкањем и уништавањем српске имовине на крајишком подручју током и послије низа хрватских злочиначких акција од 1991. године па закључно са Олујом. Првостепеном пресудом Хашког трибунала из 2011. године на 1.400 страна убиједљиво је доказано да је Олуја била удружени злочиначки подухват и највеће етничко чињење у Европи послије Другог светског рата.

● **КРАЈИШНИЦИ СУ ПОСЕБНО РАЗОЧАРАНИ ЕПИЛОГОМ ТЗВ. ЧИКАШКОГ ПРОЦЕСА**
Група Срба у САД. 2010. године је у сарадњи са Веритасом поднијела Федералном суду у Чикагу колективну тужбу у име 200.000 прогнаних Крајишника против америчке фирме Војни професионални ресурси (МПРИ) која се третира као се као „учесник у геноциду“ јер је обучавала хрватске официре и војно опремила хрват-

- ске снаге за прогон и масовна убиства Срба током и након акције Олуја.
- Тражени одштетни захтјев износио је 10,4 милијарде долара, а направљен је према угледу на одштету коју су јапанске избеглице добиле након бомбардовања луке Перл Харбур 1941. године.
- Током августа 2011. године Федерални суд у Чикагу прогласио се надлежним за овај случај. Судија Џон Ли прихватио је ар-

гументе у оном дијелу тужбе у коме стоји да је постојао заједнички подухват америчке и хрватске стране.

- Децембра 2014. године, на Федералном суду у Чикагу одржано је рочиште на коме је група Срба из САД пристала на нагодбу.
- Саво Штрбац је 26. октобра 2016. упознао јавност да је тужена америчка фирма пристала да исплати донацију од 1,4 милиона долара или чак 7.500 пута мање од тра-

женог одштетног захтева. Предвиђено да 400.000 долара буде определено за трошкове адвоката, 150.000 долара за судске трошкове, док је остатак од 850.000 долара намењен за три сврхе: стипендије за студенте, за правну заштиту Крајишника и за обиљежавање њихове трагедије. Већина Крајишника ову нагодбу је оценила понижавајућом, док се Влада Србије јавно оградила од тзв. Чикашког процеса.

ВЕТЕРАНИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ПОБЈЕДАМА НАД ПАРТИЗАНОМ И ЦРВЕНОМ ЗВЕЗДОМ УБЈЕДЉИВО СТИГЛИ ДО ПОБЈЕДНИЧКОГ ПЕХАРА

У Београду одржан 3. Меморијални турнир Да се не заборави

Бивши фудбалери Црвене звезде и Партизана те више клубова из Републике Српске Крајине и Српске дали су на свој начин допринос обиљежавању страдања српског народа Крајине у злочиначкој акцији хрватске војске Олуја.

У суботу 5. августа одигран је 3. Меморијални турнир у малом фудбалу под називом *Да се не заборави* у балону за мали фудбал у Спортском центру Кошутњак у Београду. Организатори су били Момир Милета и Горан Поповић. Отвра-

јајући турнир они су истакли да је жеља да се покаже јединство српског народа у часу када се сјећамо наших настрадалих сународника.

— Припада ми је част да вам се обратим у име организатора и захвалим што сте се одазвали позиву да на овај начин и онако како то само искрени спортисти знају, кроз залагање и фер плеј игру, одамо почаст и сјетимо се свих жртава акције Олуја — рекао је Поповић, изразивши задовољство што се ове године позиву одазвао и Партизан тако да се и у учешћу два наша најбоља

БРОЈНЕ ЛЕГЕНДЕ МЕЂУ УЧЕСНИЦIMA

За Српску су играли: Љубо Томић, Слободан Кнежевић, Мато Гурушић, Раде Буњевац, Мићо Сушић, Жељко Бакмаз, Дејан Црнадак, Антонијо Золокар, Бојан Бурић и Владо Гацић.

У саставу Црвене звезде најзвучније име био је Здравко Боровница, који, међутим, није играо у финалној утакмици, а уз њега су играли: Зоран Николић, Переца Огњеновић, Далибор Шкорић, Драган Стевовић, Владимир Тинтор, Милан Ђаковић, Бранко Николић.

Тим РСК: Васо Јањић из Дрниша, Дејан Туркаљ из Книна, Момир Милета из Тепљуха, Никола Перећ из Оћестова, Душан Влаисављевић из Коренице, Саша Стегњаја из Бенковца, Горан Радић и Слободан Маџар из Пакраца. Партизан су представљали: Митко Стојановски, Жељко Будиша, Милорад Јунић, Зоран Ђурић, Зоран Каденић, Давор Милјевић, Миле Бојановић и Миле Радовић.

клуба симболички огледа јединство српског народа. Минутом ћутње одате је почаст жртвама Олује.

Прво место заузела је екипа Српска победом над екипама Партизана 5:3 и у финалу победом над Црвеном зvezdom od 8:1. Капитен екипе Српска Жељко Бакмаз, некадашњи играч Гласинца из Сокоца, примио је побједнички пехар.

У изјави за Српско коло Бакмаз наглашава да је резултат био у другом плану.

— Овде смо јер поштујемо наше жртве и да подјесимо на то шта се додогило прије 20 година. Надам се да ће турнир потрајати и да ћемо се састати овако и убудуће. Мада је резултат у другом плану, било би инак много љепше да је Звезда послала бољи тим — рекао је Бакмаз.

Тим РСК био је боли у извођењу пенала од Партизана тако да је заузео треће место.

Турнир је био прилика за срдочне сусрете и подсећања на некадашње дане. Доктор Стеван Вукша, легендарни доктор ФК Велебит из Бенковца, представио нам је бившег фудбалера Момира Ми-

лету као човјека који је Радаковићу два пута дао гол са 45 метара. Милета је богату каријеру завршио у Чукаричком 1995. године.

Др Стеван Вукша открио је и неке занимљиве детаље који само потврђују колико је Бенковец волио Црвену зvezdu.

— Цајић нам је у знак захвалности дао дио стативе и дио мреже са Маракане и то је и данас у Бенковцу, мада су не-

ки Хрвати хтјели да то избаце — рекао је др Вукша и подсећао да је баш у Бенковцу Драган Стојковић Пикси потписао предуговор за Звезду.

— То није чудно с обзиром да су фудбалери Звезде долазили ту на припреме, а и супруга Мильана Мильанића је из села Смоковић, које је припадало бенковачкој општини — испричао је доктор Вукша, кога и данас бо-

ле спортивске неправде настале за зеленим столом.

— ФК Велебиту било је онемогућено напредовање, па је преко ноћи донијето правило да војници ЈНА не могу играти за наш клуб. Тако нам је одузето неких пет-шест бодова. Мада смо у међусобним дуелима са ФК Јунак из Сиња били бољи, административне одлуке су ишли у њихову корист — рекао је Вукша.

Д. БАШОВИЋ

» Паастос је организовало Удружење породица несталих и погинулих лица Суза из Београда

У Цркви Светог Марка служен парастос поводом Дана сјећања

Поводом обиљежавања Дана сјећања на страдање и прогон Срба у хрватској злочиначкој акцији Олуја 1995. године — 5. август у Цркви Светог Марка у Београду служен је парастос.

Паастос је служио владика Арсеније, викар патријарха Иринеја, са свештенством Српске православне цркве. Послије паастоса положени су вијенци и цвијеће на

спомен-плочу у Ташмајданском парку.

Помену је присуствовао велики број прогнаних Срба и других грађана, али и млади који су рођени у изbjеглиштву. Међу присутнима је био народни посланик у Скупштини Србије Мидраг Линта, комесар за изbjеглице и миграције Владимира Џуцић, представници више изbjегличких и завичајних

удружења, српска заступница у Хрватском сабору Драгана Јецков, потпредсједници Српског народног вијећа из Хрватске Светислав Микеревић и Раде Косановић и други.

Тачно у подне 5. августа у Србији су се огласиле сирене. Једнолични звук за престанак опасности у трајању од 60 секунди емитован је у цијелој земљи.

У БЕОГРАДУ ОДРЖАНА ПРОМОЦИЈА 13. ЗБОРНИКА РАДОВА ГРАЂАНСКИ РАТ У ХРВАТСКОЈ 1991-1995. ГОДИНЕ

Споменичка баштина Срба у Хрватској

У издању Удружења Срба из Хрватске и Српског културног друштва *Зора* изашла је 13. по реду књига из едиције *Грађански рат у Хрватској 1991-1995.* – Зборник радова проистекао са научног скупа под називом *Споменичка баштина Срба на подручју Републике Хрватске*, који је одржан у Управи за сарадњу са дијаспором и Србима у региону у Београду 12. јуна 2017. године.

Промоција Зборника одржана је у Свечаној дворани општине Стари град, у четвртак, 3. августа 2017. године. На промоцији су говорили: др Предраг Марковић, др Милан Гулић са Института за савремену историју и проф. др Чедомир Антић са Филозофског факултета. Промоцију је водио новинар и публициста Данко Перић. По изузетно топлом времену промоцији је присуствовало више од 100 Крајишника са њиховим пријатељима из Београда и Новог Сада. Приступне је у име Удружења Срба из Хрватске и Српског културног друштва *Зора* Книн – Београд поздравио секретар Удружења Милојко Будимир и захвалио се Комесаријату за избеглице и миграције, Управи за дијаспору и Србе и региону и Управи за сарадњу с црквама и вјерским заједницама који су помогли око организације научног скupa и штампања овог броја зборника.

СЕДАМ ВИЈЕКОВА МАНАСТИРА КРУПА

Др Милан Гулић дао је детаљан преглед радова који су објављени у Зборнику.

– На скоро 400 страна об-

» УЧЕСНИЦИ ТРИБИНЕ: Историчари Чедомир Антић, Милан Гулић, Предраг Марковић и новинар Данко Перић

јављен је 21 текст и дате три информације о раду удружења и организација. Стицајем околности највише радова у овом тому Зборника посвећено је споменичкој и културној баштини Срба у Далмацији – рекао је Гулић, дојађући да је томе доприниједло и то што је једна од централних тема у овом зборнику 700 година манастира Крупа.

Сњежана Орловић, као добар познавалац српских православних манастира у Далмацији о којима је написала и неколико монографија, приложила је текст о манастиру Крупа, са тешиштем на његовој уметничкој вриједности. Радован Пилиповић пише о једном старијем споменику из манастира Крупе и даје садржајан преглед библиотеке тог древног манастира у Далмацији.

Поводом смрти археолога др Ђорђа Јанковића објављен је његов текст о средњовјековној култури Срба на граници према Западној

фокусу чланка др Софије Божић, која је дала кратак, али садржајан, преглед постојања Срба у Далмацији.

О српској Далмацији и њеној слици кроз штампу XIX вијека писао је др Никола Жутић. Иако је у средишту његове пажње писање листа *Велика Србија*, он сагледава и текстовим објављивањем у *Краљском Далматину*, *Српско-далматинском мајазину*, *Српском ласу* и *Драшковом рабочу*. Српска штампа, али и српска друштва у Далмацији и Боки Которској тема су текста др Косте Новаковића. Он доноси корисне податке о *Српској зори* и *Маштици српској* у Дубровнику и даје детаљан попис српских друштава у Далмацији.

Простор Далмације је у

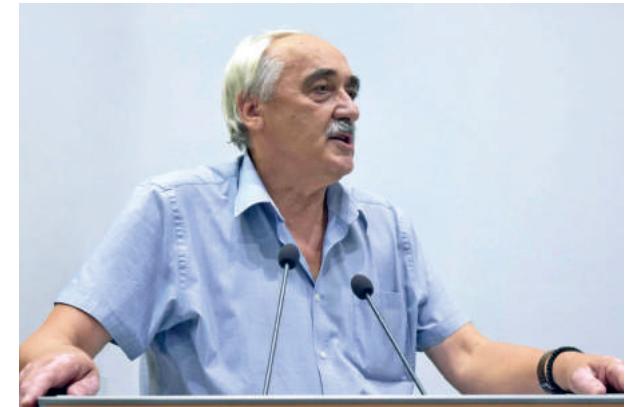
Европи, који је својевремено штампан у оквиру Зборника *Традиционална култура Срба у Српској Крајини и Хрватској* из 2000. године у издању Етнографског музеја у Београду. Ту је и текст музејског савјетника Николе Кусовца под називом *Хоће иконе, неће чоколаду*. Кусовец је у том тексту дао осврт на још увијек отворено и отуда актуелно питање повратка икона из српских цркава у Хрватској.

Стручни дио зборника завршен је текстом др Светозара Ливаде, тј. поговором из књиге коју припрема за штампу под називом *Биолошки слом и несташање Срба у Хрватској (1880-2011)*.

ТУГУЈЕМО ЗА НАШОМ ЗЕМЉОМ

Историчар др Чедомир Антић писао је о могућим расплетима рата у Хрватској. У свом излагању које је одисало оптимизму др Чедомира Антић је подсејето на ријечи Бранислава Нушића: „Отаџбина је мисао и вјера, а мисао и вјера не умиру.“

– Ми тугујемо за нашом земљом, они славе. Добили су сву ту земљу. А шта су ти-

» ЈЕДАН ОД УРЕДНИКА ЗБОРНИКА: Милојко Будимир

ме добили? Увјерен сам да смо се ми опоравили од тог догађаја 1995. године, важно је да смо остали приврженни идејама за које се боримо – рекао је Антић и објаснио да се „људи боре за идеје на различите начине и у томе је неважно ко је на власти“.

– Моћи ћемо да обновимо дио старих храмова, али боли што у лексику улази рјечник који намеће Европска унија. Разумијем да Хрвати обиљежавају крај рата, али и њихови су грађани незадовољни.

Антић је истакао да у Хрватској и данас има три пута више инцидената против

Срба него на Косову и Метохији.

Др Предраг Марковић је истакао значај његовања културе и очувања идентитета и подвикао сличности судби на српског и грчког народа.

КРАЈИШНИЦИ СУ ЧИСТ ДОБИТАК ЗА СРБИЈУ

Он је посебно нагласио шта је Србија добила доласком Крајишника.

– Не може се потпијенити значај нашег народа из Хрватске, посебно у погледу на талитета. Тамо где има Крајишника, тамо има и много дјеце. За Србију су Крајишичи чист добитак, али мада смо као земља од тог народа добили много, нисмо за њега много урадили – упозорио је Марковић.

Говорећи о Зборнику он је похвалио то што је „тематски кохерентант“ и издвојио радове Софије Божић и Светозара Ливаде. Марковић је предложио да се издање за сљедећу годину посвети породици Прибићевић, „која има необичну политичку судбину“.

Д. БАШОВИЋ

» Славко Бурсаћ, Никола Џеровац, Вукашин Бабић, Миодраг Линта...

ЛИЧНОСТИ КОЈЕ СЕ НЕ ЗАБОРАВЉАЈУ

У Зборнику можемо наћи и три чланка о појединим личностима. Данко Перић је писао о фотографу Радивоју Симоновићу и његовом доприносу очувању културне баштине личких и далматинских Срба. Симоновић је почетком XX вијека направио серију фотографија Лике и Далмације, које се данас чувају у Музеју Војводине у Новом Саду. Осим текста о Симоновићу, Перић је написао и текст о владици Стефану (Кнежевићу), који је био први далматински епископ рођен у Далмацији. Трећи биографски текст у овом тому Зборника написао је проф. др Миленко Пекић. Он је написао чланак о Душану Берићу, некадашњем управнику некадашње Научне библиотеке у Задру, који је у исто vrijeme био и педантни истраживач прошlosti Далмације.

ОСВРТ НА ВЕНСОВ МИРОВНИ ПЛАН

Читалац ће врло брзо запазити да је самом Грађанском рату у Хрватској, фактички, посвећен само један, али врло исцрпан текст Мирка Бјелановића, истраживача, али и учесника догађаја. Генерал у пензији Бјелановић дуго се бави проблемом распада Југославије. Овога пута у средишту његове пажње је улога Предсједништва Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ) у повлачењу Југословенске народне армије са простора Словеније, Хрватске и Босне и Херцеговине. Разматрајући мјесто и улогу Предсједништва Бјелановић износи тезу да Предсједништво СФРЈ, као колективни орган, није учествовало у преговорима око прихватња Венсовог мировног плана.

ПОЛОЖАЈ ЦРКАВА У ИСТОРИЈСКИМ ЕПОХАМА

Посебну пажњу у Зборнику завређују два текста која свједоче о томе како се цркве могу посматрати у одређеним историјским епохама. Јово Бајић је написао врло садржајан текст о ширењу католичанства на подручју Западне Херцеговине, док је др Вељко Ђурић Мишић написао о положају Српске православне цркве на подручју Народне Републике Хрватске као федералне јединице нове Југославије. Ђурић подробно пише о сметњама нормалном раду Српске православне цркве, рушењу остатака цркава разорених у вријеме Независне Државе Хрватске, политичким и физичким нападима на архијереје, ометањима њиховог рада и боравка у одређеним мјестима.

ЛИКА И СЛАВОНИЈА

Споменичкој баштини српског народа на подручју Лике посвећена су два рада у Зборнику. Миле Рајчевић пише о рушењу споменика културе на подручју Госпића у ратном и поратном времену, попут цркава у Дивоселу, Орницаца, Могорићу и Почитељу. Ђорђе Пражић пише о споменицима на подручју личког Перушића, нарочито у контексту изградње хидроелектране Косињ. О српском црквено-градитељском наслеђу у Источној Славонији говори текст др Велимира Љ. Ђеримовића о Цркви Светог оца Николаја у Вуковару.

У БЕОГРАДУ ПРОМОВИСАН ЗБОРНИК РАДОВА ПРЕИСПИТИВАЊЕ СРЕБРЕНИЦЕ

» Вељко Ђурић Мишина, др Радомир Павловић, Александар Павић, Млађен Ћицовић и др Ненад Кеџмановић

ЗАПАД ЈЕ У СРЕБРЕНИЦИ ПРОНАШАО ИЗГОВОР ЗА АНТИСРПСКУ ПОЛИТИКУ

Зборник радова *Пријештавање Сребренице: Зборник радова са научно-стручних склопова о Сребреници 2015. и 2016. године* промовисан је 10. јула 2017. године у београдском *Медија центру* као заједничко издање Музеја жртава геноцида у Београду, Представништва Републике Српске у Србији и Фонда стратешке културе из Москве.

Аутори Зборника сложили су се да је истина најјаче оружје у рукама Срба и као таква једино она може допринијети правом, искрном помирењу у региону, а без помирења нема ни мира. Промоцији Зборника присуствовао је, између осталих, предсједник Савеза Срба из региона и народни посланик у Скупштини Србије Миодраг Линта.

КОНТРААРГУМЕНТИ

— Овај зборник радова управо је допринос борби за пуну истину о Сребреници: и 1995. и 1992–95. и 1941–45, и у домаћем и у међународном контексту. Они који Зборник буду прочитали схватиће да сва медијска пропаганда, све

хашке пресуде, и сви покушаји ућуткивања и цензуре нису уродили плодом – речено је у уводном дијелу промоције.

— Изношењем контрааргумента спречавамо да се тзв. „званична верзија“ Сребренице зацементира за вјеки вјекова – рекао је Александар Павић из Фонда стратешке културе.

— Сребреница је глобални пројекат. Да није било Сребренице, они бије измислили. Сребреница је била потребна Западу. Истина о ономе што се стварно десило у Сребреници допримијела је да Русија преко Виталија Чуркина у Савјету безбједности Једињених нација 2015. године спријечи доношење Резолуције о Сребреници. Ми морамо наставити са борбом за истину и чинити напоре да се лаж цензурише – поручио је Павић.

— Ја знам шта значи, а размислите иви – рекао је Мишина и додао да ће Музеј жртава геноцида наставити да се научно и чињенично бави питањем Сребренице.

ОСНИВАЧКА ЖРТВА

Професор Факултета политичких наука др Ненад Кеџмановић рекао је да је Сребреница могла и требала да постане идеално место заједничког суочавања с прошлости и место међусобног помирења, али, нажалост, годинама постаје повод нових раздора.

— Са Бошњацима није могућ рационалан дијалог о Сребреници, нарочито о правној квалификацији. Њима је потребно да то буде баш геноцид и да то покаже да је њихова жртва била нешто посебно. Сребреница је за Бошњака постала „оснивачка жртва“ положена у темеље нације – објаснио је Кеџмановић, додајући да је тако Бошњацима Сребреница постала оно што Хрвати покушавају да направе од Крижног пута, а Срби имају на претек од Косовског боја до многих других извођених битака у историји.

— Западу је Сребреница послужила као алиби за насиље над Србима, а геноцид им

је потребан да би оправдали НАТО бомбардовање Србије и Српске уз заobilажење УН, рушење и изручење Хашком трибиналу Слободана Милошевића, рушење Дејтонског мировног споразума, одузимање надлежности Српској и трговину људским органима – naveo је Кеџмановић.

Он је указао и на чињеницу да је и сам Алија Изетбеговић говорио о Сребреници као о жртви коју сви народи морају да плате.

— Отуд преувеличавање жртава и криво фабриковање Сребренице – рекао је Кеџмановић и осврнуо се на Хаг, који ускоро завршава своју „мисију“.

— Запад је близу циља да затвори истину у неки од својих сефова. Мора да их тајне страшно оптужују када их толико крију – закључио је Кеџмановић.

О свакодневном животу у Сребреници говорио је потпредсједник Скупштине општине Сребреница др Радомир Павловић.

ПРАВДА ЗА СРПСКЕ ЖРТВЕ

Живот грађана Сребренице је, како каже, нормалан, без тензија и безбједан.

— Новог начелника Младена Грујића прихватиле су обе стране – рекао је Павловић.

— Процес сатанизације Срба започет је наводно због Сребренице. Заправо тиме се прикривају стравични злочини почињени над Србима на простору Подриња и Сребренице у последњем рату и током читавог 20. вијека – рекао је Павловић и додао да је немогуће да ниједан Бошњак до сада није одговорао за убиство 3.000 Срба у Подрињу.

— Као љекар био сам током рата на терену. Чињени су стравични злочини. На на ма је да утврдимо истину и прикажемо је. Морамо да становишима и да се изборимо за истину и нашу слободу, а наша слобода је Република Српска – завршио је Павловић.

ВЕСНА ВУКОВИЋ

ОДЛАЗАК БАРДА СРПСКЕ ИСТОРИОГРАФИЈЕ

Одлазак Ђура Затезала

Срби у Хрватској остали су почетком августа без једног од највећих хроничара историје, времена, људи и страдања. На мјесном гробљу у Доњим Дубравама крај Огулина 10. августа сахрањен је др Буро Затезало – бард српске историографије у Хрватској. Емотивно, људски и професионално читав животни и професионални вијек био је везан за историју Срба у Хрватској, посебно изучавајући и објављујући историјску грађу страдања Срба у Лици, Кордуну и Баније током Другог свјетског рата. Доктор Затезало умро је 6. августа 2017. од посљедица тровања димом док је покушавао угасити ватру која је изненада планула у близини његове родне куће у Доњим Дубравама, где је током љета боравио. Успјешно се опорављао од тешке операције трбушне аорте, јер је био дугогодишњи срчани болесник, а животни пут је завршио тровњем димом. Осим његових књига које га чине бесмртним, иза др Ђуре Затезала остало су два сина и петоро унука. По завршетку Другог свјетског рата тада млади учитељ по школама слуњског и огулинског котара, потом професор у карловачкој средњој економској школи, заинтересовао се за историју својег народа, те је вођен жељом да истина временом не буде препуштена забораву магистрирао и докторирао историјске науке. Био је оснивач и 30 година директор Хисторијског архива у Карловцу, институције која је за вријеме његовог управљања објавила чак 35 разних издања о страдањима народа.

Затезало је аутор стотинак различних научних радова и књига у којима је детаљније писао о догађајима из рата, жртвама, околностима у којима су дизани оружији.

БОРО РКМАН

ПОСЉЕДЊИ СУСРЕТ У ГЛИНИ

Посљедњи наш сусрет био је у Глини на Комеморацији за жртве покрста, неколико дана прије његове смрти. Плакао је због сјећања на жртве, или сигурно и због десетак демонстраната који су на примитиван и простачки начин osporavali и право Србима да се сјећају својих мртвих и да је глински злочин уопште и постојао. По завршетку комеморације, као видно најстаријем учеснику, пришао му је камерман мислећи да је ријеч о тек обичном учеснику комеморације.

Обратио сам пажњу на ток разговора:

- Молим вас да се представите, Ваше име...?
- Ја сам Ђуро Затезало, професор доктор историјских наука. Посебно сам изучавао и објављивао злочине над Србима Кордуну, Баније и Лице.
- Даље нисам обраћао пажњу осим на изненађење на лицу камермана!

КОМЕСАР ЦУЦИЋ ПОВОДОМ 22. ГОДИШЊИЦЕ ОЛУЈЕ

Хрватска се према својим држављанима односи маћехински

— Од 330.000 изbjеглих из Хрватске током рата 1991–1995. године око 125.000 људи се вратило у ту земљу, али је за многе од њих повратак био неодржив и фiktivан – каже комесар за изbjеглице и миграције Владимир Цуцић и поручује да је вријеме да Хрватска и Србија коначно заврше рат.

У разговору за *Тањут*, појединачно 22. годишњице хрватске операције *Олуја*, у којој је убијено око 2.000, а прогнано око 180.000 људи, Цуцић каже да повратници у Хрватској највише проблема имају због неисплаћених пензија, али и због неријешеног статуса имовине, докумената.

Само до прошле године је више од 60.000 личних карата Срба у Хрватској поништено, а разлог за то је, према његовим ријечима, учешће на локалним изборима.

— Тим људима нико неће да оспори учешће на парламентарним изборима јер је тај број становиšta са цијеле Хрватске на нивоу статистичке грешке, али 60.000 људи који би гласали у српским срединама знатно би поправили квалитет живота оних који су тамо – објашњава комесар за изbjеглице.

— Један број изbjеглих је преминуо, а један дио је узето документа Хрватске из низа разлога, али је сам опстанак у Хрватској тежак – додаје Цуцић.

— Велика је неправда коју је Хрватска урадила према својим држављанима, којима је једини гријех био што се не зову Иван него Јован.

Након рата, како каже Цуцић, узурпирана је имовина прогнаних, они имају проблема са станарским

ТАЊУГ

СТАМБЕНО ЗБРИНУТИ 40.000 ЉУДИ

Комесаријат је свих ових година радио на помоћи изbjеглима, како би отпочели нови живот кроз додјелу грађевинског материјала, сеоских и монтажних кућа, малим грантовима за започињање неког посла и изградњом станова. Од 2008. године, назначио је Цуцић, сваког дана одобри се практично пет до седам трајних рјешења. — У сарадњи са више од 137 општина у Србији, спроводимо највећу социјалну изградњу у земљи. Од кад је Регионални стамбени програм усвојен, број станова расте и ми ћемо у наредне три године завршити тај процес, и збринути више од 11.000 породица, односно више од 40.000 људи. То је један нови Чачак, које ћемо уселити у те станове – рекао је Цуцић.

ЗАГРЕБ НАСТАВЉА СА ПОЛИТИКОМ ИЗГЛАСАВАЊА ДИСКРИМИНАТОРСКИХ ЗАКОНА ПРЕМА СРБИМА У ХРВАТСКОЈ

Етничко чишћење Срба у мирнодопским условима

» Порез на некретнине посљедњи је у низу правних аката због којих су Срби и након рата принуђени да напусте Хрватску или да одбаце наду да ће се икада вратити на своја огњишта

Ako od 1. јануара следеће године ступи на снагу порез на некретнину према којем ће власници кућа или станови у којима не живе плаћати скоро три пута скупљују таксу, палета дискриминишућих закона према Србима у Хрватској биће потпуна. Поражавајућа статистичка показује да посљедњих година пет пута више Срба оде из Хрватске у Србију него што се из Србије врати у Хрватску. Љубазношћу Миодрага Линте, предсједника Савеза Срба из рејона, Близи је у могућности да вам представи само нека од обиља кршења закона и међународних конвенција којима је хрватска држава наставила процес тихог егзодуса својих грађана српске националности.

1. ПРИВРЕМЕНИ КОРИСНИЦИ, А ЗАПРАВО ОТИМАЧИ

Око 1.000 Срба не може слободно да располаже својим кућама које су током или послије рата назаконито одузете и предате привременим корисницима. Судови власницима не дају да располажу својом имовином док се привременим корисницима хрватске националности не надокнаде уложена средства. Влада Републике Хрватске је још 2006. донијела одлуку да ће потраживања привремених корисника преузети на себе. Судови у Хрватској се на то не обазиру.

2. ХИЉАДЕ ПРОДАТИХ КУЋА

Већина од 10.000 српских кућа продаја је на незаконит начин преко Агенције за промет некретнине (АНП). Разне посредничке агенције су сарађујући са АНП-ом путем фалсификованих пуномоћија продаји већину кућа изbjеглих Срба без њиховог знања и одобрења. Пуномоћија су овјеравана лажним печатом и фалсификованим потписом власника куће.

Други начин преваре био је тзв. механизам двоструких уговора који се примјењивао приликом купопродаје имовине Срба из Хрватске (на пример: власник куће је добио уговор с цијеном

од 33.000 евра, а други примјерак уговора се налази у АПН-у на износ од 48.000 евра, тако да је оштећен за 15.000 евра).

3. НАЦИОНАЛИЗАЦИЈА СРПСКЕ ИМОВИНЕ

Република Хрватска се од 1997. године, након доношења Закона о власништву, укњижила као власник на више од 800.000 катастарских парцела чији су власници до 1995. године били Срби. Многи изbjегли Срби нису ни знали да им је на овај начин одузета земља јер су се информације о томе налазиле на огласним таблама скупштина општина и градова, о чему власници нису били обавијештени.

4. ДАЛИ СМО ТВОЈУ ЗЕМЉУ У ЗАКУП НА 20 ГОДИНА, ПА СЕ ТИ ВРАТИ

Општине и градови су дали у закуп више од 10.000 хектара пољопривредног земљишта у власништву Срба без њихове сагласности. Тако је, примјера ради, Бенковац 2010. путем јавног конкурса дао у закуп 210 хектара земљишта чији су већински власници Срби. Давање пољопривредног земљишта у закуп на 20 година овим путем је јасна порука изbjеглим и прогнаним Србима да нису пожељни.

5. НЕ ОБРАЂУЈЕШ ЗЕМЉУ – ПЛАТИ КАЗНУ ДО 15.000 ЕВРА

Законом о пољопривредном земљишту прописане су високе новчане казне од 70 до 2.000 евра за необрађивање пољопривредног земљишта према агротехничким мјерама, а он посебно погађа изbjегле и прогнане Србе јер ће остати без земље (немају средстава за плаћање казни, а нема услова за одрживи повратак). Ако је пољопривредно земљиште у грађевинском подручју или у подручју предвиђеном документима просторног уређења за изградњу, а не одржава се способним за пољопривредну производњу, новчана казна за физичко лице износи од 300 до 15.000 евра. Ко не плати казну, земља му се одузима.

6. АКО НЕ ДОЂЕШ ЗА ГОДИНУ ДАНА – ПЛАТИ ОБНОВУ КУЋЕ

Уговором о обнови склопљеним између државе и власника кућа, између осталог, пише да се власник куће мора вратити у року од једне године од дана употребне дозволе иако нису створени услови за одрживи повратак. Ако се власник не усели у кућу у прописаном року, Државно тужилаштво шаље власнику захтјев за мирно рјешење спора и захтијева да у року од три мјесеца исплати уложена средства у обнову

куће (између 20.000 и 40.000 евра) иако држава није обезбиједила услове за одрживи повратак. У случају да власник куће није у стању да исплати средства, држава подноси тужбу и продаје кућу.

7. НЕМА ТЕРORIZМА, НЕМА ОДШТЕТЕ

Хрватски сабор је 1996. укинуо члан 180 Закона о облигационим односима и онемогућио преко 10.000 грађана српске националности да траже накнаду штете због уништења кућа, привредних објеката, помоћних објеката или аутомобила у терористичким акцијама ван подручја ратних дјеловања. У тим подручјима срушено је преко 10.000 кућа и привредних објеката у власништву Срба. Оштећени Срби немају право на накнаду штете већ само право на обнову иако је ријеч о терористичком актима, а не о ратној штети. За уништење викендице, привредне објекте, помоћне објекте и аутомобиле не могу добити ништа.

8. НЕМА ТЕ 90 ДАНА – НЕМАШ СТАН

У подручју ван ратних дјеловања грађанима српске националности незаконито је одузето око 30.000 станови на којима је постојало станарско право. На подручјима захваћеним ратом одузето је 10.000 станови на којима је постојало станарско право. Хрватски судови су се позвали на Закон о стамбеним односима из бивше СФРЈ у којем пише ако носилац права не борави у стани више од 90 дана, стан ће му бити одузет.

Није узета у обзир чињеница да су Срби насиљно протjerани и да није постојала никаква могућност да се у највећем року врате. Овакви станови су послије тога, на основу Закона о откупу станови, били откупљени од нових носилаца станарских права. Тако су корисници станови добили предност над власницима.

9. ИМАШ НЕГДJE ИМОВИНУ, НЕМАШ У ХРВАТСКОЈ СТАН

Као замјену за повраћај станарског права Хрватска је 2003. године усвојила тзв. програм стамбеног забрињавања као неку врсту социјално-хуманитарног програма, који је дискриминаторски за бивше носиоце станарског права српске националности јер не смију да имају нигде на свијету било какву другу имовину, а откупна цијена је 50% већа од тржишне цијене.

10. НЕ ИСПЛАЋУЈУ СТЕЧЕНЕ ПЕНЗИЈЕ

Од октобра 1991. године око 50.000 Срба корисници хрватских пензија, који су наставили да живе на територијама ван контроле хрватских власти или су изbjегли у Србију и Црну Гору или на неко друго место, остао је без својих пензија, односно њихова исплата им је обустављена једностраним актом Хрватског пензионог фонда, који је та кву одлуку правдао позивањем на прекид платног промета, ратне околности и слично. Овај поступак хрватских власти је у директној супротности са Конвенцијом бр. 48 Међународне организације рада, на чију се примјену обавезала и Република Хрватска. Штавише, чланом 5 Закона о мировинском и социјалном осигурању Републике Хрватске, који се примјењује од 1. 1. 1999. године, утврђена је одредба о застаријим пензијама доспелих, а неисплаћених пензија у року од три године, који се рачуна од дана доспјелости. Такође, дијелу изbjеглих и прогнаних Срба није признат дио радног стажа који су стекли до 1991. уз образложение да нису уплаћивани доприноси.

МАРКО ТАШКОВИЋ / БЛИЦ

» ДЕВАСТИРАНО ПОРОДИЧНО ОГЊИШТЕ ИЛИ ЛУКСУЗНА КУЋА ЗА ОДМОР: Дом изbjегличке породице с Баније

ФОТО: ПОРТАЛ НОВОСТИ

ВЛАДИКА АТАНАСИЈЕ ОСВЕШТАО ХРАМ У ЈАЊСКОМ СЕЛУ ПОПУЖЕ

Епископ бихаћко-петровачки Атанасије освештао је 15. јула 2017. године новосаграђени храм у јањском селу Попуже у Парохији стројичкој (општина Шипово). Деценијама раније молитве су вршене у гробљу. Иако је у селу Попуже остало свега десетак домаћинстава и исто толико житеља у њима, показало се да село није расељено. Попужани настањени понажвише у Шипову, али и у Бањалуци и другим градовима и крајевима свијета све чешће посјећују своја родна огњишта. Прије непуне четири године, након прве службе у Јању у цркви у Стројицама

на дан Рођења пресвете Богородице, епископу Атанасију су се у име свих Попужана за благослов обратила браћа Милош и Симеун Тркуља. Епископ Атанасије је дао благослов за изградњу храма, који ће бити посвећен полагању ризе пресвете Богородице.

Прије непуне двије године први пут епископа Атанасија очекују Попужани да би осветио темеље и звону овог храма. Кум темеља управо је био један од два поменута брата, Милош Тркуља, а дародавац звона Симеун Тркуља. Након пола године епископ Атанасије посјећује се

ло Попуже и освештава крст на звонику овог новог храма. Прошле 2016. године настало је даљом градњом, а ове 2017. са опремањем храма и уређењем цијelog пла-тоа са извором, степеништем и салом за народ. Све ово су за веома кратко вријеме постигли вриједни Попужани на челу са кумом и великим добротвором храма Симеуном Тркуљом.

Од Црквене општине Стројице и Одбора за изградњу храма на челу са кумом храма подијељено су многе захвалнице. Потом су услиједили дарови међу којима издвајамо дар епископу од кума храма и дар епископу од пароха стројичког и других парохијана. За овом трпезом љубави, славском трпезом, чуле су се и многе здравице, али и јањска изврна пјесма. Овај сверадосни догађај, освештање храма у Попужама, био је од парохијана стројичке парохије својеврстан и најљепши дар епископу Атанасију, који ускоро одлази на нову епархију.

ГРАМАТА ЗА КУМА СИМЕУНА ТРКУЉУ

Након чина освештања храма епископ Атанасије је одслужио литургију, а потом и пререзао први славски колач у овом новосвећеном храму. Овом молитвеном сабрању присуствовали су многи пријатељи и гости из других јањских села, из Шипова као и других градова Републике Српске и Србије. За све учеснике вриједни домаћини су припремили трпезу љубави. За трпезом је епископ Атанасије уручио грамате добротвору и куму Симеуну Тркуљу а потом и добротворима као и архијерејској похвалици пароху стројичком протојереј-ставрофору Чедомиру Арамбашићу.

Прво крштење у обновљеној цркви Светог Петра и Павла у Д. Жировцу

У суботу 12. јула у храму посвећеном Светом Петру и Павлу у банијском селу Доњи Жировац (општина Двор) служена је света архијерејска литургија, коју је служио владика горњокарловачки Герасим, уз са служење протојереја-ставрофора Радослава Анђелића, протојереја-ставрофора Далибора Танасића, протојереја Милија Стојановића и Ђакона Будимира Кокотовића.

У току литургије крштена

је Уна Остојић, кћерка Милорада Остојића, доброврата ове дивне светиње банијског краја.

По окончаним богослужбама, извршен је чин благосиљања славског жита и колача, поводом данашње храмовне славе.

Овом приликом, цијенићи несебично показану љубав и безрезервну духовну и материјалну помоћ при обнови Храма Светих апостола Петра и Павла у Доњем Жиров-

**САША ЛОНЧИНА - ЕПАРХИЈА
ГОРЊОКАРЛОВАЧКА**

У БЕОГРАДУ ОДРЖАНА ТРИБИНА ПОВОДОМ 76 ГОДИНА ОД ДАНА УСТАНКА У ХРВАТСКОЈ И БИХ

Устанак - борба за српски опстанак

Поводом обиљежавања 76 година од Дана устанка у Хрватској и БиХ у другом свјетском рату одржана је трибина у Дому РВИ у Београду, у суботу 29. јула.

Као званичан почетак устанка у Хрватској и БиХ славимо 27. јул 1941. године тј. датум када је почела народнослободилачка борба, која је 1945. године завршена побједом НОВЈ и ослобођењем окупиране Југославије – рекао је у уводном дијјелу трибине домаћин Радован Обрадовић.

Представници удружења бораца, потомака и поштоваца НОР-а 6. Личке пролетерске дивизије Никола Тесла и 35. Личке ударне дивизије, Удружења бораца Кордуна, 8. Кордунашке народнослободилачке ударне дивизије, ратова 1990/99 и њихових потомака, Удружења Славонија у срцу, 12. Славонске дивизије и Удружења бораца крајишних бригада, као и представника Секције – Одбора Ратне јединице 7. Банијске дивизије основанији су Организациони одбор за обиљежавање. Чланови Одбора који су припремили трибину су: Андреја Рашета, Радован Обрадовић, Ђуро Шкаљац, Душко Ђејановић, Никола Радић, Стојан Кепчија, Миодраг Жарковић, Мићо Грубор и Драган Дивјак. Подршку је дао Секретаријат за социјалну заштиту Града Београда.

Говорећи о уроцима и последицама Народног устанка у Хрватској, Ђуро Шкаљац рекао је да је савременицима тешко описати, а покољењима појмити сву трагедију и несрећу која је снашла српски народ у НДХ, током јуна и јула 1941. године.

– Тада је са свом безобрзношћу владао закон каме, пушке и револвера, тољаге и маља у рукама бестијалних усташа. Страх и зења су се увукли у сваку пору, са њима се даноноћно живјело. Ипак у том паклу, свуда је по селима било младих чија снага и понос нису признавали немоћ и пораз. Маштала су о устанку и отпору тиранiji. Усташком дивљању и терору, усмјереном на физичко истребљење једино могућа алтернатива био је устанак – објаснио је Шкаљац.

Он је naveo да су устанци готово истовремено избили у Лици, Босанској Крајини, на Кордуну, Банији, Романији, Мајевици, Озрену, Херцеговини и на Славонији.

Генерал Божо Новак је, говорећи о устанку у Босни и Херцеговини, naveo чињеницу да су Срби у НДХ били осуђени на нестанак и да је процес истребљења почeo већ у мају 1941. године.

– Он је већ у јулу и августу створио подземне и подводне градове: Шушњар код Санског Моста, где је убијено 5.500 Срба, Гаравице код

Бихаћа са преко 12.000 убијених Срба и Црно Језеро на Уни између Бихаћа и Босанске Крупе са око 1.500 убијених Срба – подјетио је Новак.

Како је рекао, „пресудно да се народ организује и дигне устанак и да се борба усмјери ка правом циљу – ослобођењу Југославије, је сте постојање политичке снаге, тадашње Комунистичке партије Југославије на целу са маршалом Титом“.

– Где је данас српски народ Славоније, Баније, Кордун, Лике, Далмације и Босанске Крајине? Почетком деведесетих имали смо све, живјели слободни на својој земљи, имали развијену привреду, јаку војску, и на крају – нестали. Моћније је стадо овнова предвођено лавом, него чопор лавова предвођен овном – закључио је Новак.

На трибини се обратио и замјеник предсједника градског одбора СУБНОР-а Београда Владимир Брдар, који је истакао немјерљив допринос народа Хрватске и БиХ у току НОР-а и побједи над окупатором.

У културно-забавном дјелу програма учествовало је КУД Пејтрова Гора Кордун из Београда, које је изврним пјесмама родног краја евочирало успомене присутних, бораца, потомака и поштоваца НОР-а 1941/45.

ВЕСНА ВУКОВИЋ

У МАЛОМ ГРАДЦУ ОДРЖАНИ 15. СУСРЕТИ НА БАНИЈИ

Јубиларни скуп умјетника на Банији

Јубиларни, 15. пут за редом у Малом Градцу недалеко Глине одржани су Сусрети на Банији у организацији СКД Просјеје, пододбора Мали Градац, који су и овај пут окупили мноштво учесника, али и гледалаца.

Сусрети су започели 28. јула одржавањем Књижевне вечери на којој су судјеловали књижевници из Борова и Сиска, дан касније, 29. јула је у пријеподневним сатима одржана ликовна колонија, а средишњи дио ове манифестије одржан је послијеподне на отвореној позорници на којој је ове године наступило седам културно-умјетничких друштава или „удруга“ из Хрватске и Зора Крагујевац из Србије.

Предсједница СКД Просјеје Мали Градац Милица Санковић истиче како у почечима нису мислили да ће сусрети постати традиционални, али они су ове године доживјели своје 15. издање. Јовица Радмановић, потпредсједник СКД Просјеје и предсједник СКД Просјеја, пододбора Ријека отворио је овогодишње Сусрете на Банији.

Програм 15. Сусрета на Банији финансира је Савјет за националне мањине РХ и Град Глина, а на манифестији је био и градоначелник Стјепан Костањевић, који је поздравио учеснике, а посебно похвалио предсједницу СКД Просјеје Мали Градац Милица Санковић.

БАНИЈА ОНЛАЈН

ПРЕДСЈЕДНИК ОПШТИНЕ **БОЈАН СИНЂЕЛИЋ** СМАТРА ДА СЕ ЛАЗАРЕВАЦ НЕЋЕ ПАМТИТИ САМО ПО РУДАРСКОМ БАСЕНУ

Бојан Синђелић, предсједник општине Лазаревац, каже да је ова средина у српским, али и балканским оквирима сигурно најпрепознатљивији као рударски град и сједиште Рударског басена *Колубара* на чијим се површинским коповима експлоатише лигнит од ког се у обрновачким електранама производи 50% српске струје.

– Поред рударства, које је привредна грана у којој је запослено највише становника Лазаревца, треба нагласити да велики број наших грађана ради и у пратећим гранама а ту свакако треба издвојити *Колубару услуге*, *Колубару употребништво*, *Колубару трајевинар*. Желим да нагласим да у неколико посљедњих година биљежимо и значајне помаке у развоју приватног предузетништва у коме се издавају предузећа са основном делатношћу у области услуга трговине и угоститељства – каже Синђелић и напомиње да општина Лазаревац нема статус локалне самоуправе, већ је дио Града Београда, који тај статус има.

– Због ове чињенице надлежности ГО Лазаревац знатно су умањене. Иако Лазаревац као општина има преко 60.000 становника, наша општина има знатно мање надлежности од, рецимо, сусједне општине Лajковац, која има готово три пута мање становника од Лазаревца. Због ове чињенице од огромног нам је значаја подршка и добра сарадња са републичким, а посебно градским властима. У посљедњих неколико година ова сарадња је на изузетно високом нивоу, што доводи до одличних резултата у свим областима.

● Све општине покушавају да анимирају инвеститоре да улажу у њихову средину. Која су предности Лазаревца?

– Добра саобраћајна и комунална опремљеност, близина Београду, низа ције на земљишту, квалитетна и образована млада радна снага само су неке од предности Лазаревца у односу на друге средине. Ауто-пут – Коридор 11 налази се на пар километара од градског језгра, а жељезничка пруга Београд–Бар на ободу је града. То појефтињује трошкове транспорта за сваког инвеститора, а уз нешто нижу цијену грађевинског земљишта у односу на Београд, који је на педесетак километара, и спремност нас као локалне власти да будућем инвеститору омогућимо и помогнемо у брзом добијању свих потребних дозвола мислим да Лазаревац чини привлачним мјестом за улагањем и сматрам да је то већ и препознатно.

● Обновља се и текстилна индустрија?

– У прилог томе говори чињеница да је турска компанија *Birlesik tekstil* недавно купила фабрику некадашњег Бека, који је у стечају. Ова турска компанија у наредних два мјесеца започеће са радом и запошљаваће према најавама у првој фази 600 радника. За нас као сре-

дину ова инвестиција, као и отварање Ритејл парка *City shop* у септембру, који гради аустријска компанија *Immo-finanz*, где ће бити упослено преко 200 нових радника, од огромног је значаја. Реализацијом обје ове инвестиције биће у највећој мјери упослена женска радна снага, што је био наш највећи проблем. Размишљамо и за будућност, па у том смислу уз финансијску помоћ Министарства привреде започињем реализацију пројекта инфраструктурног опремања радне зоне, што ће бити још једна од предности Лазаревца за привлачење инвестиција.

● У којој мјери су у Лазаревцу решени инфраструктурни проблеми?

– Површински копови и извођење рударских радова велике дијелове сјевера наше општине оставио је без дољних количина воде. Због тога смо наше напоре усмјерили у том правцу. Проблем Степојевца и Врбовна повезивањем на београдски вододвод готово да смо ријешили, а на сличан начин заједничким улагањем града Београда и општине Лазаревац ријешићемо питање водоснабдјевања још неколико насељених мјesta. Поред водоснабдјевања, пуно улажемо и у изградњу и реконструкцију канализационе мреже, а све то требало да буде заокружено изградњом Постројења за пречишћавање отпадних вода, за које је у току израда потребне документације. Оп-

штина Лазаревац заједно са градом Ваљевом и неколико општина Колубарског региона дио је и пројекта изградње Регионалне депоније *Каленић*, која ће ријешити проблем одвожења комуналног отпада. У сарадњи са Градом Београдом у овој и наредној години асфалтираћемо готово све некатегорисане путеве на територији општине.

● Какви су услови здравствена и образовања?

– Покушавамо да у сарадњи са градским и републичким властима побољшамо стање објеката. Мислим да у томе и успијевамо. Изградња ванболничког породилишта дугогодишњи је сан свих становника Лазаревца. Породилиште Дома здравља у Лазаревцу тренутно функционише на једном од спратова Завода за ендемску нефропатију у поприлично лошим условима. Све иоле компликованије случајеве порођаја, прије свега због недостатка услова, доктори су приморани да шаљу у једно од београдских породилишта. Због тога смо и одлучили да ову слику промијенимо изградњом новог објекта ванболничког породилишта. У томе имамо финансијску и сваку другу подршку и града и републике, тако да очекујемо да ће радови веома брзо бити завршени. А све то радимо да бисмо побољшали услове младим родитељима за проширење породице, те се надамо да ће и ова мјера допринijeti том циљу. Када

● Лазаревац је постао нови дом и многим претјераним Србима деведесетих година прошлог вијека. Да ли је и у којој мјери избегличка популација утицала на развој општине?

– Да, Лазаревац је, нажалост по те људе, због познатих дешавања постао дом бројним Србима са простора Хрватске, Босне и Херцеговине и Косова и Метохије, који су се, како је видим, веома добро уклопили у нашу средину. Највећи број њих одабрао је Лазаревац као своје трајно пребивалиште. Велики број успије је захваљуји општини и Комунарском агенцијом за избеглице да дође и до свог крова над главом и запослења. Из угла предсједника општине сматрам да их је ова средина добро прихватила. Желим да нагласим да је Лазаревац као рударски град и прије ратних дешавања у потрази за послом постао трајно пребивалиште грађана из читаве бивше Југославије, тако да је и то била олакшавајућа околност да се избегли и интерно расељени грађани брже уклопе у ову средину, којој сада дају пун допринос. Новорођеној генерацији ових грађана Лазаревац је родни град, а уз подршку својих родитеља сигурно чувају успомене и на крајеве у којима су њихови преци живјели одвајкада.

достојни чувари успомене на Колубарску битку и славну побједу српске војске. Поред ове манифестије, издвојио бих и *Фестивал хумора за дјецу*, који сваке године у трећој недељи септембра у Лазаревцу окупи најзначајније српске писце за дјецу. У склопу фестивала највише учесника и посетилаца окупи традиционални маскенбал. Свакако смо поносни и *Фестивал српских вина*, који ће се ове године у новембру одржати по десети пут. Овај фестивал, који се одржава већ 8 година, постао је, слободно могу рећи, лазаревачки бренд јер сваке године у Лазаревцу окупи најбоље и највеће српске винарије. Осим наведеног, богате програме организујемо и појединачно. Општина уз помоћ Центра за културу, ТО Лазаревац, Библиотеке *Димитрије Туцовић*, Првог приградског позоришта и многих других институција и удружења грађана организује и помаже бројне друге манифестије.

● Да ли Лазаревац има туристичке потенцијале?

– Када је ријеч о туризму, много тога позитивног је урађено у протеклих неколико година након формирања Туристичке организације Лазаревац. Многи потенцијали се свакако боље користе, али постоји простор за даљи напредак. Захваљујући приватном капиталу расте број смјештајних капацитета, што је дуги низ година био основни проблем Лазаревца.

● Какви су услови за развој спорта?

– Лазаревац је, без имања претјеривања, средина са фантастичним условима за развој спорта, како на аматерском, тако и на професионалном нивоу. Да почнем од великог броја терена за мале спортиве, које има свака мјесна заједница, фудбалских игралишта у сваком селу па до спортивских објекта којима управља СРЦ Колубара, где бих свакако издвојио Велику салу СРЦ Колубара, која је била домаћин бројним међуна-

родним догађајима и утакмицама наших репрезентација у неколико спорта. Поред тога, веома смо поносни и на стадионски комплекс ФК *Колубара*, који је у протеклих пар година, великим ангажовањем управе доживио велику позитивну трансформацију. Само у протекле двије до три године изграђена је нова трибина и два помоћна терена са вјештачком травом. Овако добре услове, када је ријеч о инфраструктури, обилато користи велики број клубова из најразличитијих спорта, који и поред недостатка финансиских средстава биљеже сјајне резултате. Општина у складу са могућностима буџета, које морам признати нису велике, и финансијски помаже рад клубова, који уз велики ентузијазам чланова управа и заљубљеника у спорт биљеже одличне резултате.

● У којој мјери је у Лазаревцу спроведен Програм регионалног стамбеног збрињавања?

– Ако се вратимо уназад, на самом почетку проблеми су били огромни и бројни. Колективни смјештаји, недостатак посла и редовних примања били су проблеми 99% људи који су са бивших простора због ратова дошли у Лазаревцу. Слика у овом тренутку значајно је промијењена. Поред снажног избјегличке популације, значајан допринос бОљим условима живота омогућила је и градска општина Лазаревац у сарадњи са Комунарском агенцијом за избеглице и миграције. Изграђено је 38 станови, 5 монтажних кућа, а у оквиру RHP планира се куповина 8 сеоских домаћинстава. У оквиру Програма Кров купљена је једна сеоска кућа, а око 50 породица избеглица користило је донације за побољшање услова становања и економског осамостаљивања.

● Са којим сте градовима или општинама у братским односима?

– Изузетно ми је драго што смо у прошлјој години обновили сарадњу са општином Трбовље из Словеније, са којом је општина Лазаревац зајучила повељу о братимљењу седамдесетих година прошлог вијека. Ова сарадња због познатих дешавања деведесетих година дуго је била готова у прекиду, да бисмо је прошле године поново успоставили. Званичне општинске делегације већ су размјениле посете, а очекујем да ће се ова сарадња интензивирати у почетку размјеном младих, а затим и реализацијом заједничких пројеката. Поред Трбовља, изузетне односе и интензивну сарадњу имамо и са општином Вишеград, а њихови представници су нам увијек омиљени гости.

ТРИФКО ЂОРОВИЋ

ДР РАДОВАН УВЕРИЋ, ПРЕДСЈЕДНИК ОПШТИНЕ НОВИ КНЕЖЕВАЦ УВЈЕРЕН ДА ЂЕ МЈЕРЕ ШТЕДЊЕ ДАТИ ПРАВЕ РЕЗУЛТАТЕ

Др Радован Уверић каже да је био свјестан да га на мјесту првог човјека општине Нови Кнешевач неће дочекати сјајно стање. Међутим, није очекивао да је цијела општина у потпуно запуштеном стању.

– Немогуће је за годину дана ријешити све оне проблеме који су се у нашој општини наталожили у периоду дужем од једне деценије. О дуговима боље да не говорим. Пословало се свакако само домаћински.

● На шта конкретно мислите?

– Само су трошкови презентације у 2015. години достigli скоро 5 милиона динара. У првих шест мјесеци ове године то смо свели на 760.000 динара. Сагледавајући стварне потребе, а на бази седмомјесечног искуства из прошле године, од када је ово руководство дошло на власт, код ових књиводствених позиција неће бити јавних набавки. То значи да ћемо ове трошкове у односу на базну 2015. годину смањити чак четири пута, при чему ћемо уштедјети износ од око 3,5 милиона динара, који ћемо опредијелити за уређење и опремање предшколских и школских објеката.

● Какво је стање буџета у овом тренутку?

– Буџет наше општине још увијек је оптерећен дуговањима из претходног периода. Међутим, и са оваквим буџетом успјели smo да вратимо 90 милиона динара дуга сопственим средствима. Уз помоћ Покрајине и Републике за годину дана вратили smo још 70 милиона динара. Дакле, за годину дана општински дуг је смањен за 160 милиона динара дуга. У истом периоду smo око 90 милиона динара усмјерили на инвестиције и ако се има у виду да је све то уређено без кредитних задужења, онда је то заиста велики успех. Међутим требаће још доста труда да се наша општина сврста у ред пристојних.

● Колики је преостали дуг?

– Преостали дуг општине Нови Кнешевач у овом тренутку већи је од 160 милиона динара. Још нисам ушао ни у једну општинску институцију, а да ме нису затекли проблеми. И никаде ни-

Домаћинско пословање доноси бољу будућност

је била ријеч о неким ситним проблемима, већ о оним који су од суштинског значаја за функционисање. Очекујемо да ће наредна година бити боља јер сад бар знамо шта нас све очекује.

● Завршени су радови на канализационој мрежи, али и ту постоје дугови.

– Истина је, радови су завршени, али према компанији *Миленијум* имамо дуг и једни начин да избјегнемо тужбу и трошкове судског процеса је кредитно задужење од

тридесетак милиона динара. Тада смо наслиједили, или као озбиљни људи морамо да се понашамо одговорно и плаћамо рачуне.

● Скупштина је недавно усвојила и Предлог годишњег програма заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта за територију општине Нови Кнешевач...?

– Процедура је каснила неколико мјесеци због предмета у поступку реституције, као и због инсистирања да

сваки ар државног земљишта мора бити обухваћен Програмом, укључујући и парцеле које су биле узурпиране. Локална самоуправа ће инсистирати да се наплати, или убере род са парцела које су узурпиране, у складу са Законом. Очекујемо да процес издавања у закуп буде завршен на вријеме, како би пољопривредници ушли у појасдоком октобра. Формирано је 257 лизитационих јединица, површине од 11 до 36 хектара. Предвиђено је издавање у закуп 7.310 хектара, од тога 531 хектар сточарима, на основу права прећег закупа. Први пут имамо тачно евидентиран програм, а наша општина је у групи малобројнијих које су добиле сагласност Министартства пољопривреде за предочени програм.

● Усвојен је и Предлог одлуке о доношењу плана детаљне регулације магистралног канала К – 1 и црпне станице Крстур...?

– То је најзначајнија инвестиција на територији општине, односно једна од 12 инвестиција које се на територији Републике Србије финансира средствима Уједињених Арапских Емиратова, у складу са увјеравањима предсједника Србије Александра Вучића. Када радови буду завршени, биће омогућено наводњавање преко 2.000 хектара на територији новокнешевачке општине. Пољопривреда ће на тај начин бити значајно унаприједена.

● Најавили сте да ће свако мјесто у општини да се равномјерно развије...?

– У сваком од мјesta општине Нови Кнешевач се нешто ради или ће ускоро бити рађено. У претходном периоду постојала је проектна документација само за дјелове Новог Кнешевца док су остала мјesta била потпуно заостављена. Ми smo ту праксу промијенили. Поред

сталих радова на водоводној мрежи у Новом Кнешевцу ускоро ће почети радови и у Банатском Аранђелову. Тренутно се изводе радови на партерном уређењу центра насеља Ђале, док је пут у Српском Крстуру је завршен.

● Општина је у претходном периоду доста улагала у школе...?

Основна школа *Јован Јовановић Змај* има 4.200 квадратних метара. Пројекат обнове школе износи око 70 милиона динара и предвиђено је да се ради у фазама и то у периодима док трају школски распусти. Срамота је била у

каквом стању су били тоалети школе, као и чињеница да су у оквиру same школе постојале и двије септичке јаме. У сваком случају, ђаци ове школе ће почети нову школску годину у љепшем радном окружењу. Међутим, треба ту још пуно послати, јер тек треба да се ради на обнова фасаде и крова.

● Какви су услови за развој спорта?

– Велики пажњу посвећујемо омладини. Следеће године планирамо изградњу једне сале са конструкцијом, која ће да задовољи потребе свих спортista наше општине.

● Грађани често питају за понтон преко Тисе...?

– Грађанима јесте проблем највидљивији понтон, али постоји још гомила проблема који чекају на рјешење, а нису тако видљиви. Наиме, понтон кошта много и општина сама не може да издијви толика средстава. Прошле године реновирана је школа у Српском Крстуру. Међутим, сад морамо да мијењамо котлове, а само један кошта 2,7 милиона динара. Знамо да је у лошем стању вртић, као и школе у Новом Кнешевцу и Банатском Аранђелову. Зар има већих приоритета од дјеце? Надам се да ћемо понтон ријешити током наредне године.

● Стално помињете штедњу. Да ли ће можда нека од културних манифестација бити укинута...?

– Наша општина је препознатљива по манифестацијама као што су *Лајани шиски суси*, *Баланске музичке свеџаности*, *Котилиј* у Банатском Аранђелову, *Такмичење у кувану рибље чорбе...* Сматрамо да општина има добре туристичке потенцијале. Међутим, сигурно се нећемо расипати новцем. И ја бих волио да сваке недеље имамо један концерт на Тиси, али ако знамо да је посљедњи концерт одржан у Новом Кнешевцу коштао нејеворавних 600.000 динара, онда је јасно да је то за нашу општину и потенцијале превелики луксуз. **Т. ЂОРОВИЋ**

БЛОКАДА РАЧУНА ЗА КРОВ КОЈИ НИЈЕ УРАЂЕН

Предсједник општине др Радован Уверић појаснио је да је нова локална самоправа у првој години свога мандата враћала дугове претходника, најавивши да ће се враћање свих дугова претегнути на више година. Тако је покрајинским секретаријатима враћен новац због пројекта који нису реализовани [укључујући и велнес центар, који је обећавала Демократска странка] у износу од 10 милиона динара и додатних 4,2 милиона динара камате.

– Радницима ЈП *Дирекција за изградњу града* у ликвидацији исплатили smo укупно 4,7 милиона динара, пошто су им зараде, у претходном периоду, смањене мимо законске регулативе – објаснио је Уверић.

– Током 2017. године стизала су нам и књижна одобрења *Енка путнички* за превоз ученика из 2012., 2013., 2014., 2015. и 2016. године. Буџет је, на тај начин, оштећен за 3,4 милиона динара, а предмет smo предали тужилаштву. Задесила нас је ових дана, поред прошлогодишње блокаде општинских рачуна због дуга Компанији *Војпут из Суботице*, још једна блокада – рачуна Фудбалског клуба *Обилић*. Њихов рачун је блокиран за вриједност радова на крову на стадиону, а радови никада нису изведени!

Признање Радовану Јанчићу за богаћење свеукупне баштине

Народни посланик из Српског Крстура Радован Јанчић је добитник *Даровнице за изузетан допринос у развоју села и богаћењу свеукупне баштине*, коју дојдељује Културно-просвјетна заједница Србије у оквиру манифестације *Суспрети села Србије*.

Јанчић је ово високо признање додијељено на завршној манифестацији, одржаној 23. јула у Кузмину. Лична, посебна признања КПЗ Србије добила су том приликом 24 појединца из исто толико села за несебичан допринос развоју својих локалних заједница. Радован Јанчић је током више деценија доприносио напретку Српског Крстура, инсистирајући на побољшању услова живота и рада у селу. У више мандата је био члан, или предсједник Савјета МЗ Српски Кр-

тур, као и одборник Скупштине Нови Кнешевач.

– Част је примати признања, али признања свакако обавезују да сви заједно радимо, како бисмо рекли ми из Српске напредне странке, брже, јаче и боље – каже Радован Јанчић.

– Резултати општинског руководства су видљиви, а извјесно је да ће Нови Кнешевач у року од годину-две, уистину, бити град будућности, што смо говорили од првога дана. Нови Кнешевач то мора да буде и има шансу да буде. Морамо бити јединствени у сваком послу. Без актуелног руководства општине, Српски Крстур не би успио да добије престижно признање Културно-просвјетне заједнице Србије, нити ће Ђала успјети у томе без помоћи општине.

СРПСКИ ДОБРОВОЉЦИ У ПРВОМ СВЈЕТСКОМ РАТУ

за Српско коло пише: **др Милан Мицић**

2.

Године 1914. Аустроугарска није само објавила рат краљевинама Србији и Црној Гори, већ је обзнишила колективну кривицу српског народа за чин Сарајевског атентата. Зато је ратни поход Аустроугарске против Србије у љето 1914. године био чин „освете“ за догађај од 28. јуна и „казнене експедиције“ против Србије, што је у стварности значило око 3.500 убијених цивила на простору вођења ратних операција у љето-јесен 1914. од стране аустроугарских трупа. Прије него што је аустроугарска војска напала Србију штампа под државном контролом, а нарочито она клерикална, да би распирila енергију рата међу масама, ширila је мржњу према Србији и српском народу. Многи негативни стереотипи о Србији и Србима створени у љето 1914. године не усљед ратнопропагандних потреба Аустроугарске остали су у сљедећих сто година присутни у колективној свијести европског човека, а у појединим епохама постали су и доминантни.

Прије напада на Србију, у љето 1914. године, аустроугарска држава дио својих поданика српске националности изузела је јанаког правног, друштвеног и моралног поретка и према њима усмјерила оштрицу своје репресије.

СРБИ У БИХ – ПРВИ НА УДАРУ

Посебно су били на удару Срби у Босни и Херцеговини, простору где је било чвoriште српско-аустроугарског сукоба и где српски народ за три и по деценије своје власти аустроугарска држава није успјела интегрисати у свој државни систем. Организовање демонстрација против Срба од стране аустроугарских полицијских и војних служби у којима су учествовали декласирани елементи из редова католичког и муслиманског живља у босанско-херцеговачким градовима, већ у данима послије Сарајевског атентата, показали су да су Срби – аустроугарски држављани у Босни и Херцеговини стављени у простор дозвољених настрадаја на њихове животе и имовину. Виђени Срби, али и обичан свијет, у љето 1914. године узимани су за таоце, преbijани, дио њих је убијен, а отворен је и процес интернације у логоре широм Аустроугарске; посебни одреди створени од дијела локалних муслимана – „шупчири“ – подстицани и организовани од стране војних власти вршили су терор над српским живљем, нарочито на простору рата, пограничним подручјима према Србији и Црној Гори. У Далмацији хапшени су и интернирани виђени Срби и дио хрватске интелигенције пројугословенске оријентације; у Хрватској интерниране су политичке воје Срба; у Банату, Бачкој и Барањи хапшени су српски политички прваци и интелектуалци, као и сви Срби

који су чинили основу српских организација и друштава. Српска штампа у Аустроугарској престала је да излази; сва друштва са српским обиљежјима у имену и раду забрањена су. Године 1914. трајно се разделила аустроугарска држава и српски народ у њој. Масовна појава добровољства у српској и црногорској војсци од стране Срба из Аустроугарске у Великом рату (1914–1918) управо је показivala да је историјски разлог дубок и трајан, да идеја „лојалности цару Фрањи Јосифу“ као персонификацији аустроугарске државе код знатног дијела аустроугарских Срба више није постојала, али да је постојала идеја српског ослобођења и уједињења. Добровољци српске војске из Босне, Херцеговине, Баната, Бачке, Барање, Срема, Лике, Баније, Кордуна, Славоније, Далматије, Боке Которске својим чином добровољства исказивали су потребу и жељу крајева из којих су потицали да се уједине са Краљевином Србијом у једну државну цјелину.

Источна Херцеговина, Источна Босна, Срем, подручје око Будве, били су простор рата у љето-јесен 1914. године у који је повремено улазила српска и црногорска војска, а према чијем становништву српске националности аустроугарска војска је поступала као према становништву непријатељске стране у сукобу. Зато је са овог подручја сукоба двије војске дио српског становништва бежао у Србију и Црну Гору, а мушкарци, који нису били захваћени мобилиzacijom, ступали су добровољно у српску и црногорску војску. Од преbijeliца из Херцеговине и Боке Которске и добровољаца из ових крајева, који су гравитирали ка Црној Гори као српској држави, а који су дошли из САД 1914–1915. године, формирана су четири добровољачка батаљона у црногорској војсци: Бокељски, Билећки, Гатачки и Требињски, који су у јануару 1916. године бројали око 1.800 људи. Током акције црногорске војске у љето 1914. године и у октобру исте године у Источној Босни, када је ова војска дошла до Гласинца, приклучивали су се црногорским трупама добро-

**У поразима
које су трpjеле
аустроугарске трупе
против руске војске
на Галицијском
фронту 1914–1916.
године Срби у
аустроугарским
униформама
масовно су се
предавали Русима**

» Руски цар Николај II Романов обилази Прву српску добровољачку дивизију маја 1916. године у Одеси.

Раскид са Аустроугарском

угарским униформама били су „лаки заробљеници“ и масовно су се предавали Русима. У заробљеничким логорима широм Русије приликом пријављивања Срба аустроугарских заробљеника у добровољце српске војске рефлекс вјерности аустроугарској држави дјеловао је преко заробљеника других националности да тај чин спријечи. Идеја „лојалности цару“ масовно је била присутна код заробљеника других националности, изузев Чеха, који су били врло бројни у српским добровољачким јединицама у Русији, а од 1917. године формирали су своју добровољачку формацију – Чехословачку легију.

– Господине потпоручниче, ти све што кажеш да ја имам – све имам, али кад се ја упишем данас каво српски добровољац и ступим под српску заставу, ја би' се волио убити neg је жив напуштити. А ја кад сам дочек је жив у моје најљевше доба живота да могу узети пушку у руку и да се могу борити против вјечити непријатеља нашега народа, ја сам најсртенији чојек на свјету, а што кажеш да Босна више неће бити аустројска, кад би она била но сва, ја у њу нећу жив никада. Ето, то је моје мишљење. Тако и ја се пишем у добровољце. Он ми пружи руку и рече: „Ја Вам желим сваку срећу.“ И тако се наш говор заврши. Кад је било с нама све готово, ми изађошмо из канцеларије. Издаје и он. Старши Рус стоји пред вратима и иђо сви заједно до капије. А она руља, само нас гледају ко вуци. Само Нижемци ни главу не окрећу, Чеси исто, само наши Хрвати и Мађари реко би да ће нас појести“ – описао је свој чин ступања у добровољце српске војске и реакцију других заробљеника у логору у Вороњежу на тај чин Илија Шуњка, из Брбиће, код Ливна.

ШТА СА „ВАМИЛИЈОМ“?
Срби – аустроугарски заробљеници пријављени у добровољце у Русији сучавали су се са контрапропагандом унутар заробљеничким логорима, која је позивала на обавезност заклетве владару, чин велеиздаје и могућу одмазду према њиховим породицама у случају њи-

ховог одласка у српску војску. Носиоци контрапропаганде били су аустроугарски официри и војници који су остали лојални Хабсбуршкој монархији, међу којима је запажену улогу због језичке истовјетности имао и дио Хрвата, који су такође били обухваћени пропагандом пријављивања у српску војску, а чији је одзив био незнatan.

По записима Јосипа Хорвата у официрском логору у Тетјушима, у Русији, др Мирко Пук, франковачки политичар из Глине, на Банији, каснији усташки министар у другом свјетском рату, организовао је ухоћење, биљежење изговорених ријечи, чак и неку врсту незнatan.

– Шта ће бити с вама и вашом вамилијом? Послије рата вами ће судити војни суд – биле су прве реакције од стране заробљених аустроугарских војника Хрвата када се у логору у Вороњежу октобра 1915. године неколицина Срба пријавила добровољно у српску војску. Касније током ратних операција у Добруци септембра-октобра 1916. године и током покушаја формирања 2. српске добровољачке дивизије октобра-новембра исте године аустроугарска пропаганда дјелovala је међу добровољцима ширењем гласина о могућој одмазди над њиховим породицама. Зато су у борбама у Добруци борци Прве српске добровољачке дивизије у јесен 1916. године вршили самоубиства да би заштитили своје породице.

ПЕЧАЛБА КАО РЈЕШЕЊЕ

Заробљене добровољце српске или црногорске војске чекао је аустроугарски војни суд и смртна пресуда која је била извјесna. Зато је српска војска Србе – аустроугарске војнике, који су учествовали 1914. године у походу на Србију, а који су се предали српској војсци и пријавили у добровољце, слала у Македонију, где су они обављали жандарску службу или учествовали и противомитским акцијама и на тај начин извукли их из могућег додира са аустроугарском војском, што је био чин бриге о њиховим животима, али и могућег неповјерења према добровољцима који

су били бивши аустроугарски војници. Добровољци црногорске војске који су заостали у Црној Гори и нису евакуисани на острво Крф похватани су од стране окупаторске власти и убијени у Автвицу, Требињу и Зеници током 1916. године пресудама аустроугарског војног суда.

Одвајање српског исељишта у САД и добровољаца српске и црногорске војске у Првом свјетском рату од аустроугарске државе било је мање видљиво и мање радикално у односу на добровољце аустроугарске држављане ратне заробљеника или пребјете на српску или црногорску територију. Одласком у пеачалбу у САД Срби из Аустроугарске стварали су дистанцу у односу на државу чији су грађани били, одвајали су се од ње, излазили из поља контроле аустроугарске државе, постајали дио живота и подкултуре америчких индустријских и рударских градова и преко својих завичајних организација и великих савеза (*Слободан Срб* и *Србодан*) и појавно и формално постали дио српског националног корпуса, који је њего врса српско национално осјећање и посебну врсту емоције ка српским државама – Србији и Црној Гори.

Зато са избијањем великог европског рата 1914. године позив аустроугарског амбасадора у САД Константина Думбе исељеницима да се пријаве у аустроугарске конзулате ради евендентирања у циљу упућивања „под војну заставу“ није дотакао српске исељеничке заједнице јер у њима већ принцип „лојалности цару“ није постојао, али је постојао принцип лојалности идеји српског ослобођења и уједињења.

Активности аустроугарске државе током Првог свјетског рата у САД, преко својих конзулат, агената и штампе под њиховом контролом да спријече прикупљање добровољаца за српску војску није у већој мјери дотицало српску исељеничку заједницу у САД, састављену углавном од аустроугарских држављана, из чијих редова је око 10.000 добровољаца током Великог рата дошло у српску и црногорску војску.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

СПЦД ЛИВНО И УДРУЖЕЊЕ ОГЊЕНА МАРИЈА ЛИВАЊСКА ИЗ БЕОГРАДА ОРГАНИЗОВАЛИ ШЕСТ ПАРАСТОСА

Сјећање на Ливањске мученике

Уданима око Огњене Марије православни Срби Ливна и Ливањског Поља окупљају се молитвено у сјећању на своје претке који су невино страдали почетком Другог светског рата од усташа, у највећем броју у данима око празника ове светитељке.

Као и увијек, централна комеморација одржана је 30. јула, на Огњену Марију, у Капели и спомен-костурници Св. Великомученице Марине у Ливну. Пред више од 60 окупљених вјерника, махом потомака страдалих, свету литургију служили су отац Желько Ђурица, парох колобарско-грбавички и бивши парох лијевачки, и отац Предраг Црепуља, парох лијевачки.

За пјевницом је одговарао отац Срђан Белензада, парох веселињски. На крају свете литургије, служен је и помен страдалима. У својој бесједи

отац Желько је подсјетио окупљене да, као што је тијелу потребна здрава храна, тако је и души потребно да се храни, те да, окупљајући се у заједничкој молитви и сјећању заправо хранимо и душе своје. Осврћу-

1.600 ЖРТАВА

Прва усташка убиства ливањских Срба почела су већ у мају 1941. године, хватајући замах у јуну и јулу, да би свој врхунац достигла у данима око Огњене Марије. У Ливну и околним селима побијено је око 1.600 православних Срба. У појединим селима, као што је Голињево, побијено је комплетно српско становништво, док је у другим селима само мањи број успио преживјети. Међу највећим стратиштима су били ливада крај села Пролог, јама Равни Долац и школа у Челебићу.

Прослава новомученика пребиловачких

Прослава новомученика пребиловачких започела је у суботу 5. августа служењем празничног вечерња са Петохлебницом, коју је служио игуман житомислићки Данило са братством манастира. У недељу, 6. августа свету архијерејску литургију служио је умировљени епископ Атанасије уз саслужење великог броја свештеника и ћакона. Након ломљења славског колача уприличен је славски ручак у дому у Пребиловцима.

На Огњену Марију парастоси су служени и у цркви Светих Кирила и Методија у насељу Телеп у Новом Саду, у манастиру Богородице Тројеручице на Авали. Служени су помени у Губину, Чапрализама и на спомен гробљу Барјаку у Челебићу.

Парох чапљински Марко Гојачић каже да број људи који се сваке године окупиле у Пребиловцима свједочи колико су ово мјесто и пребиловачки новомученици важни за српски народ.

Предсједник Српског националног друштва Пребиловци Миленко Јахура подсјетио је да су Пребиловци најстрадалније село у Европи у Другом светском рату.

– Ово мјесто би требало да нам буде симбол и ослонац за успостављање културе сјећања на наше жртве у правом смислу и онако како то раде Јермени или Јевреји – каже Јахура.

Миље Зељић, предсједник Српског културног и просветног друштва *Просвјета*

у Козарској Дубици, каже да је велика сличност између Пребиловца, Козарске Дубице, Градине, Јасеновца.

– Основни мотив је да се поклонимо жртвама и кажемо да их нисмо заборавили и да ћемо их вјечно памтити – рекао је Зељић.

Његова светост патријарх српски Иринеј 8. августа 2015. године је освештао Храм Вајсирења Христовог, који је саграђен у знак сјећања на 4.000 Срба из доње Херцеговине страдалих од усташа у Другом светском рату.

На Огњену Марију парастоси су служени и у цркви Светих Кирила и Методија у насељу Телеп у Новом Саду, у манастиру Богородице Тројеручице на Авали. Служени су помени у Губину, Чапрализама и на спомен гробљу Барјаку у Челебићу.

У Пребиловцима је у првим данима августа 1941. од укупно хиљаду становника убијено 850, од којих 600 је и дјеце. Они су, према свједочењима усташа којима је 1957. године суђено за овај злочин, живи гурнути у јаму Голубинка код села Шурманци, надомак Међугорја.

Ово мјесто је спаљено и у јуну 1992. године, када су током офанзиве Чайљ припадници ХОС-а и ХВО-а, под командом генерала Јанка Бобетка, упале у село.

У Пребиловцима је данас било више стотина људи из цијеле Херцеговине, бројних градова из Републике Српске и Србије, а међу присутними били су и начелници општина Невесиње Миленко Авдловић и Љубиње Дарко Крунић.

СРНА

РАДОВИ СЕ ПРИВОДЕ КРАЈУ

Капела и спомен-костурница посвећена Св. Великомученици Марини саграђена је током 1991. године, као вјечно почивалиште за мошти пострадалих, које су те године извађене из јаме и са других стратишта ливањског поља и положене у костурници. Током рата 1992–1995, овај храм је претрпил значајна оштећења, док су мошти мученика узнемирене. У овој години, када се навршава 76 година од овог великог страдања и 26 година од почетка изградње капеле и вађења костију наших предака из јама, успјешно се приводе крају радови на уређењу капеле, у оквиру чега је и фрескописана захваљујући средствима добијеним од Фонда патријарха Павла при Патријаршији у Београду.

Парастос и у цркви Светог Марка у Београду

У недељу 6. августа 2017. године, у цркви Св. Марка у Београду у организацији Удружења Огњена Марија Ливањска служен је парастос свим ливањским Србима побијеним у љето 1941. године од страдања, као и онима страдалима током последњег рата 1992–1995 године.

Помен страдалима су служили отац Мирко Јамација, бивши парох лијевачки, и ћакон Радомир Врућинић, родом из Губера код Ливна. И поред велике врућине, у заједничком молитвеном сје-

У Јошану прослављен Ивањдан

Уличком селу Јошану (општина Удбина) 7. јула 2017. године, окупили су се мјештани овог и околних села да на Ивањдан, празник Светог Јована Крститеља, традиционално обиљеже овај дан. Протонамјесник Никола Малобабић, парох коренички, богослужио је свету литургију, а касније у својој бесједи подсјетио је на ријечи Светог Јована, напоменувши да се ради о учитељу показања, који нас уви-

јек позива да живимо у слози, љубави и миру по Божијем закону борећи се за царство небеско. По завршетку литургије приређено је послужење, а чула се и пјесма препознатљива у овом крају. Јошан (Јошани) је село у Личи које припада општини Удбина. Прије ратних догађаја имало је око 250 становника, док данас не прелази бројку од 70 мјештана.

МИЛАН УЗЕЛАЦ

Личко Петрово Село прославило славу Светог Петра и Павла

Свечаном литургијом коју је предводио протонамјесник Никола Малобабић, парох коренички, у присуству више десетина вјерника, обиљежена је слава овог села које припада општини Плитвичка Језера, а налази се надомак границе према Босни и Херцеговини.

По завршетку литургије одржан је културно-умјетнички програм у извођењу СКД *Просвјета* пододбор Удбина.

Женска пјевачка група овог друштва отпевала је више личких пјесама, а програм је настављен испред храма до касних вечењих сати.

БЛАГОЈЕ АЦАН

ПАРАСОСАМ И ПОЛАГАЊЕМ ВИЈЕНАЦА У КРЕКОВИМА ОБИЉЕЖЕНЕ 142 ГОДИНЕ ОД ПРВЕ НЕВЕСИЊСКЕ ПУШКЕ

Устанички хици у Херцеговини заувијек промијенили карту Европе

Парадосом код спомен-обиљежја у селу Крекови код Невесиња и полагањем вијенаца 9. јула 2017. године обиљежене су 142 године од почетка устанака у Херцеговини – Невесињске пушке.

Парадосом на мјесту одакле је кренула прва Невесињска пушка 9. јула 1875. године против Отоманског царства присуствовао је велики број званица, а потом су на спомен-обиљежје положени вијенци.

Вијенце су положили изасланик предсједника Републике Српске Илија Таминија, делегације Народне скупштине и Владе Републике Српске, Скупштине Србије, те представници удружења проистеклих из пољедњег Одбрамбено-отаџбинског рата, општине Невесиње и потомци устанака.

ПРВИ ПУТ ЖИВИМО У СЛОБОДНОЈ ДРЖАВИ

Начелник општине Невесиње Миленко Авдаловић изјавио је да су устанички хици испаљени на данашњи дан прије 142. године у Крековима код Невесиња промијенили карту Европе, те да је и пољедњи Одбрамбено-отаџбински рат био инспириран Невесињском пушком.

» Миленко Авдаловић, Миодраг Линта, Илија Таминија и Вукота Говедарица

– Херцеговци су без оружја и обуће, уз помоћ Србије и Црне Горе, ушли у устанак и изборили се да Отоманска империје оде послије 500 година. Нажалост, дошао је други окупатор Аустроугарска, која је владала наредних 30-40 година – рекао је Авдаловић новинарима.

Он је истакао да народ с ове стране Дрине данас први пут живи у слободној српској држави.

Помоћник министра за рад и борачко-инвалидску за-

штиту Републике Српске Душко Милуновић нагласио је да су Невесињци увијек знали како се брани слобода и да су 1875. године устали против велике Отоманске империје.

– Тај устанак се одавде као пламен проширио на све српске земље и након њега су Србија и Црна Гора добиле независност. Такође, и против великог Аустроугарског царства 1882. године подигнут је устанак с циљем да се спријечи регрутовање срп-

ског становништва у редове Хабзбуршке монархије – подсјетио је Милуновић.

Према његовим ријечима, овде је пукла прва пушка у окупираниХ Хитлеровој Европи, пуно прије него што је званично подигнут устанак у бившој Југославији.

УЗОР ГЕНЕРАЦИЈАМА

Милуновић је истакао да се из Невесиња шаље порука о томе да се младе генерације крећу путем који су трасирали њихови преци.

Посланик у Народној скупштини Републике Српске Вукота Говедарица рекао је да овај догађај показује коју су жртву дали Срби из Херцеговине тражећи оно што им припада, а што данас треба да бране сви заједно.

– Данас имамо разлога да будемо поносни на људе који су овде дигли устанак и имали идеал да живе у слободи – рекао је Говедарица.

Он је нагласио да је српски народ вијековима трагао за својом слободом, те да се са овог мјesta шаље порука јединства и слоге.

ПОСЉЕДЊА ПУШКА СТВОРИЛА СРПСКУ

Посланик у Скупштини Србије Миодраг Линта рекао је да је Херцеговачки устанак остао трајни узор и инспирација многим генерацијама које су се бориле за слободу српског народа.

– Српски народ невесињског краја је кроз три Невесињске пушке и пољедњи отаџбински рат показао како се бори за част, достојан-

ство и слободу српског народа – оцјенио је Линта.

Он је нагласио да је пољедњом Невесињском пушком српски народ западно од Дрине дочекао да ствара своју државу.

– Република Српска и Србија имају велику обавезу да се боре за национална и људска права нашег народа који је протјеран са вјековних огњишта у Хрватској и Федерацији БиХ. Ми морамо чинити све да се тај народ врати и да му се врате имовина и права – поручио је Линта.

Наташа Глигорић, праунука устаника Пере Тунгуза, рекла је да је у рукама њеног прадједа пукла прва Невесињска пушка 1875. године када је са четом устаника пресрео турски караван и када су добили прву битку.

– Њихово родољубље била је љубав према своме, а никако мржња према другима. Срби на овим просторима нису били освајачи, већ су чували свој дом, породицу, вјеру и борили се против окупатора – напоменула је Глигорићева.

Т. ЂОРОВИЋ

» Миодраг Линта је у име Одбора за дијаспору и Србе у региону Скупштине Србије положио вијенац

РЕПУБЛИКА СРПСКА ЈЕ РЕЗУЛТАТ СВИХ СРПСКИХ ЖРТАВА

Министар рада и борачко инвалидске заштите Републике Српске Миленко Савановић изјавио је у Невесињу да је Република Српска резултат свих српских жртава, од Отоманске империје, Аустроугарске, НДХ и деведесетих и да то треба усађивати у свијест младим генерацијама.

– Бојим се да идеологија из 19. вијека није завршена и зато треба да упозоравамо на све што нам се дешавало у историји – рекао је Савановић на академији поводом обиљежавања 142 године од устанка прве Невесињске пушке.

Он је нагласио да нема мјеста подјелама, политичким и антагонизмима у српском народу.

– Мали смо да бисмо се дијелили и свађали када је у питању национално питање и опстанак Републике Српске – истакао је Савановић, који је предсједник Одбора Владе Републике Српске за његовање традиције ослободилачких ратова.

Он је нагласио да је српски народ увијек проливао крв борећи се за слободу, а да слобода нема алтернативу.

Савановић је навео да су у херцеговачким устанцима мали људи, честити домаћини,

он је додао да би друга и трећа Невесињска пушка требале добити пуно већи значај у уџбеницима.

Начелник општине Невесиње Миленко Авдаловић подсјетио је да су прошли 142 године од када су наши преци испалили прве хиџе против Отоманске империје, која је владала 500 година.

– Сви ми који смо рођени послије и живјели у седам држава морали смо да чујемо шта су урадили – рекао је Авдаловић,

» Драган Брењо, Славко Вучуревић, Војин Гушић, Миодраг Линта, Миленко Савановић, Миленко Авдаловић и Момчило Вукотић

наводећи да је призната и Невесињска пушка 1941., али и 1992. када је овај крај дао велики допринос стварању Републике Српске.

– Република Српска је круна „невесињских пушака“. Зато вас позивам да је сви чувамо као своје чедо – рекао је Авдаловић.

Он је изразио задовољство што ове године манифестијацију Невесињска пушка заједнички обиљежавају Београд и Бањалука.

Потпредсједник Борачке организације Републике Српске Војин Гушић нагласио је да је прва антифашистичка пушка опаљена у Невесињу и да то спомиње и руска историографија.

Гушић је апеловао на надлежне институције власти да посвете више пажње томе да дјеца у уџбеницима могу више научити о три невесињске пушке и истини о историји српског народа.

Свештеној академији, на којој је изведен и културно-умјетнички програм, присуствовали су и посланици у Народној скупштини Републике Српске Илија Таминија и Драган Ристић, изасланик српског члана Предсједништва Младена Иванића Славко Вучуревић и представници јавног и културног живота Невесиња.

Т. ЂОРОВИЋ

МИНИСТАР БРАНКО РУЖИЋ У НА ЛИТУРГИЈИ У СЕЛУ КОД ГРАЧАЦА

Свети Илија у Великој Попини

Министар државне управе и локалне самоправе у Влади Републике Србије Бранко Ружић и ове године, почетком августа, боравио је у посјети Србима у Лици и Далмацији. За Светог Илију присуствовао је свечаној литургији у Великој Попини код Грачача, а обишао је, уочи годишњице "Олује", још неколико мјеста у којима живе преостали Срби. На свом твтер налогу објавио је фотографије из Цркве Светог Илије, уз које је написао: "Свети Илија, Грачац, Велика Попина, Кинеска тврђава, Срб... Морају постати наша свратишта, а не стратишта. Увек разум никада заборав".

Велика Попина са својим заштитником

Св. Пророком Илијом, била је неколико дана центар окупљања и културно-забавних дешавања старог и младог из разних крајева свијета, од Ирске, Канаде до далеке Аустралије. На традиционалном збору сабрало се мноштво Попињаца, Србањана, Зрмањаца, Грачана и Књињана, чинећи овај скуп величанственијим. И ове године одржано је, сад већ традиционално, 4. личко првенство у бубању, а побједници су били браћа Милиновић. На крају, све је окончано народним весељем до касно у ноћ у ком је, уз звуке народних личких пјесама, учествовало доста младога свијета.

ФОТОГРАFIЈE: ТВITER И Ж. ШЕПА

ОДРЖАНО ДЕСЕТО ЗАВИЧАЈНО ДРУЖЕЊЕ У ПАВЛОВЦУ ВРЕБАЧКОМ КОД ГОСПИЋА

ПОБЈЕДНИЦИ СПОРТСКИХ ИГАРА УМЈЕСТО МЕДАЉА ДОБИЛИ КЊИГЕ

Десето традиционално завичајно дружење мјештана и потомака села општине Госпич, у које спадају Вребац, Завоје, Павловец, Могорић, Медак, Барлете, Почитељ, Радуче и Плоче одржано је у Павловцу 29. јула. Дружење је организовао Мјесни одбор у сарадњи са члановима Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу.

Преко 200 људи из ових села, како мјештана, тако и њихове родбине и пријатеља окупило се као и сваке године испред школе у Павловцу где су одржане спортске игре.

Такмичење у традиционалним личким спортским дисциплинама успјешно је организовано неуморни спортиста и тренер Жељко Гравац. Сваке године такмиче се жене и дјеца у пикаду, мушкарци у дисциплинама снаге и спретности, скок у даль из мјesta, бацање камена с рамена и превлачење конопца. Највише пажње изазвало је бацање камена с рамена и превлачење конопца у чemu су предњачили домаћи такмичари.

У пикаду учешће је узело 25 дјеце и припадница љепшег пола, а на побједничко постоење попели су се: Михаило Радаковић, Жељка Врбан и Николина Сремац.

У скок у даль најбољи су били Богдан Крајновић, Ђојан Земљак и Никола Страњина.

У превлачењу конопца Павловец је у финалу био бољи од Вребаца, док је треће место освојио Медак испред Могорића.

Камен са рамена најдаље је бацјо Јован Гравац, други је био Новак Томас, а трећи Срђан Мрђеновић.

Побједници су као награду добили књиге које им је уручио Жељко Наранчић, члан Управног одбора Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу, а књиге је донирала Марица Ивић, директорка Образовног информатора из Београда.

Дружење се уз пјесму и незаobilазно коло наставило до касних вечерњих сати.

- Оваква дружења су од изузетног значаја за очување традиције. Посебно је било лијепо видjeti младе који су с поносом показивали да знају ко су и шта су - рекао је Никола Цетина, један од организатора.

- Српска народна читаоница и књижница у Врепцу основана је на трагу Друштва основаног 1929. године са циљем да окупљају вребачку популацију и све оне који своје вриједности могу идентификовати.

Она сматра да је ово прилика да се ефикасније реализују пројекти културно-спортских програма који би могли привући туристе и подстаки младе да бар на неколико дана бораве у Врепцу, Завоју и Павловцу и упознају Лику.

- Одлука о изградњи школе у селу Вребац донијета је давне 1804. године, за вријеме владавине царице Марије Терезије. Нема нас много у овом дјелу света који са поносом можемо да причамо како су наши чукундједови и прадједови, још на почетку деветнаестог вијека, похађали школу у свом селу - каже Мирјана и закључује да није само биолошко наслијеђе заслужно за личку вјештину опстајања упркос ратовима, економским кризама итд.

Организатори су се захвалили на помоћи Милану Бркићу и његовој компанији "Еуротурс" из Елемира. **ВЕСНА ВУКОВИЋ**

ОДРЖАН НАРОДНИ ЗБОР У ШУМИ АБЕЗ ПОРЕД ВРГИНМОСТА

Полагање вијенаца на Абезу

Уз присуство великог броја грађана, у шуми Абез поред Вргинмоста, одржан је народни збор поводом обиљежавања 76-годишњице партијског савјетовања на којем је донесена одлука о подизању општенародног устанка на Банији и Кордуну.

Савјетовању су, од 19. до 20. јула, присуствовали највиши партијски руководиоци КПХ/КПЈ Јосип Краш и Раде Кончар те комунисти са Баније и Кордуне. Прије коју годину умрли су посљедњи учесници, народни хероји Милутин Балтић и Раде Булат. На споменик су положени вијеници и запаљене свијеће, а на те догађаје је подсјетио Миле Кнежевић из загребачке Секције Осме

кордунашке ударне дивизије. У име организатора, општине Вргинмост и тамоњских антифашиста, скуп су поздравили Петар Миличевић и нови начелник Милан Врга, а присуствовали су антифашисти из Сиска, Петриње, Карловца, Загреба, Војнића, Дуге Реке као и кћерка Раде Булата Јагода са сином Андрејом, док је у име САБА РХ говорио потпредсједник Милован Бојчетић.

- Супротно свим међународним прописима, фашистима који се крију иза различитих имена и удружења, од 1993. године додијељене су пензије, а у расподјељи представа једнака је и нас је 5:1. Ни у другим материјалним правилима нисмо равноправни, иако

фашисти не би требали добијати ништа. Срушили су преко три хиљаде споменика, а вођу НОБ-а одстрањују из јавности и називају злочинцем – казао је Милован Бојчетић и навео низ апсурда који се догађају у Хрватској, као што је службена регистрација бројних удружења чије је дјеловање противно Уставу.

- Начелник општине Милан Врга рекао је да није било, храбrosti, одлучности и великих жртава од прије 76 година, наша прошlost, наша садашњост и будућност не постојале.

- Угледајмо се на наше славне претке и покажимо им захвалност за све што су учинили на нас – поручио је начелник Милан Врга.

НА ПОПОВИЋА БРДУ КОД ОШТРЕ ЛУКЕ ОДРЖАНА 245. ГРМЕЧКА КОРИДА

Грмечко витештво увијек је у моди

Побједник 245. Грмечке кориде, која је одржана 6. августа 2017. године на Поповића брду код Ошtre Luke, је бик Роби, власника Милорада Милекића из Јајце код Мркоњић Града.

Зимоња, бик власника Муфида Чехића из Скуцног Вакуфа, побједник је надметања бикова у средњој категорији.

Пред више стотина љубитеља народних обичаја, дружења и надметања, на традиционалној крајишкој борби бикова, рогове је укрстило 8 бикова у средњој категорији, тешких од 850 килограма и 8 бикова преко ове тежине у тешкој категорији.

Коридом су доминирали бикови чији су власници из Поткозарја, Подгрмече, или и остатка БиХ, и који редовно учествују на овом такмичењу.

Начелник општине Оштра Лука Драган Станар је отварајући манифестацију истакао да су борбе бикова традиција коју треба чувати и преносити будућим нараштајима, управо онако како су је наши стари пренијели све до данас.

- На нама је да наставимо да његујемо традицију нашег краја и да сваке године привучемо што већи број младих, који не треба да се стиде, већ да се поносе витештвом и јунаштвом које се у нашем крају годинама његује – рекао је Станар.

Предсједник Удружења Громечка корида 1772. Нено Добријевић изјавио је да је Петар Кочић данас актуелнији него икад.

- Корида је борба нашег народа за слободу, борба добра и зла. Борба малог на-

шег Јаблана и великог Рудоње симбол је те борбе за слободу – рекао је Добријевић.

Са Поповића брда пренесена је јасна порука – корида је за Грмечије много више од надметања и та традиција мора да се настави, а организатори овогодишње кориде још једном су обећали да ће учинити све да се корида наредне године одржи на месту где је све и почело – Међећем брду.

Ова манифестација прије посљедњег рата одржавана је на Међећем брду у Санском Мосту. Егзодусом српског становништва на појасу Оштра Лука и корида је 1997. године пресељена на Поповића брдо.

Најстаријом коридом на Балкану завршене су Илинданске свечаности, поводом крајне славе општине Оштра Лука.

АГ

ТРАДИЦИЈА ОД 1722. ГОДИНЕ

- Ова манифестација постоји од 1722. године и дио је културно историјског наслеђа овог народа, а у прилог томе говори и овог броја посетилаца. Традиција налаже да се корида одржава на Међећем брду, али је наш захтјев и ове године одбијен под изговором да неко удржење организује помен за бошњачке жртве у усташкој војсци које је осудио Војни суд за злочине почињене у Другом свјетском рату. Иронија је невјероватна – рекао је Нено Добријевић.

У БАНСКОМ ГРАБОВЦУ ЕВОЦИРАНО СЈЕЋАЊЕ НА ПРВУ ПАРТИЗАНСКУ АКЦИЈУ

На Банији служен парастос за 1.280 Срба убијених у усташкој одмазди

Крајем јуна у Банском Грабовцу поред Петриње одржана је велика антифашистичка манифестија на којој је тристојињак учесника евоцирало сјећање на прву партизанску акцију не само на Банији већ и у читавој Хрватској, те одало почаст и поклонило се сјенима преко 1.280 убијених Срба крајем јула 1941. године.

ОКРШАЈ СА УСТАШАМА

У Банском Грабовцу дојдио се први масовни окршај усташа са устаницима у Хрватској.

На основу директива са савјетовања у шуми Абез на Кордуну, 42 устаника под водством Васиља Гађеше напали су у ноћи између 23. и

24. јула 1941. зграде општине и железничке станице, а након што су савладали посаду и одузели преко 50 путника, повукли су се из села.

ПЛАНИРАНИ ГЕНОЦИД

Усташе су затим од 24. до 26. јула скупљале све Србе из Грабовца и околних села (Лужчани, Влаховић...), укупно 1.285 и довеле их у Бански Грабовац где су их на бруталан начин поубијале.

Иако је историјска истина да је масакр у Банском Грабовцу био усташка одмазда због напада, био је то и дио већ раније смисљеног плана геноцида над Србима по коме је у августу требало побити највише Срба.

Трагична потврда овог

плана је масакр у глинској цркви који је уследио свега неколико дана иза масакра у Грабовцу!

Манифестију су организовали петрињски огранак Савеза антифашистичких бораца и антифашиста Хрватске и Српско народно вијеће у чије име се присутни обратио Душан Полимац предсједник Жупанијског вијећа српске националне мањине Сисачко-мославачке жупаније.

АНТИФАШИЗАМ САМО НА ПАПИРУ

Полимац је позвао како је рекао „честите и поштене Хрвате да се као већински народ изборе против оних у својим редовима који негирају антифашизам и величају усташке злочине.

- Антифашизам и партизански покрет код Срба није нити ће икада бити под знаком питања. Покушаји ревизије историје долазе из дијела већинског народа па Вас молим као честите људе да се борите и изборите са таквима, јер и у Уставу стоји да је Хрватска утемељена на антифашизму- поручио је Полимац.

БОРО РКМАН

» Вијенце полажу Драган Дивјак, Слободан Калабић (у средини) и Душко Кочалка

ПОСЈЕТА ЗАВИЧАЈНИХ УДРУЖЕЊА МЕМОРИЈАЛНОМ ГРОБЉУ ШУШЊАР И ГРМЕЧУ

Партизанска болница Корчаница не смије бити препуштена забораву

Представници удружења Срба за очување и његовање традиције Сан-Грмеч из Београда, Удружења Подгрмеч из Житишта заједно са представницима Удружења крајишних бригада, потомака и поштовалаца НОР-а из Београда присуствовали су паракостос у цркви Св. Петра и Павла у Санском мосту. Потом је усљедило полагање вјенаца на Меморијалном гробљу Шушњар, где је убијено преко 6.500 Срба на Илиндан 1941. године.

Вјенце су у име наведених удружења положили Драган Дивјак, Душко Кочалка и Слободан Калабић. Вијенце су положили и представници Министарства за

борачка и социјална питања Републике Српске, представници општине Оштра Лука, општине Сански Мост, града Крагујеваца, општине Пријedor и други.

ИСТОРИЈСКИ ЧАС

Након полагања вјенаца, представници удружења се су упутили према мјесту Врањска у општини Крупа где су положили вјенац и присуствовали историјском часу на Меморијалној зони Корчаница где се налази спомен обиљежје које свједочи о Народноослободилачкој борби овог краја.

Предавање је одржано историчар Ђуро Тркуља.

У јесен 1941. године у Гр

мечу у селима Мајкић Јапре и Лушки Паланка саграђена је прва партизанска болница, која је имала дванаест зграда. У прољеће 1942. године саграђена је нова болница у Мајкић увала са тринаест објекта. Ова болница је добила назив „Нова централна болница“. Исте године почине изградња опште највеће болнице за Босанку Крајину.

АКЦИЈА ЧИШЋЕЊА

Са представницима Удружења били су присуствни представници Мјесне заједнице Лушки Паланка: Боро Тешић, Драго Праштало, Божко Грибић и други. Постигнут је договор да се идуће године у периоду спортских грмечких игара организује радна акција око чишћења споменика и прилаза. Такође, потребно је да се укључи локална самоуправа, представници Републике Српске и многи други добротворници.

Истим путем се путује и до чувене традиционалне грмечке кориде, удаљење пар километара, коју је од осамдесете до деведесет пете године, посетило преко 2,5 милиона посетилаца из цијelog света, која је била интернационалног карактера. Нажалост, бошњачке власти је у данашње вријеме забранјују.

Након посјете Грмечу и Корчаници услиједила је пјесма „Ој Грмечу наша мила дико тебе воли мало и велико.“

ДРАГАН ДИВЈАК

» Вијенац је, између осталих, положио начелник општине Гвозд (Вргинмост) Милан Врга са сарадницима

ПРОШЛЕ ГОДИНЕ ПРЕКИНУЛИ, А ОВЕ ГОДИНЕ ХРВАТСКИ ЕКСТРЕМИСТИ СПРИЈЕЧИЛИ ОДРЖАВАЊЕ ТРЕЋЕГ САБОРА МОРПОЛАЧАНА КОД БЕНКОВЦА

Бранитељи врше жесток притисак на српске повратнике у Морполачи

Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта оцењује скандалозном чињеницу да су удржења хрватских бранитеља и ове године спријечила да се 1. августа одржи трећи сабор Морполачана у селу Морполача, које се налази код Бенковца, по

носних разлога откажу скуп јер би постојала опасност да и ове године буду угрожени животи српских повратника и њихових рођака и комшија који су дошли из Србије и других држава у свој родни крај. У селу Морполача, које се налази код Бенковца, по

попису становништва 1991. године живјело је 407 становника, од чега 389 Срба.

Линта подсећа да је 1. августа прошле године насиљно прекинуто одржавање другог Сабора Морполачана јер је хрватска полиција дозволила хрватским бранитељима да спријече најављен долазак Срба из Кистања и Ђеврског на Сабор у Морполачи. Хрватска полиција је дозволила незаконито и проустаншко понашање хрватских бранитеља и тиме послала јасну поруку да Срби немају право слободе мирног окупљања и његовања својих обичаја и традиције.

СМЕТА ИМ ПРАВОСЛАВНИ КРСТ

Линта истиче да главни разлог вандалског понашања хрватских бранитеља јесте чињеница да су српски повратници и некадашњи становници села Морполача 2015. године уочи Светог Илије на сеоско гробље поставили крст висок 6,5 метара који је освештавао владика далматински Фотије и најавили да ће започети градњу цркве посвећене Светом Василију Острошком. Од тада су почеле вербалне пријетње хрватских бранитеља јер се противе повратку Срба на своја вјековна подручја и идеји да Хрватска треба да буде мултиетничка држава у којој Срби неће бити грађани другог реда.

да дођу на скуп, да запале српску заставу, да се попну на бину и преко микрофона вичу да је Хрватска до Земуна. Око 300 окупљених Морполачана, од којих је било појаје, је било у страху јер им је била угрожена лична безбедност. Такође, хрватски бранитељи су истовремено блокирали и саобраћајнице да спријече најављен долазак Срба из Кистања и Ђеврског на Сабор у Морполачи. Хрватска полиција је дозволила незаконито и проустаншко понашање хрватских бранитеља и тиме послала јасну поруку да Срби немају право слободе мирног окупљања и његовања својих обичаја и традиције.

ФОТО: М. ШАПАК

ОДРЖАНЕ ПРВЕ ИЛИНДАНСКЕ СВЕЧАНОСТИ ОДРЖАНЕ У ИЗБЈЕГЛИЧКОМ НАСЕЉУ ГРМОВАЦ (ЗЕМУН)

» Отац Владимир Милановић

ГРМОВЧАНИ НАЈБОЉИ ПРИМЈЕР ДА СЕ СЛОГОМ И РАДОМ СВЕ МОЖЕ ПОСТИЋИ

Илинданске свечаности у насељу Грмовац (општина Земун) уприличене су по први пут поводом 20 година од постојања насеља које броји око 1.000 становника. Након свете литургије у цркви Светог пророка Илије владика сремски Василије је бесједио „у младом мјесту и младој цркви“ о страдалачком путу српског народа Крајине кога је „неман“ претјерала са огњишта. Владика је подсјетио на то ко је био свети пророк Илија и на важност молитве.

Отац Владимир Милановић је истакао да је црква једино мјесто где Грмовчани могу да се окупе. Уз њега носилац организације Илинденских свечаности је било и Удружење грађана Грмовац чији је предсједник Валентино Поповић.

Свеченост је започела извођењем химне Републике Србије коју су извели чланице ансамбла Косовски божури и пјевачко дру-

штво Ђурђеви ступови, а минутом ћутања одате је почаст свим пострадалима у ратовима 1991-1999. Потом је наступио здрави-чар Драгиша Симић.

Након домаћина КУД-а Будућност 1984. из Добановца, наступили су гости са Косова и Метохије: Косовски божури, КУД Царица Милица из Ропотова, општина Ранилог, КУД Абрашевић из Прилужја, а музички састав Ступови су извели пјесму *Ваведење*.

Ова група је недавно издала свој четврти ЦД, а приход од продаје намирењен је обнови манастира Ђурђеви ступови. Пјевачка група Тромеђа наступила је у стандардном саставу Јовица Пуповац, Рајко Радан и Ђакон Слободан Вујасиновић.

Гости Илинданских свечаности били су и потпредсједник Народне скупштине Владимира Маринковића, помоћник директора Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама у Министарству правде др Мар-

ко Николић, као и потпредсједник општине Земун Дамир Ковачевић.

— Овде су свој нови дом нашли они који су прогнани из Хрватске и који су пропатилијако много — рекао је Маринковић и подсјетио на посланицу апостола Павла.

— Уколико немамо вјеру у васкрсење, онда је узлудна вјера ваша и проповјед наша.

Народни посланик Миодраг Линта честитао је у име скупштинског Одбора за дјејашпору и Србе у региону свим присутним мјештанима сеоску и храмовну славу Светог пророка Илији.

Линта је истакао да су Крајишици расути по цијелом светули приморани да се боре за голу егзистенцију за себе и своје породице, а једно од таквих мјеста је и насеље Грмовац.

Он је похвалио рад оца Владимира Милановића и Удружења грађана Грмовац, јер су се максимално ангажовали на рјешавању проблема насеља и још једном апеловао на

градску и општинску власт да се што више посвете рјешавању инфраструктурних, комуналних и других проблема насеља „како би њени грађани имали живот достојан човјека у 21. Веку“.

Дамир Ковачевић потпредсједник општине Земун изјавио је за *Српско коло* да је Грмовац насеље које је дugo било без струје, воде и саобраћајница, насеље великог броја инвалида и старада који се зими смрзавају.

— Када је почета градња цркве прије седам година говорили су "нема их шака, а цркву граде". Они су јединством и заједничким радом долазали да је све могуће - рекао је Ковачевић.

Сутрадан 2. августа протојереј-стварофор Гавро Милановић служио је свету литургију у цркви Светог пророка Илије а затим је сјечен славски колач. Након завршене свечаности организован је славски ручак.

ДРАГАН БАШОВИЋ

ОДРЖАНИ ИЛИНДАНСКИ СУСРЕТИ У СЕЛУ ЂЕВРСКЕ (ОПШТИНА КИСТАЊЕ)

Мали фудбал уједињио земљаке

Спортска манифестација *Илиндански сусрети*, настала је спонтано почетком 2001. године. Те и наредних година почео је већи повратак српског становништва на подручје Буковице и села Ђеврске, па је турнир у малом фудбалу настао као послеџица заједничког окупљања и дружења Срба повратника. Турнир је добио име *Илиндански сусрети* зато јер се одржава прије и за вријeme сеоске славе Светог пророка Илије.

Већина српских институција у Хрватској 2001. године била је тек у фази формирања (СКД Просвјета, Вијећа српске националне мањине), па је покретање и организација турнира без ичије по-

моћи са стране, тада био пioniрски подухват.

У почетку су ту биле само двије екипе састављене од повратника из Ђеврске који су се вратили и оних који су повремено долазили из Србије или иностранства да обиђу своја огњишта.

Наредних година фудбалско окупљање је прерасло у спортску манифестацију са такмичењима у малом фудбалу, бришкули (картама) и балотама. Одржава се традиционално током задње недеље у јулу. То је и одличан разлог да у Ђеврске похрли омладина из комијских општина Ервеника и Бискупице, као и градова Книна и Скрадина.

Турнир је веома посјећен, па се окупи и по неко-

лико стотина људи. Награде су симболичне, за побједнике печеног јагње, а за све учеснике пехари, захвалнице и сувенири.

Манифестација се завршава прославом храмовне славе Светог Илије, код истоименог православног храма уз већ традиционални сајам, музику и добру забаву која траје до касно у ноћ, а коју посјети некад и више од 1.000 људи са подручја Ђеврскога, Буковице и Равних котара.

Ову спортску манифестацију помаже и Општина Кистање у складу са могућностима, али недостају средстава да се комплетан догађај подигне на виши ниво.

Намјера домаћина је да овај догађај прерасте у културно-спортивску манифестацију у којој ће се поред спортивских такмичења одржавала и културна догађања и радионице које би показале и начин живота, културу и традицију српског народа у Сјеверној Далмацији.

Р. МАНДИЋ

ПРОСПЛАВЉЕНА СЛАВА СВЕТОГ ИЛИЈЕ У КАШИЋУ (ПОРЕД БЕНКОВЦА)

Славска љубав окупила Кашићане

Равнокотарска мјеста Равни Грчки, Равни Латински, Доње Биљане и Кашић код цркве Св. Илије у Кашићу, 2. августа, прославили су ћрсну славу.

Вијековима се славило код храма св. Илије, Срби из Равних котара имали су осјећај за очување своје вјере, културе и традиције. Након рушења храма услед ратних дешавања и прогона српског становништва са својих вјековних огњишта, равнокотарски Срби више нису били у могућности да прослављају храмовну славу. Иако расути по свијету Кашићани су одлучили да обнове свој храм и врате га у првобитно стање.

Организоване су бројне донације и вечери од Аустралије до Америке на којима су прикупљена средства за обнову храма. Ово је дванаеста година да се у континуитету након обнове храма организује прослава која гаји обичаје, традицију и културу Срба са подручја Равних котара.

Организатори овогодишње прославе су удружење грађана Равни котари и СПЦО Равни Котари, док су суроганизатори Српско културно друштво Просвјета и удружење Културна заједница Бајајница.

Програм је започео Светом литургијом у Храму св. Илије, да би након вечерњег богослужења уследио културно-умјетнички програм у

којем су учествовали чланови Српског културног друштва Просвјета из Огулина.

Манифестацију су посјетили, предсједник СКД Просвјета Синиша Љубојевић и предсједница Културне заједнице Бајајница Санја Лакић.

За забавни дио програма који је трајао до јутарњих сати били су задужени члано-

ви групе *Модерашо* Бенџ из Бања Луке.

Испред домаћина, удружење грађана Равни котари обратио се Јовица Радмановић. Он је свим гостима и посјетиоцима који су дошли на манифестацију пожелио да се лијепо проведу и уживају у културно-умјетничком програму.

J.P.

ГРАДАНИ НАЈБОЉИ У ФУДБАЛУ

Ове године у бришкулама су побједили Рајко Мандић и Борислав Шариф, док су друго мјесто заузели Бојан Латиновић и Александар Мандић. У балотама су доминирали играчи из Ђеврске, док је у малом фудбалу Грачац у финалу био бољи од екипе Смрдеље. Домаћин манифестације био је Рајко Мандић – Ловац.

РЕВИЈОМ НАРОДНИХ НОШЊИ И ТРАДИЦИОНАЛНИХ ВИТЕШКИХ ИГАРА ЗАВРШЕНО ТРОДНЕВНО ПРАЗНОВАЊЕ У СЕЛУ СТРОИЦЕ КОД ШИПОВА

ОДРЖАН ДЕВЕТИ ЈАЊСКИ ВИШЕБОЈ

У селу Строици, општина Шипово, одржана је тродневна спортско-забавна и етнотуристичка манифестација 9. Јањски вишебој. Као и протеклих осам манифестација и ове године је Јањски вишебој успешно организован.

За разлику од прошле године, ове је на руку организатора ишло лијепо и сунчано вријеме. Била је то прилика да се посјете породице, пријатељи, гробља, светилишта, као и прилика за забаву, опуштање и сусрете пријатеља који су раздвојени деценијама. Манифестација је трајала пуну три дана и протекла је у најљепшем реду без регистрованих инцидена, што је такође за похвалу организатора.

ВЕСЕЉЕ УЗ БАЈУ МАЛОГ КНИНЦУ

У петак, 14. јула у забавном програму наступили су Баја Мали Книнџа, Ђоле бенџ и Звуци Вишебоја.

Наредног дана на Растику је одржано такмичење у кошевини у двије категорије. У сениорској конкуренцији најбољи су били Милица Попадић, Јовица Плавшић и Милош Трку-

ља. Међу јуниорима најбољи су били Петар Плавшић и Жељко Попадић.

Велика борба је виђена у надвлачењу конопца, у којој су Крајишки вишебози из Бањалуке били бољи од Пркоских вишебоза, док су Српски соколови из Невесиња заузели треће место.

У бацању камена најбољи је био Апатинац Милош Марковић, други Светко Шкондра из Ветерника, а трећи

Невесињац Радован Сремо, који је освојио и треће место у скоку у дљ.

Најдаље је скочио Александар Крајишић из Пригревице, док је други био Ратомир Баштић из Бањалуке. Вече је завршено концертом Милоша Бојанића, Ђоле бенџа и групе Звуци Вишебоја.

У недјељу су одржана такмичења у шаху у коме су најбољи били Бојан Максимовић, Војо Црепуља и Миро-

слав Јовишић, док су у стоном тенису прва три места заузели Бојан Малиновић, Страхиња Понјевић и Марко Понјевић.

ДОГОДИНЕ ВЕЛИКИ ЈУБИЛЕЈ

У културно-умјетничком програму наступили су: Фолклорни ансамбл КУД-а Никола Кокошар, КУД Врело – Шипово, КУД Јањ Строице, мушке

и женске изворне пјевачке групе и рецитаторка Милица Понјевић, а одржан је и избор најљепше јањске народне ношње у пет категорија, избор најљепше рукотворине и још много тога. Вече је завршено пјесмом фолк звијезде Јована Першића.

Имајући у виду све наведене чињенице, утисак је да је манифестација у потпуности била успешна и корисна

ПРИХОД 15.000 КМ

Организатори 9. Јањског вишебоја, Завичајно удружење Јањана и Удружење Јањ – Шипово, обавјестили су јавност да је укупан приход на 9. Јањском вишебоју износио 15.000 КМ. Приход ће бити додијељен установама, институцијама и појединцима. Предвиђено је да 7.000 КМ буде уплаћен за Фонд стипендирања школовања јањске деце, 3.000 КМ за КУД Јањ Строице, 2.000 КМ за ОШ Раде Маријанац у Строицима, 2.000 КМ за социјално угрожене Јањане, 500 КМ за цркву у Строицима и 500 КМ за манастир Глоговац

за становнике подручја Јања. Поред организатора, захвалност заслужују сви посјетиоци који су својим присуством увеличали наведену манифестацију.

Сљедеће године ће бити одржан јубиларни 10. Јањски вишебој на којем се очекује још већи број посјетилаца и наставак одржавања традиције и обичаја јањске регије.

ТЕКСТ И ФОТОГРАФИЈЕ ПРИРЕДИО СТОЈАН ЈЕРКИЋ

РЕВИЈА НОШЊИ И РУКОТВОРИНА

Веома је била занимљива такмичарска ревија народних ношњи, па су тако за најбоље обучене дјечаке проглашени: Синиша Максимовић, Милан Миловац, Башко Џакић и Младен Плавшић. У конкуренцији дјевојчица признање су добиле: Сара Максимовић, Николина Томић и Милана Миловац. Најљепше обучена дјеца била су: Наташа Максимовић, Миленко Рајен, Данијел Попадић и Богдан Џакић. Најљепше обучене жене у народној ношњи биле су: Мира и Николина Џакић, а мушкарци: Иле Илић, Раде Џакић и Симо Максимовић. У такмичењу за производњу најбољег јањског сира признање су добили: Мира Мршић, Рада Џакић, Јованка Гугић, Весна Туркић, Рада Поповић и Зора Илић, а за кајмак: Љубица Ђукић, Босилька и Снежана Плавшић, Рада Џакић, Светлана Томић и Мара Миловац. За мушку рукотворину награде су добили: Милан Митрић, Миленко Миловац, Маринко Савковић, Драган Калкани и Алекса Кокошар, у женској конкуренцији награђене су: Роза Ракита, Мара Миловац, Кристина Мршић и Деса Поповић

Поред најстарије Теслине хидроцентрале одржан 72. Српски дан у Канади

Срби из Канаде и гости из Америке и матице Србије окупили су се по 72. пут у Нијагари 24. и 25. јуна 2017. године на манифестацији под називом Српски дан. Више од седам деценија у организацији Српске народне одbrane поред најпознатијих канадско-америчких вођопада и најстарије Теслине хидроцентрале Срби се окупљају крајем јуна како би обиљежили српски празник Видовдан. Ове године на српском имању Светог Ђорђа скупу је присуство-

вао значајан број званица предвођених предсједницом Владе Републике Српске Јељком Цвијановићем, амбасадорима Србије и БиХ Михајлом Папазоглуом и Ковиљком Шпиром. Високу црквену делегацију предводио је владика канадски Митрофан, а делегацију канадских власти градоначелник Нијагаре Џим Диодади.

Овогодишњи Српски дан био је посвећен и јубилеју Канаде – 150 година од њеног оснивања.

Међу бројним удружењима присутним на овоме највећем српском скупу у канадској провинцији Онтарио било је запажено учешће Образовне корпорације Никола Тесла, чији су чланови промовисали иницијативу да нова средња школа у канадском граду Хамилтону понесе име по Николи Тесли. Нешто више од три хиљаде потписа потребно је још да би се попунило број до потребних 10.000 гласова који се могу дати и онлајн.

Српски дан у Нијагари обиљежен је подсећањем на игре, песме и обичаје из „старог краја“, наступима десетак фолклорних и пјевачких група из Канаде, САД-а и Србије.

У канадском граду Нијагари живи бројна српска заједница, међу којом је значајан број успјешних пословних људи, власника хотела, мотела, забавних паркова и других угоститељских објеката, док се мањи дио окупшао и у другим сферама бизниса. [С.ДАНЧУО](#)

ПОМЕН ЗА СТРАДАЛЕ БОРЦЕ ИЗ БЈЕЛАЈЦА

30. 7. 2017. У Бјелајцу код Мркоњић Града служен је па-растос за 26 погинулих српских бораца из тог места, а па-растос је присуствовао и министар рада и борачко-инвалидске заштите Републике Српске Миленко Савановић. Након па-растоса, министар Савановић, пред-ставници општине, Борачке организације и породица погинулих положили су цвијеће на спомен-обиљежје подигнуто овим борцима који су страдали у периоду од 1992. до 1995. године.

СРНА

ОБИЉЕЖЕН ДАН НОВОГРАДСКЕ БРИГАДЕ

1.7.2017. Предсједник Борачке организације Републике Српске Миломир Савчић изјавио је да је Новоградска бригада, која је 1. јула обиљежила 25 година од формирања, дала огроман допринос у стварању Републике Српске. Савчић је напоменуо да је рат завршен, али да није борба за Републику Српску, те да борци и Борачка организација имају посебну обавезу и одговорност. Он очекује да ће Борачка организација Републике Српске ове године добити статус који заслужује, а да ће се потом радити на осјетном побољшању положаја борачких категорија. Помоћник министра рада и борачко-инвалидске заштите Душко Милуновић рекао је да је Новоградска бригада једина из Другог корпуса која је у потпуности извршила свој војнички задатак, сачувала повјерену територију и, поред тога, учествовала у борбама на другим ратиштима.

Командант Новоградске бригаде Ранко Дабић подсе-тио је данас да је у редовима бригаде било 5.500 бораца. У протеклом Одбрамбено-отаџбинском рату рањена су 963 припадника Новоградске бригаде, а од 356 поги-нулих бораца с подручја ове општине, 248 су били при-падници бригаде.

СРНА

ПАРАСТОС СРБИМА ИЗ РАНЧЕ

25. 7. 2017. На градском гробљу у Братунцу служен је па-растос, положено цвијеће код спомен-крста и прислу-жене свијеће за покој душа 19 Срба из насеља Ранча које су убили мусиманске снаге у протеклом Одбрам-бено-отаџбинском рату, од којих је седморо погинуло 25. јула 1992. године. Међу ових седам цивила биле су три жене, једно лице се још води као нестало, док је 21 рањено, већином жена и дјече. На данашњи дан 1992. године мусиманске снаге из околних села и Сребре-нице упале су у ово село са више страна, убијајући срп-ске цивиле код њихових кућа.

У Ранчи, као и осталим селима око Сребренице и Бра-тунца, мусиманске формације побиле су становнике које су затекле, опљачкале покретну имовину, а куће и остала непокретна имовина запалиле.

Предсједник Организације породица заробљених и по-гинулих бораца и несталих цивила из Братунца Радојка Филиповић навела је да за убиства у Ранчи, Горњим Магашићима, где је убијено осам српских цивила 20. јула 1992. године, српска страдања у четири села на Петров-дан исте године и за низ села где је у једном дану убијано од 10 до 50 и више мјештана, нико није одговарао.

– Предмети стоје у ладицама у Тужилаштву БиХ и након 25 година од злочина. Она је позвала институције Републике Српске и Србе који раде у заједничким органима БиХ да се ангажују како би били процесуирани злочини почињени над Србима. Преживјели мјештани Ранче тврде да су дошли до провје-ренih података да је приликом напада на ово село поги-нуло 18 припадника мусиманских јединица и да су сви они након 2000. године укопани у Меморијалном центру у Поточарима, иако су погинули 1992. године.

СРНА

ПРАВДА СЕ ЧЕКА 25 ГОДИНА злочинци над 43 српска цивила и данас на слободи

СИМОВИЋ: Нема казне за злочине над Јабучанима

Имена злочинаца су позната, неки су и саслушавани, али за злочин у фочанској Јабуци, када је мусиманска војска из Горажда свирепо убила 43 српска мјештана, никада нису подигнуте оптужнице и све су прилике да се чека да помру свједоци, али и извршиоци, истакнуто је у Фочи на обиљежавању 25 година од овог злочина.

Масакр над српским ци-вилима 18 села некада фочанске Мјесне заједнице Ја-бука, која је након Дејтона припала Федерацији БиХ, који се догодио 23. јула 1992. године, прво је масовно стра-дање Срба у општини Фоча у протеклом рату.

Мусиманска војска тада је попалила све куће и по-моћне објекте на које је на-ишла убијајући све пред со-бом, а милости није било ни за слијепе и непокретне ста-рице, дјевојке и дјецу, које су убијали и палили у њиховим кућама.

Најмлађа жртва био је

тринаестогодишњи дјечак Никола Јовановић.

Свједок злочина Јубиша Симовић присјећа се да су његови рођаци и комшије издахнули у страшним мукама.

– Недужне мјештане су масакрирали, палили их у кућама, уписивали им сло-ва „У“... Тешко ми је да при-чам о томе. И након 25 година се најежим кад се тога сјетим – каже Симовић, који је предсједник општинског

Удружења прогнаних и расе-љених Срба.

Он наводи да су свједоци у више наврата давали изјаве правосудним органима Срп-ске и БиХ, али да злочин још није процесуиран.

– Мислим да се никада не-ће ни процесуирати. Ми смо доставили имена злочина-ца, а неки од њих су саслу-шавани, али оптужнице ни-су угледале свјетлост дана. Свједоци умиру, човјеку би

било лакше да хоће бар је-дан злочинац бити кажњен – каже Симовић.

Неђо Мастило, коме су убијени брат, рођаци и комшије, каже да је очигледно да се судски поступак намјерно пролонгира док сви свједоци не умру да сутра не би имао ко рећи да је ратни злочин почињен.

– Ми из године у годину понављамо једну исту причу, али нема помака. Разочара-ни смо у правосудне органе који би требало то да истра-же – рекао је Мастило.

На Градском гробљу Божо-вац, где су након Дејтонског споразума и егзодуса преосталих Срба из Јабуке пренесе-ни посмртни остаци, родбина страдалих и општинске делега-ције данас су присуствили свијеће и положили цвијеће.

Црква је припозима вјер-ника обновљена 2005. годи-не, али у њу, осим једном у години, када се на црквеном сабору окупе некадашњи мје-штани, готово да нема ко да дође.

СРНА

ПРЕД ВИШЕ ХИЉАДА БОРАЦА ОБИЉЕЖЕНА ЦЕНТРАЛНА СВЕЧАНОСТ ДАНА ТРЕБИЊСКЕ БРИГАДЕ

Без Херцеговачког корпуса не би било ни РС

Поменом и одавањем по-ште погинулим саборци-ма, свечаним постројавањем у кругу бивше Касарне Лука Вукаловић, дефилеом улица-ма града и пригодним про-грамом и дружењем, у Тре-бињу је 13. јула обиљежена централна свечаност Дана Требињске бригаде.

Пред више хиљада оку-пљених припадника Требињ-ске бригаде стао је предсједник Борачке организације Републике Српске (БОРС) генерал Миломир Савчић, одао пошту и поклонио се сјенима погинулим сабора-ца који су животе уградили у темеље Републике, те одао признање борцима Требињ-ске бригаде и Херцеговачког корпуса на огромном допри-носу који су дали на ствара-њу Републике Српске.

Његово преосвештенство владика захумско херцего-вачки и приморски Григо-рије је напоменуо да је при-је неколико дана отац Саво добио писмо од Младића у којем пита: „Оче Саво, ка-ко стоји наш храбри народ у Херцеговини?“, те да, и по-ред свих његових мук, он најмање брине о себи.

– То је управо карактери-стика српског официра и вој-ника. То је разлог зашто ми постојимо – рекао је влади-ка Григорије.

Градоначелник Требиња Лука Петровић рекао је да су храбри требињски борци прије четврт вијека кренули да животима бране људску слободу и достојанство.

– Борци ове бригаде су пу-не четири године дијелили добро и зло увијек у покрету између живота и смрти. Бра-

нили су и одбранили најду-жу линију фронта, а били су увијек и на располагању су-једним јединицама Хер-це-говачког корпуса. Изводили су и борбена дејства широм Републике Српске, помажу-

ћи и лијући крв тамо где је било најтеже – рекао је Пет-ровић.

Предсједник Скупштине Градске борачке организа-ције Пере Мишељић подсе-тио је на ратни пут Требињ-

ПРОМОВИСАНА МОНОГРАФИЈА

У музеју Херцеговине у Требињу промовисана је монографија Херцеговачки корпус, дјело више аутора, која говори о ратном путу јединица овог корпуса Војске Републике Српске у чијем саставу је дјеловала и Требињска бригада.

На монографији, која је подијељена у три цјелине, радио је двадесетак аутора, које је окупило бивши командант Херцеговачког корпуса генерал Радован Грубач.

О значају корпуса говорио је и предсједник Борачке организације Републике Српске Миломир Савчић, који је истакао да је Херцеговачки корпус прва монографија о једном оперативном саставу Војске Републике Српске. Савчић је изразио наду да ће напори ауторског тима бити инспирација за сличне публикације о осталим корпусима Војске Републике Српске.

Члан ауторског тима, некадашњи помоћник команданта Херцеговачког корпуса пуковник у пензији Никола Шегрт каже да је ријеч о мини монографији једног времена.

Он је истакао да је књига и путоказ како за генерације које су стварале војску, тако и генерације које би требале да прихвате одређена искуства и традицију.

Он је посебно истакао централни дио монографије – споменицу у којој су сабрана имена 2.211 бораца корпуса који су дали своје животе у Одбрамбено-отаџбинском рату.

ске бригаде, истичући њен одбрамбени карактер и хра-брост свих њених припад-ника.

Он је навео да су борци Требињске бригаде одоље-ли далеко јачем непријате-љу, који је на територију та-дање општине Требиње на-падао са 12 бригада.

Мишељић је напоменуо да је кроз Требињску брига-ду за вријеме Одбрамбено-отаџбинског рата прошло око 6.000 бораца од којих је погинуло 258.

– Из бораца Требињске бригаде, која је дјеловала у оквиру Херцеговачког кор-пуса, налази се 1.676 часних ратних дана, током којих је извршен велики број тешких и сложених борбених зада-така и борбе које су вођене углавном су биле у неравно-мјерном односу снага – рекао је Мишељић.

Мишељић је урочио захвал-нице Граду Требињу, генерали-ма Ратку Младићу и Радовану Грубачу, Епархији захумско-херцеговачкој и приморској, те постхумно генералу Богдану Ковачу.

СРНА

ПУКОВНИК ЗУБАЦ ИСПРАЋЕН НА ВЕЧНИ ПОЧИНAK

12.7.2017. Ратни командант Трећијске бригаде Војске Републике Српске – пуковник Радослав Зубац сахрањен је уз војне почести на гробљу Баре на Љубомиру, у присуству његове породице, више стотина Требињца и ратних сабораца.

Пуковника Зупца на вјечни починак испратили су и припадници Трећег пјешадијског пук (Република Српска), који су испалили опроштајни плотун.

Пуковник Зубац изненада је преминуо у 61. години живота. Рођен је у селу Укшићи на Љубомиру, а иза себе је оставио супругу, сина и кћерку.

Иако је био официр Војске Републике Српске и један од најугледнијих војсковођа на подручју Херцеговачког корпуса, живио је као подстанар. Добровољно се из Книна у љето 1992. године вратио у Требиње, а прошао је сва ратишта од Крајине, Херцеговине до Косова и Метохије.

ПОМЕН У ДОЊИМ ПОДГРАДЦИМА

21.7.2017. У Мјесној заједници Доњи Подградци служен је парастос и положени вијенци на спомен-обиљежја погинулим борцима Одбрамбено-атаџбинског рата, борцима Народноослободилачког рата (НОР) и жртвама фашистичког терора из ове мјесне заједнице.

Вијенце и цвијеће на споменик за 12 погинулих бораца Одбрамбено-атаџбинског рата и спомен-плочу за 50 бораца НОР-а и 390 жртава фашистичког терора положили су представници општине, борачке организације, СУБНОР-а и мјесне заједнице. [СРНА](#)

ПАРАСТОС ЗА 24 ЖРТАВА ИЗ КРЊИЋА

5.7.2017. Служењем паастоса и прислуживањем цвијећа за покој душа убијених мјештана код спомен-обиљежја у порти Цркве Светог пророка Илије у србеничком селу Крњићи обиљежено је 25 година од страдања 24 српских цивила и војника из овог села од којих је 17 убијено 5. јула 1992. године.

Цвијеће уз спомен-обиљежје постављено на црквеном зиду положиле су делегације општине, Борачке и Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила и Удружења ветерана из Сребренице. Као и другим српским селима ове општине, злочин над српским становништвом у Крњићима починиле су муслиманске снаге из Сребренице и околних села.

Сахрањени посмртни остаци бораца Миланка Лазаревића убијеног 1995.

Посмртни остаци припадника Војске Републике Српске Миланка Лазаревића, кога су 1995. године убијали припадници одреда Ел муџахедин у кампу муџахедина у Гостовићима код Завидовића, сахрањени су 15. јула 2017. године у Церовици код Станара.

Лазаревић је као припадник Трећег батаљона Четврте озренске бригаде нестао у Возући у септембру 1995. године. Према расположивим подацима, његови посмртни остаци експонтирани су у насељу Каменица, километар од некадашње линије разграничења.

Према сазнањима пред-

ставника станарске Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила, посмртни остаци овог српског бораца експонирани су у 2006. године.

Предсједник Борачке организације општине Станари Миладинко Ковачевић рекао је да се са овог простора потражују посмртни остаци четири бораца страдала на озренско-возућком ратишту.

Заробљене српске борце и цивиле, који су живи доведени у камп у Гостовићима, муџахедини су масакрирали, а 11 пронађених тијела било је обезглављено.

У офанзиви такозване Армије РБиХ под називом

Урајан на Возућу у септембру 1995. године убијено је 459 бораца Војске Републике Српске и цивила, а за 130 још трага.

Спаљено је 30 српских села, а протјерано 1.920 српских породица са 7.680 чланова. Масовно страдање додатило се од 10. до 24. септембра 1995. године у нападу 23.000 муслиманских војника Другог и Трећег корпуса такозване Армије РБиХ и одреда Ел муџахедин, уз подршку НАТО авијације.

Током тројеподишије опсаде Возуће погинуло је 1.008 бораца Војске Републике Српске и полиције, као и цивила. [СРНА](#)

ПОМЕН ЗА ПОГИНУЛЕ ЈАХОРИНСКОГ ОДРЕДА

У Саборном храму Светог Архангела Гаврила на Палама 23. јула 2017. године служен је паастос за 30 погинулих припадника Првог (Јахоринског) одреда бригаде Специјалне полиције МУП-а Републике Српске и њиховог легендарног команданта Рајка Кушкића. Након паастоса, чланови Удружења ветерана овог одреда положили су цвијеће и вијенце на Централно спомен-обиљежје погинулим припадницима Војске Републике Српске, те на Кушкићев гроб у Јахоринском потоку.

Према ријечима предсједника Удружења Борислава Цицовића Специјална бригада полиције имала је девет одреда широм Републике Српске. Предсједник Борачке организације Републике Српске Миломир Савчић изјавио је да су у Саборном храму одали дужну пошту погинулим саборцима и подсјетили се на вријеме када су „ковали“ братство у најтежим тренуцима. – Они су на самом почетку рата били јединијајединица која је могла организовано да заштити становништво. То не треба заборавити и треба изражавати захвалност и водити бригу о нашим саборцима у погледу запошљавања, стамбеног збрињавања и чинити друге ствари како би им показали да заиста цијенимо њихову борбу и слободу – истакао је Савчић.

Ратни командант ове јединице Рајко Кушкић, осим што је упамћен као херој Одбрамбено-атаџбинског рата, прославио је Пале као истакнути спортиста. Био је вишеструки првак Балкана и Европе у ћуду и освајач златне медаље на Универзијади.

[СРНА](#)

МАРШ ОДБРАНЕ ВОЈКОВИЋИ-ИЛИЊАЧА

Бивши српски борци и становници Војковића, Грлице и Крупца, међу којима је био велики број младих, 21. јула 2017. године су Маршом одbrane, који је кренуо испред цркве у Војковићима и завршио на брду Илињача, где је одржан историјски час, одали почаст страдалима 4. августа 1992. године у одбране ових насеља Источне Илиџе.

У одбрани Војковића, Грлице и Крупца од напада муслиманских снага из Храснице и Соколовић колоније почетком августа 1992. године погинуло је седам припадника Друге сарајевске бригаде Војске Републике Српске. Свједоци тих дешавања једнодушни су у оцјени да је ријеч о херојској одбрани српских насеља и становништва тадашињег Српског Сарајева.

– Да је тих дана пала ова територија, ово јуначко мјесто, можда би ток рата отишao у другом правцу – рекао је предсједник Предсједништва Борачке организације Илиџански борац Горан Шеховац.

У борбама за одбрану Војковића, Грлице и Крупца учествовали су и припадници Четвртог батаљона Војне полиције, у чијим је редовима био и Драган Пејић.

Предсједник Мјесне борачке организације Војковића, Грлице и Крупца Стојан Међо нагласио је да без Друге сарајевске бригаде не би било ни овог дијела Републике Српске. Овогодишњи Марш одbrane Војковић-Илињача шести је по реду и дио је манифестације 4. августа – да се не заборави. У маршу су учествовали и представници локалних власти Источне Илиџе.

[СРНА](#)

ПОМЕН ЗА 20 ПОГИНУЛИХ БОРАЦА ИЗ ВЛАТКОВИЋА

29.7.2017. Паастосом и полагањем цвијећа на спомен-обиљежје код цркве у кнежевској мјесној заједници Влатковићи служен је помен за 20 погинулих бораца Војске Републике Српске са тог подручја. Паастос је служио свештеник црквене парохије Имљани. Помену су присуствовали чланови породица погинулих бораца, мјештани, те представници републичке и општинске борачке организације, као и локалне власти. Са подручја општине Кнежево у Одбрамбено-атаџбинском рату погинуло је 275 бораца.

У СЕЛУ ГОЛО БРДО СЛУЖЕН ПАРАСТОС ЗА 14 ПОГИНУЛИХ СРПСКИХ БОРАЦА

21.7.2017. У селу Голо Брдо, код Кнежева, данас је служен паастос и прислужене свијеће за 14 погинулих српских бораца у протеклом Одбрамбено-атаџбинском рату из ове мјесне заједнице. Након паастоса, који су служили свештеници из Кнежева, код спомен-обиљежја погинулим борцима Голог Брда положени су вијенци и одржани пригодни говори. Паастосу и полагању цвијећа присуствовали су представници општине Кнежево, Борачке организације Кнежево, чланови породица погинулих бораца, те мјештани села Голо Брдо. [СРНА](#)

ОБИЉЕЖЕНО 25 ГОДИНА ОД СТРАДАЊА 14 СРБА У ЗАГОНИМА

5.7.2017. Прислуживањем свијећа за покој душа настрадалих и полагањем цвијећа уз централни спомен-крст на градском гробљу у Братунцу обиљежено је 25 година од страдања 14 српских цивила у братуначком селу Загонима, које су 5. јула 1992. године убили припадници муслиманских оружаних снага из Сребренице. Поред преживјелих чланова породица убијених и неколико мјештана Загона, који су одали почаст својим сродницима и комшијама, цвијеће код спомен-крста положила је делегација Организације породица заробљених и погинулих бораца и несталих цивила из Братунца. За тај злочин, као чији су многи почињење над Србима у средњем Подрињу, нико није одговарао. Међу убијеним српским цивилима било је пет жена, а старапац Михајло Михајловић се још води као нестала особа. Напади на Загоне наставили су се све до Петровдана 1992. године када су муслиманске снаге тежиште свог напада пребациле на српска села источно од Сребренице, где су тада починиле злочине над српским становништвом у Залазју, Сасама, Биљачи и још неким заједницама, које су потпуно уништиле. [СРНА](#)

ОБИЉЕЖЕНО 25 ГОДИНА ОД ФОРМИРАЊА ПРВЕ ТРЕБАВСКЕ БРИГАДЕ

7.7.2017. – Служењем паастоса и полагањем цвијећа на Централни споменик погинулим борцима Војске Републике Српске и у спомен-соби Борачке организације, у Модрићи је данас обиљежено 25 година од формирања Прве лаке требавске пјешадијске бригаде из које је у протеклом рату погинуло 346 бораца, а више од 1.000 је рањено. [СРНА](#)

СЛУЖЕН ПАРАСТОС ЗА СРБЕ ПОГИНУЛЕ НА ПЕТРОВДАН 1992. ГОДИНЕ

12.7.2017. У Залазју код Сребренице служен је паастос код спомен-костурнице страдалима у два посљедња рата и прислужене свијеће за покој душа 69 погинулих 1992. године и положено цвијеће на спомен-обиљежје поводом обиљежавања 25 година од трагичног Петровдана и великог српског страдања у сребреничкој општини. Јаке муслиманске снаге из Сребренице под командом Насера Орића 12. јула 1992. године упали су у више српских села у сребреничкој и братуначкој општини убијајући, пљачкајући и палећи све што су стигле, настављајући систематско и планско етничко чишћење српских простора у сребреничкој општини, започето у априлу те године. Осим 69 погинулих на Петровдан 1992. године, нестало је и заробљено још 22 Срба од којих се 10 још воде као нестали, а био је велики број рањених. Након мучења и злостављања у сребреничким логорима сви су убијени, а посмртне остатке њих 10 случајно је пронашао тим за тражење несталих из Тузле 10. јуна 2011. године у Залазју, приликом тражења муслиманских жртава. [СРНА](#)

» Отац Миле Ристић и начелник Милан Врга

У ВРГИНМОСТУ УЗ УЧЕШЋЕ 13 КУЛТУРНО-УМЈЕТНИЧКИХ ДРУШТАВА ОДРЖАНА ТРАДИЦИОНАЛНА КУЛТУРНА МАНИФЕСТАЦИЈА

Ђедова косидба чува традицију Кордуна

Ђедова косидба је културно-историјска и туристичка манифестација која се одржава у Вргинмосту, и која његује и афирмише обичаје и традицију Кордуна. У суботу 15. јула кренуо је дефиле уз учешће 20 косаца и 13 културно-умјетничких друштава и пјевачких група.

На челу колоне коњска запрега са кочијашима и дјечом обученом у српске народне ношње. Из њиха са пјесмом и свирком учесници КУД-ова и косци са косама на раменима и у руци са флашама домаће шљивовице

СВЕ ВИШЕ КОСАЦА

Потом је одржано традиционално кошење траве, а због великог броја пријављених косаца, косидба је имала ревијални карактер. У сваком случају била је то прилика да се приустни подсјете прошлих времена када су се њиве и ливаде косиле ручном косом. Први дио програма завршио је уз пјесму и игру на свјеже покошеној ливади.

У наставку програма у име

ЗАХВАЛНИЦЕ

Ђуро Шапић је у име организатора подијелио захвалнице Милану Тепавцу, Драгу Цвикићу, Раду Погојцу, Перу Ивковићу, Николи Лукачу, Ђорђу Љубенковићу, Огњену Милошевићу, Милану Сузићу, Миладину Тепавцу, Јубиши Лазаревићу, Пају Станојевићу, Мишу Постићу, Невенки Мраковићу, Милошу Бакићу, Јовици Петровићу, Жельку Мандићу, Симу Живковићу и Перу Косановићу.

организатора присутне је по здравила Сенка Џревар, предсједник СКД *Просвјета* Пододбор Вргинмост. Она је истакла даје и ова приредба успјела захваљујући ентузијазму.

Новоизабрани начелник општине Гвозд Милан Врга истакао је да га посебно радује што види да међу учесницима програма има много младих, који дају гаранцију да ће још дugo чувати своје обичаје и традицију.

ДЈЕЦА ОТВОРИЛА ПРОГРАМ

Потпредсједник СКД *Просвјета* Јовица Радмановић све присутне је поздравио у име Синише Љубојевића, предсједника СКД *Просвјета* и своје лично име, рекавши да је ово један од 52 пододбора који чува и његује нашу културу и традицију и пожелећи да сви заједно подржимо да овакве и сличне манифестације опстану.

На крају се обратио и предсједник Коалиције удружења из људија

избреглица са сједиштем и Београду Миле Шапић. Он је земљацима пренио поздраве замјеника предсједника Одбора за дјаспору и Србе у региону у Скупштини Србије Миодраг Линте и предсједника Завичајног клуба Кордунаша Петра Шауле.

– Значајно је што на овој манифестацији поред представника српског народа учествују и представници других народа и народности, чиме се шаље порука да могу живјети заједно и чувати свој национални идентитет – рекао је Шапић.

Пред више стотина окупљених Кордунаша културно-умјетнички програм започео је наступом дјеше вртића из Вргинмоста. Потом су наступила културно-умјетничка друштва, изворне пјевачке групе и баџачи пламена са својим кореографијама: СКД *Просвјета* – пододбор Вргинмост, КУД *Бирило и Мешодије* из Бусија, СКД *Врешено* из Ријеке, СКД *Просвјета* – пододбор Гарешница, СКД *Просвјета* – пододбор Хрватска Костајница, Удруга жена из Моравице, КУД *Хасан Мујезиновић* из Цазина,

СКД *Просвјета* – Мали Граџац, СКД *Просвјета* – пододбор Вишкова (Ријека), СКД *Просвјета* Пододбор Војнић, ИПГ *Баљски соколови*, ПГ *Корјени* из Београда, СКД *Просвјета* – пододбор Окучани, група *Масими* – Еко село Блатуша.

Програм је потрајао до дубоко у ноћ, а задовољни су били организатори манифестације СКД *Просвјета* – пододбор Вргинмост и Општина Гвозд, као и медијски покровитељи Радио Бановина, Радио Велкајон и Српско коп.

М.Ш.

Обиљежен Видовдан у Далмацији

У манастиру Лазарица, на далматинском Косову, традиционално и симболично, уз присуство великог броја вјерника, Видовдан је прослављен као симбол народног пораза или и његовог уздигнућа, опредељења за царство небеско.

Обиљежавање годишњице Косовског боја почело је светом литургијом, коју је служио владика Фотије, уз саслужење монаштва и свештенства Епархије далматинске. Уз резање славског колача и освећење жита прослављена је слава манастира Лазарица, а затим је у свечаној литији око храма сабрали народ одао почаст косовским јунацима страдалим за слободу, или и свима онима који су своје животе дали у посљедњим ратовима.

Сплетом игара и народних пјесама, у част једног од симбола српске историје, представила су се култур-

но-умјетничка друштва; *Мира Лукач* из Дрвара, и *Досицеј Обрадовић* из Бискупице, мушке, изворне пјевачке групе; *Голубић* и *Плићишић*, Женска пјевачка група пододбора *Просвјета* из Сплита и КУД-а *Мира Лукач*, као и чувар традиције личких Срба гуслар *Саша Лукић*.

Присутне учеснице са бора, православни народ из свих крајева Далмације, по водом великог историјског и црквеног празника пригодним говором поздравили су епископ Фотије и генерални секретар СКД *Просвјета* из Загреба Срђан Татић.

М.Ш.

ОБИЉЕЖАНА ХРАМОВНА СЛАВА РОЂЕЊА СВЕТОГ ЈОВАНА ПРЕТЕЧЕ

Прослављен Ивањдан у Топуском

Празник Рођења Светог Јована Претече је прослављен у топличкој светињи. Мноштво вјерног народа скупило се да прослави Храмовну славу. По завршетку свете литургије упреличен је културно-умјетнички програм у изведби Српског културног друштва *Просвјета*, пододбор из Вргинмоста. Прослава празника завршена

је славском трпезом и захвалним ријечима протојереја Миле Ристића, пароха топличког, свима онима који су помогли и омогућили да се постави трпеза љубави.

Своју красну славу прославило је и Виђеће српске националне мањине општине Топуско на челу са предсједником Драгутином Ђелапом.

У СТРМИЦИ КОД КНИНА ОДРЖАН 23. САБОР НАРОДНОГ СТВАРАЛАШТВА И ОЧУВАЊА КУЛТУРНЕ ТРАДИЦИЈЕ ОЈКАЊА И ФОЛКЛОРНИХ ИГАРА

Волим Босну, у срцу ми Лика, Далмацијо љубави велика

Сијело Тромеђе, 23. по реду, под називом *Волим Босну, у срцу ми Лика, Далмацијо, љубави велика* одржано је 8. јула 2017. године испред Цркве Рођење пресвете Богородице, на сцени где је био пчелињак Кралице Марије од 1931. до 1941. године. Пчелињак је преуређен у сцену 2013. године када је обиљежена стота годишњица Цркве Рођење пресвете Богородице.

Ове године на 23. Сијелу Тромеђе, поред естрадне звијезде Данке Стојиљковић, са својим оркестром учествовао је и Женски пјевачки збор СКД Просвјета Сплит, који дуги низ година учествује у програму.

Мушки ојачак група

Стрмица отворила је овогодишње Сијело Тромеђе. Учествовали су још СКД Просвјета, пододбори Кореница и Удбина. КУД Никола Тесла из Београда, КУД Доситеј Обрадовић из Бискупције и КУД Мира Лука из Дрвара.

Поред њих учествовали су Мушки ојачак група *гр Младен Стојановић* из Бачког Јарка, Мушки ојачак група *Унац* из Дрвара, Мушки ојачак група СКПД *Свети Сава* из Крања, Мушки ојачак група *Биро* Личка Калдрма, мушки ојачак група *Зеуци клековачи* из Дрвара, Мушки ојачак група *Голубић* из Голубића, мушки и женски ојачак група *Извор* Цетине, Мушки ојачак група *Лика* из Грачана, Му-

шка ојачак група *Бојашник* из Обровца, мушки ојачак група *Баљски соколови* из Костајнице, Мушки ојачак група *Лика* Грачац, мушки ојачак група *Коријени* из Београда, Мушки ојачак група *Плићвице* из Коренице, Мушки ојачак група *Дрвар* из Дрвара, диплар *Обрад* Милић из Жегара, диплар *Милан Вашалић* чувар народне традиције из Кикинде, гуслар *Саша Лукић* и женска пјевачка дружина Светлане Спајић из Београда.

Сва културна друштва и ојачак групе су се много-брдојно публици представили кроз пјесму и фолклор који су се одувијек чували и његовали на подручју Тромеђе Босне, Лике и Далмације, где

су одувијек живјели Срби и где се сијело први пут одржало давне 1973. године под покровитељством *Вечерњих новости*, које су и за већину досадашњих сијела били медијски спонзори.

Ове године и новинари из Хрватске пропратили су овај културни догађај као и из Босне и Херцеговине и сви су се сложили да је Сијело Тромеђе једини такав догађај у региону и једини који његује ојачаку пјесму као и игру у региону.

Поред ојкања и игре, сваке године се одржавају и турнири у балотама, бришкули и малом ногомету, тако да и ове године на 23. Сијелу Тромеђе није изостало неизвјесно такмичење.

МИЛОШ ВРАЊКОВИЋ

» Милан Вашалић

» Саша Лукић

ЗАХВАЛНОСТ СПОНЗОРИМА

Организатори су упутили захвалност донаторима без којих овај културни сабор не би ни успио, а то су: Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, фирма Asseco Београд, Зоран Триван – Смедерево, Општина Бискупција, Град Книн, СНВ Загреб, Интертуорс Београд власништво Бојана Ђуриће, Електро Врбник Београд власништво Чедомира Вукадина, Душко Секулић из Београда, Желько Матијаш и Стеван Курбалија из Швајцарске.

ОБИЉЕЖЕНА СЕОСКА СЛАВА ИВАЊДАН У СЕЛУ МИОЧИЋ (ОПШТИНА ДРНИШ)

Помозите завршетак обнове храма

Као и претходних година у селу Миочић (општина Дрниш) 7. јула окупили су се Миочани да на Ивандан празник Светог Јована Крститеља традиционално обиљеже празник и евочирају успомене из родног краја.

У скоро обновљеној Цркви Светог Јована наш парох Милан Радусин пред око 150 вјерника богослужио је свету литургију у част храмовне славе Светог Јована.

У својој бесједи говорио је о Светом Јовану Крститељу, учитељу показања, који нас данас и увјек позива да живимо у слози, љубави и миру по Божијем закону борећи се за царство небеско.

По завршетку литургије приређено је послужење у Дому културе, који је донацијама Миочана уз помоћ Министарства културе Републике Србије доведен у функцију безбједног коришћења за свакве и сличне скупове.

Био је то лијеп призор вијења и дирљивих прича рођака и пријатеља људи који

» Парох Милан Радусин са вјерницима

» Гјојко Малешевић

су се вратили на вјековна огњишта, а који су данас настањени широм свијета. Уз опуштено дружење препричавале су се разне догодовштине, а чула се и пјесма.

Позивамо све људе поријеклом из села Миочић, као и све људе добре воље, да својим прилозима помогну завршетак обнове Цркве Светог Јована и Дома културе. Свим људима који су дали добровољне прилоге најтешче се захваљујемо

УДРУЖЕЊЕ МИОЧАНА

У Биочићу код Дрниша прослављена сеоска слава Петровдан

130 година цркве Св.Петра и Павла

Отако су прошле године започели обнову цркве, родољуби поријеклом из Биочића и Тепљуха који живе у Србији и широм дијаспоре, редовно се окупљају у родној груди. По други пут, након избеглиштва, ове године на Петровдан, 12. јула поводом сеоске славе свечано су обиљежили 130 година рада своје цркве.

- Група од 50 људи дошла је аутобусом у село, а ту је сву организацију преузео свештеник Биочићке парохије, Милан Радусин, коме иду највеће заслуге и за досадашње акције у обнови цркве, као и то што смо се уопште покренули на редовне посете своме селу бар једном годишње - рекао је Тоде Клашнић, координатор активности Биочићана и Тепљушана.

Након литургије наступио је КУД из Дрвара, а затим је приређен ручак, коме је приступовало око 200 људи.

- Утици су најпозитивнији, прошле године је исти број људи долазио, што говори да су сви задовољни - рекао је Тоде који је про-

ше године добио захвалницу од Биочићке парохије за свој труд и допринос у досадашњим акцијама које су организовали.

Јануара 2016. године на иницијативу пароха Милана Радусина покренута је акција прикупљања новца за обнову цркве. До маја је сакупљено око 13 хиљада евра што је било довољно да се замјене прозори, врата и олуци на цркви, постави расвјета око цркве, уради ограда око гробља и капија, како је навео Тоде.

- У плану је да до следећег Петровдана урадимо чесму, тротоар око цркве и унутрашњу хидроизолацију - рекао је Клашнић на водећи да су гробови предака главни мотив већини да се врате и да се поријекло пред будућим генерацијама „не затре“.

- На јесен планирамо други сусрет Биочићке парохије у Београду. Прошле године окупило се око 90 људи поријеклом из Биочића и Тепљуха. Надам се да ће нас ове године бити више, а посебно младих- закључио је Клашнић.

ВЕСНА ВУКОВИЋ

**ОМЕТАЊЕ КОМЕМОРАЦИЈЕ
ПОКЛНИМ СРБИМА У ГЛИНСКОЈ
ЦРКВИ ДОКАЗ СНАГЕ УСТАШТВА**

31.7.2017. Ометање комеморације поклним Србима у глинској цркви од стране демонстраната још је један у низу доказа да је усташтво дубоко укоријено у хрватском народу и да власт није спремна да омогући мирно и достојанствено одавање почасти српским жртвама, сматра предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта.

- Десетак демонстраната ометало је комеморацију по бијеним Србима у Глини, која је у организацији Српског народног вијећа одржана на мјесту једног од највећих злочина у Другом свјетском рату. Скандалозно је, али и очекивано, да су полицији незаинтересовано посматрали групу демонстраната која се свим силама трудила и успијевала да омете комеморативни скуп у Глини, на простору некадашње православне цркве, где је крајем јула и почетком августа 1941. године побијено око 1.500 Срба са подручја општине Вргинмост, из Глине и околних мјesta - каже Линта.

Он истиче да један од показатеља снаге усташтва у Хрватској јесте неспособност власти од завршетка рата до данашњег дана да се Хрватски дом врати својој првобитној намјени Спомен-дому, који је саграђен 1967. године на мјесту срушене православне цркве, као и да се испред Спомен-дома врати Спомен-обиљежје са пописом жртава.

- Политички представници глинских Хрвата иницијативу о повратку имена Спомен-дома оцјењују као провокацију, што најбоље говори да одобравају страшни злочин у глинској цркви и да се не одричу усташке злочиначке идеологије и једног од највећих злочинаца у историји Анте Павелића - каже Линта.

КАПЕТАН ДРАГАН НЕМА ФЕР И ПРАВИЧНО СУЂЕЊЕ ЈЕР ЈЕ ХРВАТСКО ПРАВОСУЂЕ ЕТНИЧКИ МОТИВИСАНО

7.7.2017. Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта осудио је одлуку Претресног вијећа Жупанијског суда у Сплиту јер је одбило захтјев Драгана Васиљковића, познатијег као Капетан Драган, за укидање истрајног затвора. Досадашњи ток суђења јасно је показао да Васиљковића нико од свједока оптужбе није довео у везу са злочинима који му се стављају на терет а који су се наводно десили на Кининској трвјави и Глини

1991. године и селу Брушка 1993. године. Очигледно је да се ради о политичком процесу јер је Капетан Драган био симбол борбе крајишних Срба против проусташког режима Фрање Туђмана, чији је циљ био разбијање Југославије путем рата и стварање хрватске државе без или са што мање Срба. Хрватска већ 26 година понавља, као догму, лажну и бесmisлену теzu да је тобоже водила праведни и ослободилачки рат бранећи се од српског агресора. Капетан Драган и крајишки Срби сматрају се у Хрватској агресорима јер су узели оружје у руке да не дозволе да им се понови геноцид из 1941. године. Линта сматра да Капетан Драган нема фер и правично суђење јер хрватско правосуђе није ни независно ни професионално, већ је етнички мотивисано. То значи да се за ратне злочине у највећој мјери суди Србима који добијају велике казне затвора и то најчешће без чврстих доказа и због тога представљају први примјер кршења људских права. У ријектским случајевима имамо пресуде против припадника хрватске војске и полиције за ратне злочине против Срба, али те су казне толико мале да више вријеђају породице жртва него што су у функцији истине и правде. Због тога постоји оправдана бојазан да ће Жупанијски суд у Сплиту донијети осуђујућу пресуду Капетану Драгану, без обзира на то што нема никаквих доказа да је починио ратни злочин. Линта апелује на наше Министарство правде да инсистира код европског комисара за правосуђе да пресуда Капетану Драгану буде ослобађајућа и да након 11-годишњег незаконитог притвора у Аустралији и Хрватској коначно буде слободан човјек.

ПРЕДСЈЕДНИК ССР МИОДРАГ ЛИНТА ОСУДИО ЛИЦЕМЈЕРНУ ИЗЈАВУ ШЕФА ПЕНТАГОНА

Жалосно је да Матис хвали злочиначку акцију Олуја

Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта оцјењује лицемјерном и погрешном изјаву америчког министра одбране Џејмса Матиса, који је наводно похвалио злочиначку акцију Олуја, рекавши да је она измијенила ток историје и да се о њој учи у америчким војним школама као о примјеру добро припремљене и извршене војне операције. Жалосна је чињеница да Џејмс Матис хвали Олују оправдава некадашњу америчку администрацију Била Клинтона, која је водила антисрпску политику против свог некадашњег савезника Србије а подржавала екстремно националистички режим Фрање Туђмана.

Опште је познато да је администрација Била Клинтона осмислила злочиначку акцију Олуја, с првенственим циљем пртјери-

вања преко 220.000 крајишних Срба и да је помагањем проусташким снагама допринијела да створе етнички чисту хрватску државу. Очигледно је да у

САД не постоји спремност да се преиспита погрешна америчка политика према простору бивше Југославије током деведесетих година прошлог вијека, која је

Србе прогласила агресорима и злочинцима, а Хрвате, Бошњаке и Албанце жртве и ослободиоцима.

Линта сматра да на западном Балкану неће бити успостављен трајни мир и стабилност све док САД и њени савезници буду заступали политику двоструких стандарда да је то и даље помагали Хрватима, Албанцима и Бошњацима да остварују своје националне циљеве на рачун српског народа који је у оба свјетска рата био на страни побједничке коалиције. Србија и српски народ могу да буду у пуној мјери фактор мира и стабилности, између остalog, ако САД јасно ставе до знања Хрватској да до сљедно поштује национална и људска права Срба, да казни ратне злочине почињене против српских цивила и заробљеника и да омогући економски развој крајишког подручја.

Вучић у Вашингтону критиковао изјаву Матиса

Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта снажно поздравља чињеницу да је предсједник Вучић током своје посјете званичном Вашингтону јасно осудио срамну изјаву америчког министра одбране Џејмса Матиса, који је похвалио злочиначку акцију Олуја рекавши да је она била величанствен подухват.

Предсједник Вучић је отворено рекао да Матис нема шта да похвали пошто је у Олуји убијено преко 2.000 Срба, од чега су већина били цивили, односно старици, жене и дјеца. Он је још једном својим наступом у Вашингтону потврдио да је озбиљан и одговоран политичар који има црвене линије испод којих не иде.

Једна од њих јесте да Србија никада неће пристати на став да је убијање и прогон Крајишника и рекетирање колоне избеглица величанствено дело. Такође, за Србију ће прогон Срба у Олуји увијек бити један од најтужнијих дана у њеној историји.

Линта истиче да је поносан на чињеницу да је Влада Александра Вучића 2015. године донијела одлуку, заједно са Владом Републике Српске, да се 5. август обиљежава као Дан сјећања на страдале и прогнане Србе у ратовима деведесетих година прошлог вијека.

Обје Владе су наведени датум обиљежиле централним манифестијацијама у Рачи 2015. и у изbjeglichkom насељу Бусије 2016. године, где се окупило на

десетине хиљада грађана. Тиме је послата јасна порука да Србија нема намјеру да ћути и да заборави страдање и прогон свог народа у злочиначкој акцији Олуја, али и у многим другим злочиначким акцијама хрватске војске, тзв. Армије БИХ и тзв. ОВК на подручју данашње Хрватске и Босне и Херцеговине и АП Косово и Метохија.

Стратешки циљ преко милион пртјераних Срба и других лица са простора бивше Југославије јесте стварање јаке Србије које ће се кроз сарадњу и дијалог са свијетом борити за повратак њихових отетих имовинских и других права, за признање српских жртава и кажњавање ратних злочина над српским циљима и заробљеницима.

За власт у Загребу устанак у Србу је великосрпска побуна, што је још један доказ усташизације Хрватске

Хрватска власт све отвореније ради на усташизацији хрватског друштва односно на рехабилитацији злочиначке НДХ и негирању антифашизма, као темељне вриједности данашње цивилизације, оцјењује предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта.

- На откривању споменика хрватској породици Јевезић поред села Борићевац (општина Доњи Лапац) 27. јула ове године били су присутни изасланик хрватске предсједнице Анте Даур, изасланик хрватског премијера и министра хрватских бранитеља Иван Вукић и изасланик предсједника Хрватског сабора ХДЗ-ов саборски заступник Јосип Ђакић, личко-сењски бискуп Миле Боговић и велики број Хрвата- каже Линта и додаје да су сви представници хрватске власти и Католичке цркве били јединствени у ставу да 27. јула 1941. године није почeo устанак као реакција на усташки терор и политику геноцида НДХ, већ је то била великосрпска побуна која је настављена оснивањем РСК и почетком тзв. домовинског рата.

- За Јосипа Ђакића Срби су варвари који су широм Хрватске од 1941. године па све до „домовинског“ рата спроводили терор над хрватским народом, убијали га, масакрирали и прогањали - каже Линта. Он додаје да су Српско народно вijeće и Савез антифашистичких бораца

Хрватске два дана касније, 29. јула, код Споменика у Србу одали почаст устаницима и цивилним жртвама.

- Важно је увијек понављати непобитну истину да је српски народ дигао устанак због страшних и непојмљивих злочина усташа, чији циљ је био нестанак Срба у НДХ убијањем, покрштавањем и исељавањем. Устанак су организовали и водили људи који заслужују најдубље поштовање јер су се супростили фашизму док је био на врхунцу и борили против окупатора, а не за успостављање комунистичке власти - констатује Линта и додаје да је хрватска полиција је и ове године омогућила да група припадника праусташке Аутономне хрватске странке права отворено велича усташтво на свега око 300 метара удаљену од антифашистичког скupa.

Линта је примјетио да је на обиљежавању Дану устанка позвана хрватска предсједница Колинда Грабар Китаровић, хрватски премијер Андреј Пленковић и предсједник Хрватског сабора Гордан Јандроковић.

- Међутим, нико се од њих није одазвао нити је послао своје изасланике, као што су то учинили два дана раније, чиме су послали јасну поруку да је нацифашистичка и геноцидна НДХ водила исправну политику - закључио је Линта.

ПРЕДСЈЕДНИК ПОКРЕТА СЛОБОДНИХ ГРАЂАНА ПОДРЖАВА СТАВОВЕ БОШЊАЧКИХ ПОЛИТИЧАРА

Саша Јанковић изјавама о Сребреници вријеђа породице српских жртава

Неприхватљива је изјава предсједника Покрета слободних грађана Саше Јанковића да се у Сребреници десио геноцид над Бошњацима и да порицањем сребреничког масакра власт у Србији грађане држи намјерно закопане у прошlosti - каже предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта. Он наводи да је трагична чињеница да за Сашу Јанковића искрено суочавање са ратном прошloшћu значи, прије свега, да власт у Србији призна да је у Сребреници почињен геноцид над Бошњацима.

- Очигледно је да Саша Јанковић, заједно са још неким српским политичарима, због жеље да што прије дође на власт подржава погрешну политику дијела међународне заједнице и бошњачких политичара, чији је циљ да

се српском народу наметне главна одговорност за ратне догађаје десетих година - аматра Линта и оцјењује да оваквим ставом Саша Јанковић увиједио породице преко 3.000 Срба, који су у средњем Подрињу страдали од припадника 28. дивизије на челу са ратним злочинцем

Насером Орићем, породице десетина хиљада убијених Срба на бројним стратиштима широм БиХ и читав српски народ који добро зна да се једини стварни геноцид на простору бивше Југославије десио у злогласној НДХ.

Линта подсећа Сашу Јанковића да је Међународни

СКАНДАЛОЗНА И СРАМНА ИЗЈАВА ЧЕДЕ ЈОВАНОВИЋА ДА ЈЕ СРЕБРениЦА СРПСКА СРАМОТА И ГРИЈЕХ

Јовановић (ни)је свјестан да чини огромну штету за процес помирења између Срба и Бошњака

Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта оцјењује као скандалозну и срамну изјаву предсједника Либерално-демократске партије Чедомира Јовановића да је Сребреница српска срамота и гријех те да би ишао у Сребреницу колико год пута треба и поклонио се жртвама политичког безумља. Чеда Јовановић је у потпуности прихватио лажну тезу бошњачких политичара, интелектуалаца и вјерских достојанственика, као и дијела мађународне заједнице, да су Бошњаци, тобоже, жртве агресије на БиХ и тобожњег геноцида над њима.

Тиме Чеда Јовановић и слични њему дубоко вријеђају потомке и родбину бројних српских жртава које су

страдале у средњем Подрињу и широм БиХ од стране јединица ратног злочинца Насера Орића и Армије БиХ. Српски промотори тобожњег геноцида над Бошњацима на челу са Чедом Јовановићем очигледно нису свјесни да чине огромну штету за про-

цес помирења између Срба и Бошњака.

Линта истиче да је апсурдано упоређивати геноцид који су стотине хиљада Срба, Рома и Јевреја доживјели у фабрици смрти Јасеновац и широм злогласне НДХ у другом светском рату и злочин у Сребре-

суд правде у Хагу, без чврстих доказа, донио политичку пресуду према којој је у Сребреници почињен тобожњи геноцид над Бошњацима и тиме спријечио да се утврди права истина о томе шта се заиста догодио на том подручју.

- Саша Јанковић треба добро да зна да свака политичка на западном Балкану која оптужује само једну страну за ратне сукобе деведесетих година и која велича жртве једног народа и не поштује жртве другог народа је деструктивна јер никада неће довести до међусобног поштовања и помирија између Срба и Бошњака - каже Линта и додаје да само политика која има исти однос према свим ратним злочинима, која се залаже за процесирање свих ратних злочинаца и која поштује све жртве може довести до трајног мира и стабилности на овом подручју.

ици. Усташе нису склонили српске, ромске и јеврејске жене и дејце, већ су их масовно убијали на најсвирипје начине. Он подсећа Чеду Јовановића да је Међународни суд правде у Хагу, без чврстих доказа, донио политичку пресуду према којој је у Сребреници почињен тобожњи геноцид над Бошњацима и тиме спријечио да се утврди права истина о томе шта се заиста догодило на том подручју. Политика која нема исти однос према свим ратним злочинима, која оптужује само једну страну као главног кривца у отаџбинском рату и која не поштује све жртве произведи само напетост и међусобно неповјерење и не може довести до трајног мира и стабилности на овом подручју.

Разговор Бобетка у полицији у вези злочина у Сиску наставак ругања српским жртвама

Одлазак хрватског генерала Ивана Бобетка на разговор у полицију тобоже због давања информација о ратном злочину у Сиску 1991–1992. године представља наставак ругања српским жртвама - каже предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта и додаје да је добро познато да је у Сиску почињен један од најмасовнијих злочина у Хрватској деведесетих година, о чему је свеобухватне податке прикупio загребачки новинар Домагој Мартетић.

- Према његовој документацији, у Сиску је 1991. и 1992. године убијено или се води као нестало чак 611 цивила, од чега 595 Срба, 14 Хрвата и 2 Бошњака. За стравичне злочине против српских цивила у Сиску осуђен је само некадашњи замјеник начелника поли-

цијске управе у Сиску Владимир Миланковић и то на смијешних 10 година затвора - каже Линта и наводи да је Миланковић осуђен за убиство свега 24 српске жртве, што показује да су хрватско правосуђе и полиција учествовали у драстичном умањивању размјера злочина против Срба у Сиску и околини. - Порука овог и бројних других суђења хрватским злочинцима јесте да је било сасвим оправдано мучити и убијати Србе чиме се додатно вријeђaju жртве и њихове породице - каже Линта.

Он сматра да у Хрватској нема и неће бити политичке воље да се казне налогодавци, организатори и почињеници злочина над српским цивилима у Сиску и на бројним другим мјестима.

- У Хрватској постоји расположење, посебно након срамне одлуке Хашког трибунала о ослобађању генерала Готовине и Маркача 2012. године, да је међународна заједница амнистира Хрватску за почињене злочине. Нажалост, ЕУ је примајући Хрватску у своје чланство одустала од политike да се Хрватска мора сучити са ратном прошloшћu, што подразумијева хапшења и суђењима свих лица која су осумњичена и оптужена за ратне злочине над Србима - каже Линта и закључује да хрватско правосуђе није ни независно ни непристасно, већ је у функцији хрватске политике цементирања етничког чишћења Срба. Хрватска држава све припаднике војске и полиције бивше РСК сматра агресорима и потенцијалним ратним злочинцима, а припаднице хрватских оружаних снага херојима, који у тзв. домовинском рату тобоже нису могли да почине ратне злочине. Због тога је веома важно да Србија никада не пристане на неразуман захтјев хрватске стране да укине Закон о регионалној надлежности за ратне злочине. Такође, крајње је вријeme да наше Тужилаштво за ратне злочине на челу са новим тужиоцем Снежаном Станојковићем почне гонити припаднике хрватске војске и полиције због бројних ратних злочина над српским цивилима и заробљеницима.

УЧЕШЋЕ ЕКИПЕ СА НАЗИВОМ „ЦРНА ЛЕГИЈА“ НА ТУРНИРУ ЈОШ ЈЕДАН ДОКАЗ УСТАШТВА У ЗАПАДНОЈ ХЕРЦЕГОВИНИ

4. 7. 2017. Предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта оцењује још једним доказом усташтва у западној Херцеговини чињеницу да је на турниру у малом фудбалу одржаном у широкобријешком селу Кочерин побиједила дječja ekipa u црним дресовима с написом „Црна легија“ на којима се налазио усташки грб са првим бијелим пољем. Добро је познато да је „Црна легија“ злогласна кљачка јединица усташке војске којом је командовао злочинац Јуре Францетић. Било је јасно као дан да Католичка црква неће осудити поступак жупника фра Марка Кнезовића, који је уручио награду побједничкој екипи „Црна легија“ и спроводио се са дјејцом. Сигурно је да дјеца нису случајно обукла црне дресове са написом „Црна легија“, већ су у својим породицама, у школи, путем медија, проустанашких портала и у цркви васпитавани и образовани да су усташки кљачи борци за слободу, а не највећа љага и срамота у историји хрватског народа.

Линта подсећа да Католичка црква никад није осудила нацизм и усташтво од његовог настанка до данас. Наведена злоупотреба дјеце на турниру у малом фудбалу само је један од многих очигледних примјера срамног дјеловања Католичке цркве, која је увијек била темељ и носилац усташке идеологије у хрватском народу. Један од активних промотора усташтва који утиче на проустанашку оријентацију већине хрватске дјеце и младих јесте популарни пјевач Марко Перковић Томпсон, који велича усташке поколје Срба. Томпсон се приказује на националној телевизiji, наступа на највећим стадионима и трговима, позива се на разне прославе широм Хрватске и западне Херцеговине, а хрватска предсједница Колинда Грабар Китаровић га сматра својим омињеним пјевачем. Поред тога, постоји и на стотине портала који су посвећени усташама, НДХ, Анти Павелићу и другим познатим усташким злочинцима.

ХАПШЕЊЕ МИЛАНА ПАВЛОВИЋА НАСТАВАК ХРВАТСКЕ ПОЛИТИКЕ ЗАСТРАШИВАЊА СРБА

28. 7. 2017. Хапшење бившег пензионисаног заставника прве класе Војске Југославије и држављанина Србије Милана Павловића (73), рођеног у селу Кук код Слуња, представља наставак дугогодишње хрватске политike застрашивавања Срба - какве предсједник Савеза Срба из региона Миодраг Линта.

Павловић је 21. марта 2017. године ухапсила црногорска полиција на граничном прелазу Жељезничка станица Бијело Поље, по хрватској потјерници, због наводног злочина над цивилима почењеног у рату деведесетих година. Иако је Павловић негирао кривицу и живио у Црној Гори дуги низ година у статусу странца са трајним боравком, црногорска власт је донијела срамну одлуку о његовом изручењу Хрватској. Ово је седми Србин којег је Црна Гора испоручила Хрватској због наводних ратних злочина, а на основу потјерница које је расписала канцеларија Интерпола у Загребу. Крајњи циљ овог и других хапшења јесте спречавање масовнијег повратка припадника Срба својим кућама и одвраћање од њихове борбе за своја отета имовинска и бројна друга права. Линта истиче да је Милан Павловић 166. Србин који је ухапшен по хрватским потјерницама, што потврђује да хрватско правосуђе није ни независно ни непристасно, већ је у функцији хрватске политике цементирања етничког чишћења Срба. Хрватска држава све припаднике војске и полиције бивше РСК сматра агресорима и потенцијалним ратним злочинцима, а припаднице хрватских оружаних снага херојима, који у тзв. домовинском рату тобоже нису могли да почине ратне злочине. Због тога је веома важно да Србија никада не пристане на неразуман захтјев хрватске стране да укине Закон о регионалној надлежности за ратне злочине. Такође, крајње је вријeme да наше Тужилаштво за ратне злочине на челу са новим тужиоцем Снежаном Станојковићем почне гонити припаднике хрватске војске и полиције због бројних ратних злочина над српским цивилима и заробљеницима.

ЗЕЛЕНА НОЋ ЈЕДИНИ СРПСКИ КЛУБ НА КОРДУНУ НК ПЕТРОВА ГОРА ОРГАНИЗОВАО ТРАДИЦИОНАЛНУ МАНИФЕСТАЦИЈУ

ФОТО: М. ШАПИЋ

Фудбал у Војнићу: Лоптом против насиља, дискриминације и расизма

Под мотом *Лоптом против насиља, дискриминације и расизма* у Војнићу је 29. јула 2017. године у склопу манифестације *Зелена ноћ*, коју организује једини српски клуб на Кордуну НК *Петрова ћора*, одиграна фудбалска утакмица између екипа српске националне заједнице и ромске националне мањине, која је завршена резултатом 1:1. Циљ је био да се подсјети јавност да су увреде на националној и расној основи честе на фудбалским утакмицама у Хрватској, као и да се, кроз фудбал, шире толеранција и спречава нетрпељивост, расизам и дискриминација.

БОЖЕ ПРАВДЕ

Прије почетка утакмице интонирана је химна Хрватске *Лијеја наша*, химна српске националне заједнице *Боже Јравде* и химна ромске националне мањине *Ђелем, Ђелем*. На утакмици је било присутно око 200 гледалаца. Судија је био Бучар из Дуге Ресе, а стријелци су били Драгић (24) и Бален (72).

Екипа Срба из Хрватске на-

ступила је у саставу: Живановић (Вуковар), Род (Војнић), Мркић (Војнић), Мађерчић (Војнић), Мусулин (Војнић), Драгић (Карловач), Гвоздено-вић (Војнић), Гламочак (капитен, Вуковар), Трбовић (Гомирје), Миловановић (Вуковар), Палић (Трпнић), Николић (Вуковар), Маџут (Крњак), Мильковић (Винковци). Селектор је био Самарџић (Вуковар)

ФЕСТИВАЛ ГОЛОВА

Након тога одиграна је пријатељска фудбалска утакмица између ветерана НК *Петрова ћора* и НК *Кариоке* и утакмица између сениора НК *Петрова ћора* и ФК *Рекрејтиво* из Бањалуке, која је завршена побједом Бањалучана са 3:2. Утакмицу је по-

сматрало око 100 гледалаца. Судија је био Јовица Косијер (Војнић), а стријелци су били Ракинић и Суљановић за *Петрову ћору*, а Ђерић, Радујковић, Н. Врањковић, С. Кузмић, С. Николић, А. Муњиза, Н. Арбутину,

играла у саставу: Г. Арбутина, И. Шакић, Л. Переак, В. Петровић, Б. Јаћимовић, С. Ђерић, Н. Ђурић, С. Стакић, Г. Благојевић, Д. Радујковић, Н. Врањковић, С. Кузмић, С. Николић, А. Муњиза, Н. Арбутину.

Утакмицама су присуствовали представници Ногометног савеза Хрватске, Српског народног вијећа, дужупан Карловачке жупаније из реда Срба Мирко Мартиновић, народни посланик и замјеник предсједника Одбора за дијаспору и Србе у региону у Скупштини Србије Миодраг Линта, предсједник Завичајног клуба Кордунаша у Београду Петар Шаула, предсједник Коалиције издржавања избеглица Миле Шапић и заинтересовани грађани. Управа НК *Петрова ћора* на челу са предсједником Милорадом Кнежевићем и секретаром Николом Еремићем наведене утакмице је организовала на високом нивоу. Све је протекло у фер и спортској атмосferи.

» Миодраг Линта са екипом Срба из Хрватске

Одржано забавно вече у Мульави у склопу манифестације Зелена ноћ

У склопу манифестације *Зелена ноћ*, коју организује једини српски клуб на Кордуну НК *Петрова ћора*, одржано је традиционално забавно вече у ловачком дому *Мульава*. Било је присутно око 1.000 Срба и њихових пријатеља. Интересовање је било толико велико да на крају није билоовољно мјеста за сједење, али то није сметало да дио гостију ужива и стоећи. На забави је био присутан значајан дио Кордунаша и њихових пријатеља који живе у Србији, Републици Српској и трећим земљама а који у ово доба године долазе у свој родни крај. Посебно радује чињеница да је на забави било доста младих, што показује да се нису одрекли својих коријена и своје традиције.

На забаву је дошао, између осталих, народни посланик у Скупштини Србије Миодраг Линта са својим сарадницима. По повратку у Београд

он је гостовао у *Јутарњем дневнику* ТВ *Пинк* где је, између остalog, веома позитивно говорио и о манифестацији *Зелена ноћ* и потреби да Србија активно помогне опстанак НК *Петрова ћора*, који је један од симбола српског народа на Кордуну. Присутне госте су забављали Дајдо Трбојевић Ендек са својим бендом и чувени пјевач крајишке музике Боро Дрљача. Све је протекло у веселој и позитивној атмосфери без најмањег инцидента. Забавно вече трајало је до раних јутарњих часова.

Главне заслуге за одличну организацију забавне вечери и саме манифестације *Зелена ноћ* припадају Управном одбору СД *Петрова ћора*, који чине предсједник Милорад Кнежевић, секретар Никола Еремић и чланови Миле Кнежевић, Бојан Добросављевић, Ђорђе Мандић и Раде Вујић, као и осталим члановима друштва.

У ОРГАНИЗАЦИЈИ САВЕЗА УДРУЖЕЊА ЛИЧАНА И КСИОЦ ТЕСЛА У СРБУ ЈЕ 29. ЈУЛА ОДРЖАН 9. ЛИЧКИ ВИШЕБОЈ

ДОБРОСЕЛО И ДАНИЈЕЛ ПОПОВИЋ ОБИЉЕЖИЛИ 9. ЛИЧКИ ВИШЕБОЈ

У организацији Савеза удружења Личана и КСИОЦ Тесла у Србу је 29. јула одржан 9. Лички вишебој. Пред више од хиљаду гледалаца, у конкуренцији девет екипа, Добросело, село надомак Доњег Лапца, за нијансу је било боље од прошлогодишњег побједника Грачача, док је треће мјесто заузела екипа Ђиро из Личке Калдрме. У појединачним надметањима и ове године Данијел Поповић, члан екипе Грачац, надмашио је све учеснике. Освојио је три прве и једно друго мјесто, поставивши и нови рекорд Личкој вишебоју у скоку у вис из мјesta са резултатом 1,57 метара. Више од 150 такмичара учествовало је у 10 дисциплина, а организатори су најбоље наградили пехарима, медаљама и захвалницама, док је најбржем у пењању на стожиру припао и пршут окочен на њеном врху. Најмлађи и најстарији учесник такође су добили пригодне поклоне.

Ово традиционално народно надметање одржава се у Србу већ девету годину за редом, као наставак предратних ОКА, велике манифестије одржаване у селу Дивоселу поред Госпића.

ИСТОРИЈАТ

У Дивоселу су се поводом 4. августа, Дан устанка народа Дивосела, Читлука и Ориница, сваке године прве недеље августа, одржавале личке сеоске спортске игре, под називом ОКЕ. Назив ОКЕ потиче од мјesta одржавања. То је простор у центру села, мјесто великог извора хладне питке воде, званог Оке. Ова два извора по свом природном изгледу подсећају на очи у глави или „оке”, како их Личани од миља зову, па је по њима и назvana ова манифестија. Први пут је 1956. године организовано такмичење у древним спортивима, бацање камена с рамена, скок ступе, потезање конопа, коњске трке (јахање

без седла)... Каснија такмичења прерастају у манифестију спорског, културног, политичког и туристичког карактера. Број такмичара и посетилаца је из године у годину растао, све до избијања ратних сукоба 1991. године када је ова манифестија престала да се одржава. Важно је напоменути да је током ратних дешавања, по угледу на ово, слично окупљање одржано 1994. године у селу Залужница, поред Оточца, у Републици Српској Крајини, скоро на самој линији раздавања. Велики број такмичара учествовао је на том скупу, а организован је и пригодан културно-умјетнички програм пред великом бројем посетилаца. Тема ОКЕ завршавају више пажње, па ћемо о томе писати у неком од наредних бројева.

НА МЛАДИМА СВИЈЕТ ОСТАЈЕ

Такмичење у Србу почело је дефилеом. Једна за другом, на борилишту су изашле екипе Ђиро Личка Калдрма, Кореница, Срб, Заклойац, Кутуријово, заједничка КСИОЦ Тесла Книн, Добросело, Лички манекени Апатин и као посљедњи прошлогодишњи побједник – Грачач. По завршетку постројавања, уз велико одобравање и аплауз присуних, сви такмичари су отпјевали пјесму *Нема раја без роднога краја*, коју је прихва-

» Побједничка екипа Добросело

ОНИ СУ ПОМОГЛИ

И поред велике жеље организатора, дobre воље учесника и гледалаца, ова манифестија би се тешко могла одржати да није било оних који су је финансијски помогли. Велике заслуге за њено одржавање припадају Комесаријату за избеглице и миграције Владе Републике Србије, Српском националном вијешту Загреб, Завичајном удружењу Срб, Представништву Владе Републике Српске у Београду, Скупштини општине Апатин о чијем трошку су стигле и екипа и судије из овог најмноголуднијег „личког града“.

тила и многобројна публика смјештена уз саме ивице борилишта.

Част да отворе игре добили су они најмлађи. С правом, јер ако у њима не буде побуђена жеља да наставе ову традицију, она ће врло брзо изумријети. Малишани су својом борбом, пожртвованошћу и жељом за побједом на најљепши могући начин то и оправдали. У дисциплини трка у врећама дали су све од себе да стигну до циља, мада, нажалост, некима то и није успјело. Хоће до-године...

НЕИЗВЈЕСНО ДО КРАЈА

Након тога почеле су и такмичења старијих. Ређале су се дисциплине, све једна зајимљивија од друге. Ношени

подршком својих екипа, као и њихових навијача, адrenalin је растао из часа у час. Колико је жеља за побједом била јака, можда најбоље илуструје дисциплина трчање по брвну, где су од девет пријављених само тројица успјешно стигла на циљ. Прошлогодињем побједнику Николи Драгичевићу недостајала су два корака до првог мјesta, а још горе је прошао Бојан Родић из Апатина, који се приликом пада и лакше повриједио.

Ништа мање занимљива није била ни дисциплина на-влачење кличка. Велики број такмичара желио је да се дотрогне првог мјesta, па су и судије морале да интервенишу. Ипак, као шлаг на торту дошла је дисциплина навлачење конопа.

Сијевале су варнице на многим странама, а разлог више је тај што је ова дисциплина одлучивала о првом мјесту. У директном сусрету Грачач је добио Добросело, или због ранијих резултата ово село поред Доњег Лапца постало је коначни побједник такмичења. Добросело, под-јећа на Дивосело...

Много учесника, публике, млађих нараштаја, витешка борба и добра организација најбоља су најава новог сусрета за годину дана на јубиларном 10. Личком вишебоју у Србу на борилишту испод велелепног споменика устанакцима 1941. године.

ЖЕЉКО ЂЕКИЋ

» Другопласирана екипа Грачаца тријумфовала у надвлачењу конопа

» Трећепласирана екипа Ђиро Личка калдрма

» Најбољи појединачни Данијел Поповић

РКА У ВРЕЂАМА

1. Родић Бојан, Лички манекени Апатин
2. Баук Небојша, Ђиро Л. Калдрма – Дрвар
3. Јазић Душко, Добросело

СКОК У ДАЉИЗ МЈЕСТА

1. Поповић Данијел, Грачац
2. Пећанац Давор, Добросело
3. Лабус Милан, КСИОЦ Тесла – Книн

ПОТЕЗАЊЕ КЛИЧКА

1. Тубин Љубиша, КСИОЦ Тесла – Книн
2. Новаковић Горан, Грачац
3. Вукша Илија, Добросело

ТРЧАЊЕ ПО БРВНУ

1. Лазић Горан Добросело
2. Баук Небојша, Ђиро Л. Калдрма – Дрвар
3. Фундук Зоран, Кореница

ОБАРАЊЕ РУКЕ

1. Вигњевић Драган, Грачац
2. Кантар Милан, Добросело
3. Његован Јован, Кореница

СКОК У ВИС ИЗ МЈЕСТА

1. Поповић Данијел, Грачац
2. Јазић Душко, Добросело
3. Лабус Милан, КСИОЦ Тесла – Книн

ПЕЊАЊЕ УЗ СТОЖИНУ

1. Прича Никола, Грачац
2. Јазић Душко, Добросело
3. Његован Јован, Кореница

БАЦАЊЕ КАМЕНА С РАМЕНА

1. Радун Душан, Ђиро Л. Калдрма – Дрвар
2. Поповић Данијел, Грачац
3. Пећанац Давор, Добросело

НАДВЛАЧЕЊЕ КОНОПА

1. Грачац
2. Добросело
3. Срб

КОНАЧАН ПЛАСМАН

1. Добросело
2. Грачац
3. Ђиро Л. Калдрма – Дрвар

ОДРЖАН ТРЕЋИ СУСРЕТ МАЛИЧАНА (ОПШТИНА ТОПУСКО) НА КОРДУНУ

Девет племена испод Петрове горе

Шездесетак окупљених њевоцирало је сјећања на нека срећнија и економски боља времена. Времена пуне запослености било од пољопривреде било од државне фирме. Времена пуног новчаника. Данас је остало само пуну душу у оваквим сусретима.

Радановићи, Јањанини, Пријићи, Чиче, Пајићи, Лончари, Шапићи, Кукуљи, Орешчанини и Пушкари – девет некадашњих племена, а данас девет презимена која су живјела или и данас живе у селу Маличка испод источних падина Петрове Горе на Кордуну крајем јула су се окупили трећи пут за редом. Домаћин и овога пута била је фамилија Јањанин – Миливој и Јелена. Угледна домаћинска кућа данас баш као што је била док је био жив Миливој отац Славко и баш како ће бити иако, физички не

борави стално у Маличкој, и у будуће време када „гospодар'ју“ преузме Миливојев син Предраг. Маличка припада територији општине Топуско, а налази се на средишњем путу према Вргинмосту.

На улазу у село као и у већини српских некад пуних села је споменик посвећен стотињак жртава маличских Срба и другом светском рату. Оштећен је најавајући да ће се најчешћи случаји временима комунизма.

Дала је угледног свештеника – почившег протојереја ставрофора Душана Пушкара који је Цркву водио у најтежим временима комунизма.

Дала је једног од најуспјешнијих пословних људи предратног периода шире кордунско-банијске регије – Илију Јањанину.

Овогодишњем сусрету присуствовао је и Генерални конзуљ Републике Србије у Буковару Милан Шапић чији је отац Маличанин и који је као дијете свако љето проводио са браћом стричевићима Баћом и Милом Милетом.

Пријетио се и самих времена. Маличане је својим присуством подржао народни посланик у Скупштини Србије Миодраг Линта са сарадницима који је одрастао у комшијском селу Перна, те се дружио и одрастао на маличким андегодатама.

Био је и Станко Јањић из загребачког Српског народног вијећа, затим замјеница општинског начелника у Топуском Јелена Рокнић, Блатушчанин Миле Шапић из Коалиције удружења избјеглица и бројни други малички гости.

БОРО РКМАН

СЕЛО ИЗ БРОНЗАНОГ ДОБА

Насељавање Срба је почело око 1696. године, а према званичном попису аустроугарских власти од 1768. године село је имало 21 домаћинство. Уочи другог светског рата, 1941. године, село је имало 72 домаћинства и око 472 становника. Према попису из 1931. године село је имало 397 становника, а према првом послератном попису 1948. године било је 62 домаћинства са 325 становника. Међутим, Маличка је постојала чак и у бронзаном добу. Наиме, како у својим књигама пише млади доктор историјских наука Филип Шкиљан у Маличкој су нађени вриједни експонати из овог доба развоја људске цивилизације. И то случајно на њиви Миладина Шапића. Ти вредни експонати данас се чувају у Археолошком музеју у Загребу.

Завичајни клуб Кордунаша је ове године кроз пројекат *Сава Mrkaj – dani kultture Srbija Krajišnika* организовао одлазак младих из Републике Србије на културно-спортивске манифестације које се већ традиционално одржавају на Кордуну.

Саударни са Удружењем избјеглих и прогнаних општине Зрењанин, млади Србије, њих више од 100, учествовали су на три манифестације.

Омладина из Београда која је организована у КУД *Бирило и Мештодије* из избјегличког насеља Бусије учествовала је на манифестацији *Ђедова косидба*.

Да су мостови између два завичаја све боли говори и чињеница да су град Зрењанин и општина Крњак потпи-

сили споразум о пријатељству и сарадњи.

Млади са подручја Града Зрењанин, (Перлеза и Меленаца), чланови КУД *Арсенije Teodorović* и КУД *Коло* били су учесници у Војничкој манифестацији Вече пјесме и игара – *Сава Mrkaj – dani kultture Srbija Krajišnika*, као и спортивске манифестације *Зелена ноћ* Петрове горе одржане у Војничкој – Муљава на Петровој гори.

Пријатељство најбоље је истицнући најбољим пријатељима, а то су млади избјеглици и миграциони радници из Србије који су се већ традиционално састајали на Кордуну.

Најбољи пријатељи су млади избјеглици и миграциони радници из Србије који су се већ традиционално састајали на Кордуну.

Пријатељство најбоље је истицнући најбољим пријатељима, а то су млади избјеглици и миграциони радници из Србије који су се већ традиционално састајали на Кордуну.

П. ШАУЛА

ОБНОВЉЕНО ДРУЖЕЊЕ ПОДСЈЕТИЛО НА НЕКА СРЕЋНИЈА ВРЕМЕНА

Скуп у Катиновцу након 23 године

Мјештани села Катиновац у општини Топуско на Кордуну послије пуне 23 године обновили су традицију сеоског збора. Посљедњи пут Катиновчани су се окупили 1994. године у збору који је у том времену био један од најпосећенијих. Овај збор није био утемељен на вјерском календару као већина осталих, већ у знак сјећања на Дан устанка народа Хрватске који се славио до раних деведесетих прошлога вијека.

Попис из 2011. године каже да је у селу Катиновац живјело свега 90 Срба, али и тај

број се до данашњег дана умањио. Попис из 1991. године биљежи их 349. Катиновац памти погром у Олуји августа 1995. године, али и страдање око 400 мјештана за вријеме злогосласне НДХ чија се имена налазе на споменику у центру села.

И ово село, као и околна, живи теком љета када се из избјеглишта посјећују и обилазе родна огњишта, пале свијеће на гробовима. Овај народни збор у Катиновцу одисао је атмосфером која је подсјетила на нека срећнија времена. Похвала мјештанима за идеју и за чување народне традиције.

Б. РКМАН

обнова цркве Светог Петра и Павла у личком селу поред Грачаца

У Штикади се случајно родио Тесла

На иницијативу замјенице начелника општине Ловинац Бранке Веселиновић прије мјесец дана организована је акција уређења Цркве Светог Петра и Павла у селу Штикада поред Грачаца. Црква Светог Петра и Павла

пала средњовјековном раздобљу. Срушена је у другом светском рату. Оно што је са сигурношћу навести датум њене изградње, али мјештани овог дијела Лике зову је „Грчка црква“, што говори о њеном поријеклу те да при-

пратијају име њеног рођеног места – Смиљану, већ у запрежним колима – каже Никола Тесла из Велике Моштанице за портала *Novosti*.

Наиме, када је научник отац, прота Милутин, возио његову мајку, пратиницу Љуку да се породи, ишли су запрежним колима. Таман што су прошли Грачаци и стигли до Цркве Светих апостола Петра и Павла у Штикади, пратиницу су стрефили трудови.

Ту се и породила, у запрежним колима, а Милутин је продужио до Смиљана, где је сина уписао у књигу рођених.

ПОРТАЛ НОВОСТИ

ХРАМ УШАО У ПРОГРАМ ОБНОВЕ

– Само два дана прије службе почели су радови на комплетној обнови овог светог храма који се налази уз магистрални пут Грачак – Госпич – рекла је за Српско коло, Бранка Веселиновић, замјеница начелника Општине Ловинац. „Министарство културе Републике Хрватске за обнову ове светиње до сада је обезбједило око 25 000 евра. Тиме је овај храм ушао у програм обнове и очекујемо да врло брзо добије ново рухо. Ово је свакако велики догађај за Србе са подручја општине Ловинац, али и оближњег Грачаци. Зато се надам да ћемо се додатично сви заједно потрудити да храмовну и славу села Штикада, што боље спремимо и дочекамо госте из расејања како то доликује са пригодним програмом и црквом у сасвим новом руху – прича нам Бранка, не кријући задовољство учињеним, позивајући нас да поново навратимо како бисмо што боље информисали наше читаоце о животу српског живља, којег она представља у Општини Ловинац.“

Ж. ЂЕКИЋ

И ОВЕ ГОДИНЕ ЗАВИЧАЈНИ КЛУБ КОРДУНАША ВОДИО ОМЛАДИНУ НА КОРДУН

Стотину младих из Србије боравило на три манифестације на Кордуну

Завичајни клуб Кордунаша је ове године кроз пројекат *Сава Mrkaj – dani kultture Srbija Krajišnika* организовао одлазак младих из Републике Србије на културно-спортивске манифестације које се већ традиционално одржавају на Кордуну.

Саударни са Удружењем избјеглих и прогнаних општине Зрењанин, млади Србије, њих више од 100, учествовали су на три манифестације.

Омладина из Београда која је организована у КУД *Бирило и Мештодије* из избјегличког насеља Бусије учествовала је на манифестацији *Ђедова косидба*.

Да су мостови између два завичаја све боли говори и чињеница да су град Зрењанин и општина Крњак потпи-

сили споразум о пријатељству и сарадњи.

Млади са подручја Града Зрењанин, (Перлеза и Меленаца), чланови КУД *Арсенije Teodorović* и КУД *Коло* били су учесници у Војничкој манифестацији Вече пјесме и игара – *Сава Mrkaj – dani kultture Srbija Krajišnika*, као и спортивске манифестације *Зелена ноћ* Петрове горе одржане у Војничкој – Муљава на Петровој гори.

Пријатељство најбоље је истицнући најбољим пријатељима, а то су млади избјеглици и миграциони радници из Србије који су се већ традиционално састајали на Кордуну.

Пријатељство најбоље је истицнући најбољим пријатељима, а то су млади избјеглици и миграциони радници из Србије који су се већ традиционално састајали на Кордуну.

П. ШАУЛА

ФОТО: М. ШАПИЋ

ЗАВРШЕН ПЕТИ STREETBALL ТУРНИР У ДРВАРУ КОЈИМ ЈЕ КОШАРКАШКИ КЛУБ БОРАЦ 1972 ОБИЉЕЖИО 45 ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

3.000 Дрварчана уживао у магичним потезима мајстора уличне кошарке

У Дрвару, од 27. до 30. јула, већ традиционално посљедњи викенд у јулу одржан је 5. турнир по реду Streetball Дрвар 2017. Streetball је организовао кошаркашки клуб Борац 1972 из Дрвара, који ове године обиљежава и 45. година од оснивања Клуба.

Већ традиционално Streetball турнир у Дрвару је један од најљепших и најпосећенијих догађаја, који окупља и старо и младо.

Неко дође да игра, а неко да навија. Колико овај догађај значајан говори податак да бројни Дрварчани у дјаспори своје годишње од-

море планирају према овом догађају.

Streetball се игра по ФИБА 3x3 правила и то у пет старосних група. Ове годи-

не на турниру је учествовало укупно 33 екипе. Виђен је као лијеп баскет, добро навијање и што је најбитније фер плеј.

КО СУ ШАМПИОНИ

У категорији млађих пионира побједила је екипа *B&P Транс* у саставу Данило Глуховић, Лука и Марко Томић, у конкуренцији пионира побједила је екипа *Ол Стар Баскет* у саставу Александар Бутковић, Дејан Боснић, Лука Бојанић и Жељко Бајић. У конкуренцији кадета побједила је екипа *Удружење Дрварчана Нови Сад* у саставу: Никола Манојловић, Алекса Шобић и Матија Грибић, у конкуренцији кадеткиња побједила је екипа *Тибра д.о.о.* у саставу Јелена Тадић, Марија и Дуња Рунић. У конкуренцији сениорки побједила је екипа *Сунцокрети* у саставу Дуња Рунић, Тијана Бурсаћ и Милица Векић.

Као и претходних година виђени су играчи из других мјеста Босне и Херцеговине, као и они ван граница БиХ. Осим Дрварчана расутих по бијелом свијету међу учесницима су били и гости из Словеније.

Организацију турнира помогли су општине Дрвар и Источни Дрвар, Министарство науке, образовања, спорта и културе Кантоне 10, Мисија ОСЦЕ у Босни и Херцеговини, Удружења Дрварчана Београда, Новог Сада, Бања Луке и многа друга јавна и приватна предузећа махом из Дрвара.

Четвртог дана такмичења су одржане полуфинале и финалне утакмице у сениорској конкуренцији, као и финала у осталим узрастима где се видјела велика и неизвесна борба на терену.

Током четири дана турнир је посјетило више од 3.000 гледалаца, што је изузетно, посебно имајући у виду да у Дрвару према званичном попису живи око 7.400 становника.

На крају су подијељене и вриједне награде победницима у свим конкуренцијама.

СТЕВАН БАЊАЦ

- МЛАДИ ПИОНИРИ
- В&Р Транс - Баскет 2000 10:9
- ПИОНИРИ
- Ол стар Баскет - В&Р Транс 10:6
- КАДЕТИ
- Дрварчани НС - Грахово 12:11
- КАДЕТКИЊЕ
- Тибра-Компанија Оаза 10:3
- СЕНИОРКЕ
- Сунцокрети - Маслачци 8:6
- Јуниори
- СЕНИОРИ
- Дрвар - Монета 15:14
- 22:20

СЈЕЋАЊЕ НА НИНА ВУЧИНИЋА - ОДРЖАН МЕМОРИЈАЛНИ ТУРНИР У МАЛОМ ФУДБАЛУ

Трофеји остали у Славском пољу

Дана 30. јула 2017. године у Славском Пољу (општина Вргинмост) на Кордуну одржан је још један меморијални турнир у малом ногомету у част Нини Вучинићу који је преминуо 1968. године. Од 1969. године се одржава турнир у његову част.

Турнир се требао одржати у суботу 29. јула, али је управа НК Петрова Гора тога дана организовала манифестију Зелена ноћ, па је Организатори одбор из поштовања према људима који долазе због тих догађаја, одлучио да се турнир одржи у недељу 30.

јула. Турнир је протекао у најбољем реду без икаквог инцидента.

На турниру је наступило десет екипа: МНК Кордунација, Спорт кафе, Кик, МНК Завичај из Славског поља, Кафе бар Нена – Гомирје, Брајтсто и јединство – Јасенак, Правда за Шиму из Београда, Пекара Мрвића, Еџос из Загреба и Млин из села Подгорје.

Прво место је освојила екипа домаћина МНК Завичај – Славско Поље, друго место освојила је екипа из Гомирја – Кафе бар Нена, а треће место је заузела екипа из Београда – Правда за Шиму. Најбољи играч је Бранимир Сјерић из побједничке екипе, а најбољи голман је Бојан Трбојевић, такође из побједничке екипе МНК Завичај.

Након завршетка турнира одржан је велики збор до касно у ноћи. Као и за сваки турнир организатори су се потрудили да наступе пјевачи и групе које изводе крајишку музiku. Овај пут су пјевали Момци Буковице и познати крајишки пјевачи Миле Делића, као и легендарни прелција – Миленко Крндија. И овај пут на збору се окупило велики број људи који су се дружили дубоко у ноћи.

» ПРАВДА ЗА ШИМУ: Треће место заузела је екипа из Београда

» Најбољи голман турнира: Бојан Трбојевић МНК Завичај

Н. ВУЧИНИЋ

БЕСПЛАТНО РЕЗЕРВИШИТЕ СРПСКО КОЛО

Уколико желите редовно да добијате свој примјерак „Српског кола“ на кућну адресу довољно је да позовете број дописништва у Новом Саду **021/66 13 600**. Радно вријеме: Понедјељак, сриједа и петак од 9 до 16, а уторак и четвртак од 12 до 19 часова.

Крајишник на голу Интера

— Да ми је неко прије само нешто више од годину и по дана рекао да ћу потписати професионални уговор са *Иншером*, бити стални члан његовог младог тима, *Примавере*, да ћу имати прилику да играм и тренирам са таквим ведетама као што су Икарди, Кандрева, Миранда, Јоветић, а посебно са једним од мојих узора, Самиром Хандановићем, не бих му никад повјеровао. На моју срећу, нешто што ни у сновима нисам могао замислити, постало је стварност — каже за *Српско коло осамнаестогодишњи Ђекић*, репрезентативац млађих селекција Србије.

Владанова прича потврђује изреку да ако вјеријеш у своје снове, они постају остварљиви. Није „велики“ *Иншер* био његов циљ када га је мајка као седмогодишњака, да отац и не зна, одвела на први тренинг. Три године прије тога, а касније још двије, паралелно са фудбалом, тренирао је карате и стигао до црног појаса.

ЗВЕЗДА У СРЦУ

Љубав према фудбалу је превладала, нарочито након

што га је Звездин ловац на таленте Томислав Милићевић скаптирао и одвео у наш најтрофејнији клуб.

— Није било лако ускладити школу, тренинге, утакмице, седам година носити се с теретом стандардног Звездиног првотимца, генерације '99, на мјесту где се грешке виде и ријетко праштају, али вриједјело је — почиње Ђекић причу о својим почецима у нашем најтрофејнијом клубу, не заборављајући да истакне своје прве фудбалске кораке учињене у школама фудбала *Персијекшива* и *Алтина* из Земуна.

Памти прво мјесто ове генерације, предвођене тренером Цвјетином Благојевићем, на јаком међународном турниру у Ђенови. Одбранио је два пенала и довоeo своју екипу до трона. Са пионирима Звезде освојио је првенство Србије, а остаће упамћено и прво мјесто на Турниру пријатељства 2015. у Бијељини, где је ова Звездина генерација, у конкуренцији најјачих кадетских екипа из бивше Југославије, без изгубљеног боја, освојила прво мјесто. Стигао је и позив за репрезентан-

тивне селекције. Деби на првој званичној утакмици репрезентације Србије у Бечу против Аустрије, освојен међународни турнир *Све звезде* у Москви, посебно су остали у Владановом сјећању. Добре партије на клупском и репрезентативном нивоу заинтересовали су скапте из више европских клубова.

— Између осталих, пратили су ме и скапти *Иншера* мада ја то нисам знао. Пријајао је кад су ме контактирали и позвали у *Иншерело*. Нисам имао трему. Неколико тренинга и једна пријатељска утакмица били су довољни да ми понуде професионални уговор на двије и по године. *Иншер* се не одбија. Нара凡ано, прихватио сам. Без било каквих услова. Пошто сам био малојетан, потписао сам уговор заједно са родитељима, а да нисмо погледали ништа у њему пише. Жеља за новим изазовима нема цијену, нити је у мојим годинама новац пресудан — зрело размишља овај младић.

НАРОДАН РАД И УЧЕЊЕ

Другог дана 2016. године потписао је уговор. Годину завршио са бројем један на лежима у младом тиму *Иншера*. Импресивно и наизглед лако. А није било...

— У почетку заиста није било лако. Нисам знао ни ријеч италијанског. Имао сам срећу да сам у вили *Иншера*, кући где су смјештени играчи до 17. године, срео сјајне младиће из Белгије, Емерса и Ванхаусдена, кадетске репрезентативе ове земље. Одлично су ме примили. Пошто добро говорим енглески, са њима сам комуницирао на том језику, али су они из сопственог искуства инсистирали да што више причамо на италијанском. Друго велико искушење била је школа. Сви пољазници *Иншерове* академије морају до 18. године да иду редовно у школу и то на италијанском језику. Савладао сам и ту препреку, можда и

ПОДРШКА ДЕЈАНА СТАНКОВИЋА

По завршетку сезоне чланице *Интера* окупили су седам стотина „интерниста“ на једном мјесту, а са њима руководиоци клуба, предвођени потпредсједником клуба Хавијаром Занетијом и Дејаном Станковићем.

— Био је то први званични сусрет са Декијем мада сам га у клубу виђао док је био директор првог тима. Рекао ми је да само овако наставим, да све иде добрим током и да имам све предиспозиције да се једног дана нађем на голу првог тима *Интера* — износи Владан своје импресије о сусрету са Декијем Станковићем, чија два сина, Стефан и Филип, такође играју у млађим категоријама *Интера*.

како пријају и похвале изречене од водећих људи Омладинске школе *Иншера*, као и најава продужетка уговора — наводи Ђекић о свом скромном доприносу, како каже, у освајању првог мјesta.

ЈУРИШ НА КРОВ ЕВРОПЕ

Ове године након базичних припрема омладинци *Иншера* играли су на јаком међународном турниру у Ајнховену. Осим екипе *Иншера*, учествовали су прваци Бразила и Аргентине, као и европски великани *Борусија*, *Париз Сен Жермен*, *Манчестер јунајтед* и други.

— Манчестер смо побиједили у групној фази резултатом 3:0, у полуфиналу је савладан *ПСЖ* са 2:1 и опет са играчем мање од пете минуте. А онда против, по многима најбоље екипе турнира, домаћина *ПСВ Ајнховена*, у сјајном амбијенту пред препуним трибинама 0:0 у регуларном току. Добили смо их на пенале 5:3 и освојили побједнички пехар — износи Владан своје утиске са недавно завршеног турнира, а нова доказивања тек предстоје, прије свега у Лиги младих тимова Европе с циљем да је освоје.

Не говори много о свом доприносу, каже то ће други да процјеније, прије свих људи из клуба. И процјенили су. Након турнира у Ајнховену, неколико дана пред 18. рођендан, позван је на тренинг првог тима и нашао се у свлачионици и терену заједно са ведетама милијанско великаном под надзором новог тренера Спалетија.

Свакако успјех вриједан пажње који може овом младом момку, у чијим венама тече крајишак крви, може да буде само даљи подстицај за још већи рад и труд који ће се кад-тад вратити. Зашиште не и на голу првог тима *Иншера*, клуба који је званично рангиран на дванаесто мјесто у конкуренцији свих фудбалских тимова свијета.

Т. ЂОРОВИЋ

ОТАЦ ИЗ ГРАЧАЦА, МАЈКА ИЗ КОРЕНИЦЕ

Владан је рођен у Београду 10. августа 1999. године. Његови родитељи, отац Жељко из Грачца, мајка Вишња из Коренице и старији брат Александар, рођен 1993. године у Книину, у Београд су стигли у колони 1995. године. Осим крајишака, Владан вуче и спортске гене. Отац је био један од најбољих голмана у историји ФК Грачач, мајка се бавила кошарком, а старији брат бранио је за млађе категорије Земуна и Чукаричког, али се након завршеног колеџа у Њујорку определио за науку.